

Gymnázium Přírodní škola, z.ú
profilová práce — třída KsÍ
vyšší stupeň studia
2023/2024

Žofie Soukupová

Norský blog

Vedoucí práce: Mgr. Tereza Průšová

Datum odevzdání: 7. ledna 2024

Poděkování

Ráda bych poděkovala své vedoucí práce Mgr. Tereze Průšové a Mgr. Martině Soukupové Drbálkové za neustálou podporu a odborné vedení i když jsem byla 1200 km daleko.

Obsah

Úvod	1
Cíle	1
Metodika	2
Blog	2
Inspirace	2
Blogovací platformy	2
Srovnání některých uživatelsky nejpůlárnějších platform	3
Výběr blogovací platformy	9
Založení stránek	10
Tvorba stránek	10
Zhodnocení tvorby webové stránky blogu	15
Erasmus + a fungování programu pro středoškolské studenty	16
Moje zkušenost	17
Články	19
Rozsah článků	19
Námět článků	19
Struktura článku	19
Proces psaní	20
Výstupy	21
Přehled výsledných článků	21
Přehled kratších textů	25
Sdílení mé zkušenosti	25
Zpětná vazba	27
Zpětná vazba od čtenářů	28
Výsledky zpětné vazby a interpretace	31
Reflexe	33
Výsledky a závěr	35
Zdroje	36
Příloha	40
Výsledné články	40
Výsledky zpětné vazby (zpracované ve formě grafu)	90
Podoba prezentace na společném shromáždění	94
Záměr profilové práce	95

Úvod

Odevzdání záměru profilové práce v prosinci 2022 mě zastihlo těsně před odjezdem na půlroční studijní pobyt v Norsku, což nutně znamenalo, že podstatnou část práce budu muset tvořit v zahraničí. Nabízelo se tak najít téma, které bude propojovat zkušenost se zahraničním studiem a profilovou práci. Konkrétní nápad jsem ale dlouho hledala.

Již před odjezdem do Norska jsem si dala za cíl, že bych ráda ostatním svůj pobyt nějakým způsobem přiblížila, zejména proto, že mi bylo umožněno využít finanční podporu od programu Erasmus +, který získala Přírodní škola. Tímto způsobem jsem se cítila zavázána moji zkušenosti sdílet v rámci naší komunity.

A tak vzniknul nápad na Norský blog – místo, kde budu sdílet nejen moji osobní zkušenost, ale především se budu pomoci článků věnovat norské společnosti, kultuře a zajímavým fenoménům s tím spojených. Kromě toho je to také ideální příležitost si vyzkoušet, jaké je to mít a vést vlastní blog.

Cíle

V rámci mé práce jsem si vytyčila následující cíle:

- Vytvořit vlastní blog, jehož cílem bude přiblížit a dokumentovat můj studijní pobyt v Bergenu pomocí série článků zaměřených především na norskou společnost a témata s tím spojená. Články budou vydávány průběžně po celou dobu půl roku a budou doplněny fotkami
- Naučit se tvořit webové stránky z grafického hlediska na vhodné platformě
- Popularizovat středoškolské studijní pobyty – zveřejnění odkazu na blog na Přírodní škole a prezentace mé zkušenosti po mém příjezdu na společném shromáždění
- Zdokonalit vlastní dovednosti při psaní textů

Metodika

Blog

I přesto, že určit jednotný význam slova „blog“ je poměrně složité¹, můžeme obecně říct, že je to webová stránka skládající se z různých, často neformálních, textů, které mohou svým charakterem připomínat deníkové záznamy. ²Bloger, tedy autor webové stránky, obvykle v rámci svých textů (příspěvků) pokrývá jedno konkrétní téma – existují proto blogy zaměřené na cestování, jídlo nebo třeba módu. Liší se i motivace jednotlivých blogerů – zatímco někteří blogují čistě „pro radost“, pro jiné může blog představovat i část finančního příjmu. Historie blogování se datuje na přelom tohoto tisíciletí a dnes již není příliš lidí, co by se s nějakou formou blogu nepotkalo – sociální sítě, nejpopulárnější média současnosti, jsou vlastně takovou modifikací blogových příspěvků. ³

Inspirace

Pro vytvoření představy o tom, jak by můj blog mohl vypadat, bylo pro mě důležité se podívat na již existující blogy, které jsou dle mého názoru v rámci svého pole působnosti úspěšné. Inspirací mi bylo několik tvůrců z českého i zahraničního prostředí, především pak tyto:

- [Scout and the city](#)
- [PG Foodies](#)
- [Karolína Four](#)
- [City & folks](#)
- [Legal Nomads](#)

Ačkoliv svým zaměřením jde o blogy velmi různorodé, a i poměrně vzdálené mému tematickému okruhu, myslím, že je všechny spojuje jednoduchá a čistá grafická podoba a také autentický styl psaní a vystupování směrem ke čtenářům. Obojí je něco, co jsem se rozhodla implementovat i do mé vlastní tvorby.

Blogovací platformy

V současnosti existuje řada webových služeb či aplikací, které umožňují uživatelům vytvářet a spravovat své vlastní blogy na internetu bez nutnosti pokročilých technických dovedností, a díky tomu se tak jedná o nejjednodušší a často také nejméně nákladný způsob, jak publikovat svůj obsah na internetu.⁴ Tyto platformy se dělí v zásadě na dva typy:

¹MRÁZKOVÁ, Barbora Mgr. *Blog jako nástroj marketingové komunikace* [online]. Zlín, 2017 [cit. 2023-12-13]. Bakalářská práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně – Fakulta multimediálních komunikací.

Dostupné z:

https://digilib.k.utb.cz/bitstream/handle/10563/41444/mr%c3%a1zkov%c3%a1_2017_dp.pdf?sequence=1&isAllowed=y.

² Blog. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: <https://en.wikipedia.org/wiki/Blog>

³ Blog. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: <https://en.wikipedia.org/wiki/Blog>

⁴Akademie CZ.NIC. Jak na internet: Publikování na internetu. In: NÁRODNÍ PEDAGOGICKÝ INSTITUT ČESKÉ REPUBLIKY. *Metodický portál RVP* [online]. 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z:

- 1) Open source platformy (otevřené platformy) – jsou softwarové programy, které může používat, upravovat a distribuovat kdokoli a obvykle i zdarma. Tyto platformy jsou často vyvíjeny komunitou přispěvatelů, kteří spolupracují na vylepšení softwaru.⁵
- 2) Closed source platformy (komerční platformy) – jsou opakem k open source platformám, vlastní je a vyvíjí jedna společnost. Tyto platformy jsou obvykle dražší než alternativy s otevřeným zdrojovým kódem, ale mohou být z uživatelského hlediska jednodušší, disponovat dalšími funkcemi a podporou.⁶

Srovnání některých uživatelsky nejpopulárnějších platforem

V rámci rešerše jsem se podívala na některé z nejpoužívanějších blogovacích platforem či platforem na zřízení webových stránek v Česku i v zahraničí. Celkově jsem se zaměřila na těchto devět – Wordpress.org, Wordpress.com, Wix, Blogger, Tumblr, Webnode, Medium, Weebly a Joomla! – a u každé z nich jsem nastínila jaké výhody či nevýhody má podle mě daná platforma pro uživatele, který si chce založit blog. Na základě toho jsem pak zvolila platformu, kterou použiji já.

Wordpress.org

Obrázek 1 - Logo Wordpress

- Open source platforma, fungující od roku 2003⁷
- Výhody:
 - Úplná kontrola: Uživatel má úplnou kontrolu nad svým webem, může upravovat HTML kód, instalovat různé pluginy a přizpůsobovat blog zcela svým potřebám.
- Nevýhody:
 - Vysoká odpovědnost za správu: Uživatel je zodpovědný za správu a údržbu webového serveru, aktualizace, zálohování a bezpečnostní opatření, což může být pro začátečníka poměrně náročné.
 - Poplatky za hosting a doménu: Je potřeba si zařídit hosting a doménu, což přináší určité finanční náklady a další „práci navíc“ pro uživatele začátečníky.

<https://clanky.rvp.cz/clanek/c/s/19801/JAK-NA-INTERNET-PUBLIKOVANI-NA-INTERNETU.html?rate=5>

⁵ What is open source software? In: IBM. *IBM* [online]. 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: <https://www.ibm.com/topics/open-source>

⁶ KYANON DIGITAL BLOG. Comparison: Open-source vs Closed-source E-commerce Platforms. In: *Medium* [online]. 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: <https://medium.com/@kyanon.digital/comparison-open-source-vs-closed-source-e-commerce-platforms-83fd07cf0e69>

⁷ WORDPRESS.ORG. *About WordPress* [online]. 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: <https://wordpress.org/about/>

Wordpress.com

- Komerční verze Wordpress.org, fungující od roku 2005⁸
- Výhody:
 - Jednoduchost: Uživatelsky jednodušší začátek, protože není potřeba se starat o hosting, aktualizace a zálohování.
 - Bezpečnost a správa: Za obojí je zodpovědný Wordpress.com, což ulehčuje obzvláště začátečníkům, starosti o technické aspekty
 - Základní verze zdarma: Bezplatná základní verze s omezenými funkcemi, které jsou ale pro účely rozjíždějíciho se blogu dostačující. Možnost si později zakoupit a přejít na verzi s více dostupnými nástroji (od 220 Kč/měsíc).⁹
- Nevýhody:
 - Omezená kontrola a přizpůsobení: Platforma nabízí pouze omezené možnosti, co se týče úprav, šablon a pluginů¹⁰, což může být pro pokročilejší uživatele svazující. V mém případě to neshledávám jako velký problém.
 - Přednastavená doména: Uživatel užívající základní verzi, má k dispozici subdoménu od Wordpressu ve tvaru *název.wordpress.com*, což nemusí působit tak profesionálně. Možnost propojit s vlastní doménou, což ale přináší určité náklady.
 - Reklamy: V bezplatné verzi mohou být publiku zobrazovány reklamy.

Wix

Obrázek 2 - Logo Wix

- Komerční platforma, fungující od roku 2006¹¹
- Výhody:
 - Jednoduchost: Uživatelsky přátelské a intuitivní rozhraní, které umožňuje vytvořit a spravovat blog bez hlubších technických znalostí. Wix poskytuje i bezplatný hosting.
 - Vizuální editor: Vizuální vzhled lze snadno přizpůsobit mimo jiné pomocí široké škále šablon, které Wix nabízí.

⁸WordPress.com. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: <https://en.wikipedia.org/wiki/WordPress.com>

⁹ WORDPRESS.COM. *Pricing* [online]. 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: <https://wordpress.com/pricing/>

¹⁰ Plugin neboli zásuvný model, je software, který nepracuje samostatně, ale jako doplňkový modul jiné aplikace a rozšiřuje tak její funkčnost. Citováno z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Plugin>

¹¹ WIX.COM. *About us* [online]. 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: <https://www.wix.com/about/us>

- Základní verze zdarma: Bezplatná základní verze s omezenými funkcemi, které jsou ale pro účely rozjíždění se blogu dostačující. Možnost si později připlatit a získat více nástrojů a funkcí (od 247 Kč/měsíc).¹²
- Nevýhody:
 - Omezená kontrola a přizpůsobení: Pro pokročilé uživatele může být toto rozhraní příliš omezující a může bránit v plné individualizaci blogu. Pro mě, jako začínající uživatelku, toto není dle mého názoru až tak podstatné.
 - Přednastavená doména: V rámci základní verze, je uživateli k dispozici subdoména od Wixu ve tvaru *název.wix.com*, což nemusí působit tak profesionálně. Možnost propojit s vlastní doménou, což ale přináší určité náklady.
 - Reklamy: Při užívání bezplatné verze může Wix umisťovat reklamy na stránky webu.
 - Statistiky návštěvnosti nejsou součástí základní verze zdarma, získ některých rozšířených funkcí vyžaduje přechod na placenou verzi.

Blogger

Obrázek 3 - Logo Blogger

- Komerční platforma, fungující od roku 1999 (od roku 2003 pod společností Google)¹³
- Výhody:
 - Jednoduchost: Blogger je uživatelsky jednoduchý, což ho činí z tohoto hlediska ideálním nástrojem pro začínající blogery.
 - Integrace s Google: Snadná integrace s dalšími službami Google jako jsou například Google Analytics.
 - Bezplatný: Všechny nástroje dostupné v rámci Bloggeru jsou zdarma včetně poskytování hostingu.
- Nevýhody:
 - Omezené možnosti: Oproti některým jiným platformám má na Bloggeru uživatel omezenější možnosti, co se týče přizpůsobení blogu nebo jeho vizuální stránky. Pro mě osobně není práce s touto platformou z uživatelského hlediska příjemná.

¹² WIX.COM. *Premium purchase plan* [online]. 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: <https://www.wix.com/premium-purchase-plan/dynamo>

¹³ Blogger (service). In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: [https://en.wikipedia.org/wiki/Blogger_\(service\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Blogger_(service))

- Vzhled blogu: Ve srovnání s konkurenčními platformami může působit vizuál výsledného blogu velmi jednoduše a méně profesionálně.
- Přednastavená doména: Uživatelé je k dispozici subdoména od Bloggeru u ve tvaru *název.bloggspot.com*.

Tumblr

Obrázek 4 - Logo Tumblr

- Komerční platforma, fungující od roku 2007¹⁴
- Výhody:
 - Jednoduchost: Tato platforma nabízí snadné publikování obsahu, což může být pro začátečníky výhodou.
 - Komunita: Tumblr umožňuje sledování a interakci s ostatními blogery používající stejnou platformu, což může zvýšit viditelnost obsahu.
- Nevýhody:
 - Sociální síť: Tumblr funguje jako sociální síť, a proto je vhodný spíše pro blogy kratšího textového formátu než pro delší články, jaké mám v úmyslu já. Vzhledem k této skutečnosti je zde obtížné vybudovat blog, který bude schopný fungovat i mimo tuto platformu.
 - Omezené možnosti: Platforma nenabízí tak širokou škálu nástrojů a funkcí na úpravu blogu, jako jiné konkurenční platformy.

Webnode

Obrázek 5 - Logo Webnode

- Komerční platforma, fungující od roku 2008¹⁵
- Výhody:
 - Jednoduchost: Webnode je známý svou jednoduchostí a intuitivním uživatelským rozhraním, což usnadňuje vytváření a správu blogů i pro začátečníky. Mně osobně se s jeho nástroji pracuje nejlépe v porovnání s ostatními platformami.

¹⁴ TUMBLR. About Tumblr [online]. 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: <https://about.tumblr.com/>

¹⁵ WEBNODE. O Webnode: Tvorba stránek opravdu pro každého [online]. 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: https://www.webnode.com/cs/onas/?_gl=1%2Aqrbknk%2A_up%2AMQ.&gclid=Cj0KQCQiAsvWrBhC0ARIsAO4E6f9Jgpjgq-UxTxsNXbnC-WnBxc5LOFGIP3BVzMI72K-9ewb0FWAFDcaArtVEALw_wcB

- Správa blogu: Za správu blogu je zodpovědný Wordpress.com, včetně poskytování hostingu a subdomény, což z hlediska zřizování blogu vnímám jako výhodu.
- Bezplatná základní verze: Základní verze je zdarma s omezenými funkcemi, které jsou ale pro účely rozjíždění se blogu dostačující. Možnost si později připlatit a získat pokročilé funkce a nástroje (od 90 Kč/měsíc).¹⁶
- Žádné reklamy: Ani při používání bezplatné verze této platformy se na vašem webu (blogu) publiku nezobrazují reklamy.
- Dostupné i v češtině: Platforma byla vyvinuta českými vývojáři, a proto je dostupná i v českém jazyce bez nutnosti další instalace.
- Nevýhody:
 - Omezená kontrola a přizpůsobení: Pro pokročilé uživatele může být tato platforma z hlediska dostupných nástrojů a šablon omezující.
 - Přednastavená doména: V rámci základní verze je uživateli k dispozici subdoména ve tvaru *název.webnode.com*, což nemusí působit tak profesionálně. Možnost propojit s vlastní doménou, což ale přináší určité náklady.

Medium

Obrázek 6 - Logo Medium

- Komerční platforma, fungující od roku 2012¹⁷
- Výhody:
 - Jednoduchost: Medium je jednoduché na používání i na správu svého obsahu, za kterou zodpovídá platforma. Medium uživateli poskytuje i subdoménu a zajišťuje hosting.
 - Komunita čtenářů: Jedná se o komunitní blogovací platformu, kde můžete číst, komentovat a sdílet příspěvky ostatních, což může pomoci nově blogujícím získat širší publikum.
 - Základní verze zdarma: Medium nabízí bezplatnou verzi, kterou je možné za poplatek (od zhruba 112 Kč/měsíc) rozšířit o další funkce a nástroje. Tyto vylepšené nástroje jsou zaměřené především na fungování v rámci komunity bloggerů na platformě Medium (audio verze článků, čtení off-line v aplikaci, podpora autorů ad.). Pokud bych zvažovala koupi placené verze některé ze

¹⁶ WEBNODE. *Ceník prémiových služeb* [online]. 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: https://www.webnode.com/cs/cenik-w2/?_gl=1%2A9n1smz%2A_up%2AMQ..&gclid=CjwKCAjw7c2pBhAZEiwA88pOFwb3O8_dgKxtN6V_BAQ08Dnv2WMEAbRsTtCJVLR2ES98fecZL_jghoCzHsQAvD_BwE

¹⁷ Medium (website). In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: [https://en.wikipedia.org/wiki/Medium_\(website\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Medium_(website))

zmíněných komerčních platform, toto rozšíření od Medium bych patrně nezvolila, protože mi z hlediska nabízených vylepšení nepřijde atraktivní a není mým cílem být součástí nějaké blogovací komunity.¹⁸

- Nevýhody:
 - Fungování jako sociální síť: Medium svým fungováním připomíná sociální síť, i když na rozdíl od Tumblr, je uzpůsobený na delší formát příspěvků. Fungování blogu mimo komunitu této platformy přináší určité otazníky.
 - Omezené možnosti: Medium nenabízí tak široké možnosti z hlediska vzhledu a designu blogu oproti jiným konkurenčním platformám.

Weebly

Obrázek 7 - Logo Weebly

- Komerční platforma, fungující od roku 2007¹⁹
- Výhody:
 - Jednoduchost: Weebly je jednoduché na užívání i na správu svého obsahu, za kterou zodpovídá platforma. Uživateli poskytuje i subdoménu a zajišťuje hosting.
 - Základní verze zdarma: Weebly nabízí bezplatnou verzi, kterou je možné za poplatek rozšířit o další funkce a nástroje (od zhruba 247 Kč/měsíc).²⁰
- Nevýhody:
 - Omezené možnosti: Ve srovnání s jinými platformami nemusí Weebly nabízet tak širokou škálu nástrojů úprav a funkcí, což může být omezující pro pokročilé uživatele.
 - Přednastavená doména: Uživateli je k dispozici subdoména ve tvaru *název.weebly.com*, která nemusí působit tak profesionálně. Možnost propojit s vlastní doménou, což ale přináší určité náklady.

¹⁸ MEDIUM. Membership [online]. 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: <https://medium.com/membership>

¹⁹ WEEBLY.COM. About Us [online]. 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: <https://www.weebly.com/about>

²⁰ WEEBLY.COM. Pricing [online]. 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: <https://www.weebly.com/pricing>

Joomla!

Obrázek 8 - Logo Joomla!

- Open source platforma, fungující od roku 2005²¹
- Výhody:
 - Plná kontrola: Uživatel má úplnou kontrolu nad svým webem, může upravovat HTML kód, instalovat různé pluginy a přizpůsobovat blog zcela svým potřebám.
- Nevýhody:
 - Vysoká odpovědnost za správu: Uživatel je zodpovědný za správu a údržbu webového serveru, aktualizace, zálohování a bezpečnostní opatření, což může být pro začátečníka poměrně náročné
 - Omezené možnosti designu: V porovnání s jinými open source platformami, jako je WordPress.org, je v Joomla! méně dostupných šablon a nástrojů na úpravu vzhledu blogu.
 - Chybí zaměření na blog: Joomla! není primárně zaměřená na blogování, což znamená, že některé funkce mohou chybět nebo být méně rozvinuté než u specializovanějších platform.

Výběr blogovací platformy

Při zvažování všech výhod a nevýhod jednotlivých platform jsem si vytvořila ještě 6 pomocných kritérií, která pro mě byla důležitá a chtěla jsem, aby je mnou vybraná platforma naplňovala co nejlépe. Kritéria zněla následovně:

1. Vlastní webová stránka

- Chtěla jsem vlastní webovou stránku, která by byla indexovatelná (dohledatelná) pomocí běžných vyhledávačů a nebyla viditelná jen pro ostatní tvůrce na stejné platformě.

2. Jednoduchost uživatelského rozhraní

- Bylo pro mě důležité, aby byla platforma uživatelsky jednoduchá a intuitivní, dobře se mi s ní pracovalo a abych v ní byla schopna fungovat samostatně bez hlubších technických znalostí.

3. Přehlednost a vzhled

- Záleželo mi i na tom, aby výsledná stránka působila přehledně pro návštěvníky a byla vytvořena graficky vkusně, pomocí dostupných nástrojů v rámci dané platformy.

²¹ Joomla. In: Wikipedia: the free encyclopedia [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: <https://en.wikipedia.org/wiki/Joomla>

4. Bezpečnost a správa

- Jako uživateli s nulovými předchozími zkušenostmi, mi přišlo vhodné, abych se o správu blogu a bezpečnost mé stránky nestarala já, protože jsem měla obavy, že případné technické potíže mě budou brzdit od samotné tvorby. Z tohoto důvodu jsem svůj výběr zúžila na platformy komerční.

5. Minimální náklady

- Mým cílem bylo zvolit řešení, které nevyžaduje velké náklady, tedy je ideálně zdarma, ale zároveň to příliš není na úkor dostupných nástrojů a funkcí platformy.

6. Vlastní doména

- *Můj původní záměr bylo mít i vlastní doménu, a tak jsem hledala platformu, která by mi toto umožnila. Od této myšlenky jsem ale postupem času upustila, protože jsem došla k názoru, že webová stránka na amatérské úrovni, kterou můj blog bezpochyby je, nepotřebuje nutně vlastní doménu, jejíž zřízení navíc přináší další náklady, které se mi nechtělo investovat.*

Na základě mé rešerše a těchto pomocných kritérií jsem se nakonec rozhodla pro platformu *Webnode*, která nejlépe splňovala veškeré mé požadavky a práce s ní byla pro mě z uživatelského hlediska nejpříjemnější.

Založení stránek

Webové stránky mého blogu jsem si založila na začátku ledna 2023 pod doménou hallaien.webnode.cz. Název blogu „Hallaien“ odkazuje na typický norský pozdrav v oblasti Bergenu²², kde jsem strávila svůj studijní pobyt, a zároveň vystihuje počáteční myšlenku, se kterou jsem blog zakládala – „pozdravit“ mé čtenáře do Česka a za pomoci článků jim přiblížit život v Norsku.

Tvorba stránek

Proces tvorby stránek byl díky použití této platformy velmi snadný a díky tomu jsem téměř ihned po založení blogu mohla publikovat první články. Vzhled blogu jsem stanovila za pomoci jedné z šablon, určenou pro tvorbu blogu, kterou platforma nabízí a která se mi nejvíce líbila a splňovala můj záměr mít z grafického hlediska jednoduchý, čistý a pro čtenáře přehledný blog. *Webnode* dále umožňuje šablonu upravit pomocí několika parametrů – barvy, fontu, rozvržení webu a přidání fotografií, podtitulků či linků. To jsem samozřejmě využila a vytvořila jsem tak výslednou verzi blogu.

²² Ka betyr det for nokke? In: Bergen Kommune: Fakta om Bergen [online]. 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: <https://www.bergen.kommune.no/omkommunen/fakta-om-bergen/kuriosa/ka-betyr-det-for-nokke>

Hallaen!

— na pól roka v Norsku —

ÚVOD KULTURA ERASMUS POSTŘEHY O MHC

Jaké je to pracovat v norské armádě? S mojí host mámě Anette (nejen) o jejich začátcích v námořnictvu (Rozhovor)

Policista, hasič nebo třeba právě voják – dříve ryze mužské profese, kde ale dnes již není výjimkou, že je začíná žena. Jaká ale byla situace, když Anette začínala, jaké výhody a nevýhody s sebou přináší převážně mužský kolektiv a dá se sloužit i učitelka v armádě s mateřstvem?

Obrázek 9 - Srovnání vizuální podoby blogu a výchozí šablony (zhotovený blog)

Jan Marek

Úvod Ekonomika Společnost Kultura Kontakt

Ženy po celém světě znovu pochodují za svá práva

Kliente a můžete začít psát. Sit voluptatem accusantium doloremque laudantium totam rem aperiam eaque ipsa quae ab illo inventore veritatis et quasi architecto beatae vitae dicta sunt explicabo non enim ipsum voluptatem qui voluptas sit expeditur aut cillum aut.

Průzkum stavu státních univerzit

Kliente a můžete začít psát. Ut perspiciatis unde omnis iste natus error sit voluptatem accusantium doloremque laudantium totam rem aperiam eaque ipsa quae ab illo inventore veritatis et quasi architecto beatae vitae dicta sunt explicabo non enim ipsum voluptatem.

Měli by herci mluvit do politiky?

Kliente a můžete začít psát. Perro quiquam est qui dolorem ipsum quia dolor sit amet consectetur adipisicing elit; sed quia non numquam eius modi tempora incidunt ut labore et dolore magnam aliquam quaerat voluptatem ut enim ad minima veniam quis nostrum.

Obrázek 10 - Srovnání vizuální podoby blogu a výchozí šablony (šablona)

Hallaen!

ÚVOD KULTURA ERASMUS POSTŘEHY VÍCE

Náhled písma

Toto je nadpis

Toto je podnadpis. Consequuntur magni dolores eos qui ratione voluptatem sequi.

Toto je běžný text. Perspiciatis unde omnis iste natus error sit voluptatem accusantium doloremque laudantium totam rem aperiam eaque ipsa quae ab illo inventore veritatis et quasi.

Toto je titulek

Toto je běžný text. Labore et dolore magnam aliquam quaerat voluptatem ut enim ad minima veniam quis nostrum exercitationem ullam corporis suscipit laboriosam nisi ut aliquid ex ea commodi consequatur.

Obrázek 11 - Používané fonty na blogu

Na blogu jsem také pro větší přehlednost zřídila 5 stránek:

- Úvod
- Kultura
- Erasmus +
- Postřehy
- O mně

První stránka, Úvod, je, jak již název napovídá, úvodní stránkou, která se čtenáři zobrazí při návštěvě blogu. Ve vrchní části stránky je umístěna fotografie z Bergenu, konkrétně z místa Bryggen, které je turisticky velmi populární. Fotografie slouží jako oživovací vizuální prvek a zároveň je pomocným nástrojem pro čtenáře, díky níž si mohou lépe vytvořit obraz o tom, kde se nacházíme. Pod fotografií následuje výčet všech publikovaných příspěvků v retrospektivním pořadí. Každý článek je uveden titulkem, perexem a doprovodnou fotografií, stejně jako na ostatních stránkách.

Hallaien!

— na půl roku v Norsku —

ÚVOD KULTURA ERASMUS + POSTŘEHY O MNĚ

Jaké je to pracovat v norské armádě? S mojí host mámou Anette (nejen) o jejích

Obrázek 12 - Podoba úvodní stránky

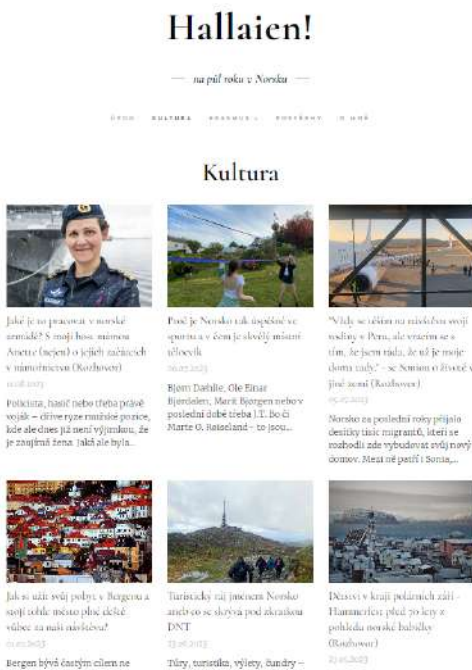
Jaké je to pracovat v norské armádě? S mojí host mámou Anette (nejen) o jejích začátcích v námořnictvu (Rozhovor)

11.08.2023

Policista, hasič nebo třeba právě voják – dříve ryze mužské pozice, kde ale dnes již není výjimkou, že je zaujímá žena. Jaká ale byla situace, když Anette začínala, jaké výhody a nevýhody s sebou přináší převážně mužský kolektiv a dá se skloubit kariéra v armádě s mateřstvím?

Obrázek 13 - Zobrazení článku na úvodní stránce: titulek, perex a doprovodná fotografie

Druhá stránka, Kultura, obsahuje články, které tematicky spadají do této kategorie. Původní záměr byl články roztrždit podle tematických okruhů, které jsem si definovala ve svém záměru (více o tom v kapitole Články na straně 19), avšak od této myšlenky jsem upustila vzhledem k tomu, že řada mnou napsaných článků prolíná několik z těchto okruhů a pro čtenáře by to bylo akorát matoucí. Název „Kultura“ je tak spojujícím prvkem pro všechny články v této kategorii.

Obrázek 14 - Podoba stránky kultura

Třetí stránka, Erasmus +, obsahuje články, které jsou svým obsahem zaměřeny na tento program a mojí osobní zkušenost s ním. Její vzhled je vyřešen stejně jako v případě stránky Kultura.

Obrázek 15 - Podoba stránky Erasmus +

Kromě delších, komplexních článků, které jsem si vytyčila jako cíl ve svém záměru, jsem se rozhodla blog ještě doplnit o příspěvky kratšího formátu, které budou reflektovat zajímavé aktuální události či kulturní fenomény. Tyto příspěvky jsem souhrnně nazvala „Postřehy“. Důvod vytvoření této „rubriky“ byla snaha si udržet čtenářskou návštěvnost v obdobích, kdy běžné články byly v procesu tvorby a nebyly ještě publikovatelné, a zároveň jsem chtěla věnovat prostor tématům, která nebyla na tolik obsáhlá, aby o nich mohl vzniknout komplexní článek, ale přesto bylo zajímavé se o nich zmínit. Tato stránka „Postřehy“ je z grafického hlediska analogická ke dvěma předchozím.

Obrázek 16 - Podoba stránky "Postřehy"

Pátá a poslední stránka je o mně a představuje ve stručnosti čtenářům mě jako autorku blogu včetně mých kontaktů v podobě emailu, Facebooku a Instagramu. Kratší text je doplněn o moji fotografii. Obsah této stránky jsem dlouho promýšlela – předpokládala jsem, že podstatná část mé čtenářské komunity bude pocházet z prostředí Přírodní školy, pro které je existence této stránky zbytečná. Zároveň jsem ale věděla, že je možné, že se v rámci vyhledávače k mému blogu dostanou i lidé, co mě neznají a pro takovéto situace jsem se stránku o sobě nakonec rozhodla zřídit. Vzhledem k tomu, že jsem blog tvořila v průběhu mého studijního pobytu a psala jsem tak o místech či událostech, které mě bezprostředně obklopovaly, rozhodla jsem se stránku o mé osobě pojmut, co se týče informací, střídmi, abych si zachovala určitou anonymitu. Ze stejného důvodu vynechávám v mých článcích název místa bydliště či kompletní jména mých blízkých (např. hostitelská rodina).

Obrázek 17 - Podoba stránky O mně

Komentářová sekce

Platforma Webnode také umožňuje přidat pod každý příspěvek komentářovou sekci, kdy má čtenář možnost na článek reagovat po přihlášení ke svému facebookovému profilu. Tento nástroj jsem první týdny fungování blogu využívala i já, avšak na základě podnětu od jednoho z mých čtenářů jsem se rozhodla komentářovou sekci upravit a nahradit nainstalovaným pluginem od služby Disqus.

Disqus je americká služba, fungující od roku 2007, umožňující přidat na webové stránky diskusní fórum, které kromě klasických komentářů umožňuje na příspěvek reagovat i pomocí nabídky emotikonů.²³ Hlavní výhodou a důvod, proč jsem k použití této služby přistoupila, je ten, že pro přidání komentáře či reakce není potřeba se žádným způsobem přihlašovat či registrovat, čímž se komentování příspěvků stává mnohem přístupnějším. Základní verze tohoto programu je zdarma a její instalace probíhá pomocí zkopírování HTML kódu na příslušné místo webových stránek. Bohužel jsem ale instalací tohoto programu přišla o komentáře, které byly přidány pomocí původního nástroje od Webnode.

Obrázek 18 - Logo Disqus

Zhodnocení tvorby webové stránky blogu

Při zpětném pohledu na celý proces tvorby si myslím, že bych byla schopna zvládnout vytvořit blog i na platformách, které jsou, co se týče technických dovedností, trochu náročnější (především open source platformy), a možná bych tak lépe naplnila můj původní cíl se naučit tvořit webové stránky z grafického hlediska. Při hlubším prozkoumání grafických možností platformy Webnode se ukázalo, že nedisponuje takovým množstvím nástrojů, které by umožňovaly si webovou stránku upravit zcela podle záměru autora, ale tvorba s využitím dostupných šablon byla téměř vždy otázkou kompromisu. Naučila jsem se tak upravovat a dotvářet již navržené šablony, ale vnímám, že je to pouhý začátek grafické tvorby vlastní webové stránky. Moje zkušenost se netýká pouze platformy Webnode, ale lze ji vztáhnout i na ostatní closed source platformy, které disponují podobným množstvím nástrojů, některé jsou na tom na základě mého rešerše dle mého názoru ještě hůře. Pokud ale přihlédnu k ostatním funkcím, kterými komerční platformy disponují a které zajišťují (doména, hosting, zabezpečení), a k faktu, že základní verze těchto platforem jsou obvykle zdarma, jsou dostupné grafické nástroje zcela adekvátní.

Zvolila bych bývala jiné řešení? I přesto, že jsem si vědoma výše popsaných nedostatků, kterými mnou vybraná platforma disponuje, mé rozhodnutí bych neměnila. V rámci mé práce již od začátku vnímám jako významnější část tvorbu textů a psaní článků a myslím si, že nástroje dostupné na platformě Webnode byly pro mé účely dostačující. Vytvořila jsem webovou stránku, se kterou jsem z grafického hlediska spokojena, a její tvorba byla pro mě, jako uživatele s nulovými předchozími zkušenostmi, přiměřenou výzvou. Myslím si, že kdybych se bývala vydala cestou vyžadujícím pokročilejší technické schopnosti, neumožnilo by mi to se naplno věnovat psaní článků.

²³ DISQUS.COM. About Us [online]. 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: <https://disqus.com/about-us/>

Erasmus + a fungování programu pro středoškolské studenty

Jedním z cílů, který jsem si předsevzala, bylo popularizovat v prostředí naší školy studijní pobyty v zahraničí a popsat jaké jsou pro nás, jakožto středoškolské studenty, možnosti v rámci programu Erasmus +. Tento program si totiž častokrát spojujeme pouze s vysokoškolskými studenty, ale pravdou je, že své uplatnění v něm může najít široké spektrum lidí různých věkových kategorií.

Program byl pod názvem „Erasmus“ zřízen Evropskými společenstvími (předchůdce Evropské unie²⁴) v roce 1987 a kladl si za cíl navázat užší spolupráci mezi evropskými univerzitami a jinými vysokoškolskými institucemi a vytvořit systém studentských výměnných pobytů.²⁵ V průběhu let se ale působíště programu značně rozšířilo a jeho dnešní podoba „Erasmus +“, fungující od roku 2014, tak zastřešuje všechny projekty týkající se oblasti vzdělávání, odborné přípravy, mládeže a sportu a poskytuje finanční prostředky jak jednotlivcům, tak i organizacím.

Do zahraničí se můžou vydat studenti*ky středních i žáci*kyně základních škol, na rozdíl od vysokoškolských studujících nemají možnost se do projektu zapojit samostatně, nýbrž musí vycestovat v rámci projektu školy, na které studují a která musí být zároveň zapojena do programu Erasmus +.²⁶

Pobyt v zahraničí ale nemusí nutně trvat půl či celý rok. Možnosti, jak vyjet do zahraničí, jsou v zásadě tři:²⁷

- Skupinová mobilita – skupina žáků*kyň, doprovázená po celou dobu trvání mobility učitelem, může vyjet na 2 až 30 dní.
- Krátkodobá individuální mobilita – žák*yně studuje nebo absolvuje stáž na partnerské škole či jiné příslušné organizaci v zahraničí. Délka trvání pobytu je 10 až 29 dní.
- Dlouhodobá individuální mobilita – žák*yně studuje nebo absolvuje stáž na partnerské škole či jiné příslušné organizaci v zahraničí. Délka trvání pobytu je 1 měsíc až 1 rok.

Erasmus + pomáhá pokrývat náklady spojené s životem v zahraničí pomocí stipendia, jehož výše se odvíjí od životních nákladů cílové destinace. Tato stipendia jsou financována z rozpočtu EU (na období 2021-2027 byla vyčleněna částka více než 26 miliard eur)²⁸ a o jejich

²⁴Evropská společenství. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 20023 [cit. 2023-12-29]. Dostupné z:

https://cs.wikipedia.org/wiki/Evropsk%C3%A1_spole%C4%8Denstv%C3%AD

²⁵ Erasmus to Erasmus+: history, funding and future. *Erasmus +: EU programme for education, training, youth and sport* [online]. 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/about-erasmus/history-funding-and-future>

²⁶ Erasmus + výjezdy a pobyty: Žáci ZŠ a SŠ. *Dům zahraniční spolupráce* [online]. 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: <https://www.dzs.cz/program/erasmus/vyjezdy-pobyty/zaci-zs-ss>

²⁷ Pupil mobility. *Erasmus +: EU programme for education, training, youth and sport* [online]. 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/opportunities/opportunities-for-individuals/pupil-mobility>

²⁸ Mobility for pupils and staff in school education. *Erasmus +: EU programme for education, training, youth and sport* [online]. 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/programme-guide/part-b/key-action-1/mobility-school>

správu se stará Evropská komise.²⁹ O finanční prostředky se školy uchází prostřednictvím žádosti, kterou pak následně, na základě několika kritérií stanovených Erasmem +, schvaluje tým nezávislých expertů z Evropské výkonné agentury pro vzdělávání a kulturu (zkratkou EACEA)³⁰

Moje zkušenost

Studium na střední škole v zahraničí jsem původně chtěla realizovat za pomoci organizací, zprostředkávajících výměnné pobyty, kterých v České republice působí několik. Značná nevýhoda využití služeb těchto organizací ale je jejich finanční nákladnost – v případě Norska se jednalo i o částky kolem 200 tisíc českých korun. Na základě této zkušenosti jsem proto v lednu 2022 začala hledat alternativní řešení, které jsem našla v programu Erasmus +. Získat finanční podporu na své zahraniční studium je ale možné pouze skrze svoji školní organizaci, proto jsem společně s mým otcem, Ing. Tomášem Soukupem, iniciovala v únoru 2022 zapojení do tohoto programu na Gymnáziu Přírodní škola a za pomoci RNDr. Marka Matury Ph. D., Petry Cupalové a PhDr. Víta Novotného, který se stal hlavním koordinátorem celého projektu, byla podána žádost v rámci výzvy “Krátkodobé projekty mobility” 23.2.2022.³¹ Kromě mého projektu, který byl klasifikován jako dlouhodobá vzdělávací mobilita, bylo součástí žádosti i několik dalších mobilit studentů*ek i učitelů*ek. Na jaře stejného roku pak zveřejnila komise schválené žádosti, mezi kterými byla i ta podaná naší školou. Celkově jsme obdrželi finanční podporu ve výši 42 166 € (= 1 043 384,87 Kč)³², z toho částka 9 016 € (= 223 098,18 Kč) připadla na můj projekt. Zbytek finanční podpory byl použit na ostatní projekty a mimo jiné umožnil několika dalším studentům a studentkám Přírodní školy si vyzkoušet studium v Německu, Irsku, Francii či Španělsku. To také vnímám jako největší přínos mé volby zapojení se do Erasmu + - nejenže mně osobně program pomohl zafinancovat zahraniční studium, ale stejnou možnost dal také ostatním studujícím, se kterými můžeme vzájemně sdílet naše zkušenosti a snáze se tak povědomí o tomto programu dostává do celého školního prostředí.

Jako daleko náročnější proces, než schvalování samotné žádosti, se ale ukázalo hledání vhodné partnerské školy, kde by bylo možné půl roční studijní pobyt uskutečnit. Nakonec jsem ji našla prostřednictvím platformy eTwinning, která sdružuje mateřské, základní i střední školy napříč všemi členskými zeměmi EU (a několika dalšími, jako je například právě Norsko) a pomáhá tak jednotlivcům i školním zařízením navázat mezinárodní spolupráci a realizovat tak své projekty v rámci Erasmu +.³³

²⁹ Jaký je rozpočet? Erasmus +: EU programme for education, training, youth and sport [online]. 2023 [cit. 2023-12-28]. Dostupné z: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/cs/programme-guide/part-a/priorities-of-the-erasmus-programme/budget#footnote1_t0q5gds

³⁰ Erasmus +: Často kladené dotazy. *Dům zahraniční spolupráce* [online]. 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: <https://www.dzs.cz/program/erasmus/casto-kladene-dotazy>

³¹ Byly vyhlášeny termíny výzvy programu Erasmus+ pro rok 2022. *Dům zahraniční spolupráce* [online]. 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: <https://www.dzs.cz/clanek/byly-vyhlaseny-terminy-vyzvy-programu-erasmus-pro-rok-2022>

³² Seznam schválených žádostí 2022. *Dům zahraniční spolupráce* [online]. 2022 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: https://www.dzs.cz/sites/default/files/2023-12/Seznam%20schv%C3%A1len%C3%BDch%20C5%BE%C3%A1dost%C3%AD%202022_na%20web.pdf

³³ KOLEKTIV AUTORŮ. *Naše budoucnost – krásná, udržitelná, společná IN eTwinning* [online]. *Dům zahraniční spolupráce*, 2022 [cit. 2023-12-13]. ISBN 978-80-88432-24-1. Dostupné z:

Platforma kromě databáze potenciálních partnerů může sloužit i jako místo na vzájemnou výměnu nápadů a zkušeností pomocí různých skupinových chatů. Pro využití veškerých nástrojů je potřeba se registrovat. V České republice tak může učinit učitel, student i jakýkoliv zaměstnanec školy, která je registrovaná v rejstříku MŠMT.³⁴ Registrace i využívání služeb portálu je zcela zdarma.³⁵

Přístup na platformu eTwinning jsem získala jako student Gymnázia Přírodní škola a hlavní nástroj, se kterým jsem pracovala, byla databáze škol, které spolupracují či v minulosti spolupracovaly na projektu financovaném z rozpočtu Erasmus +. Domnívala jsem se, že s těmito školami by mohlo být jednodušší navázat spolupráci právě díky tomu, že zkušenost s tímto programem již mají. V databázi jsem si našla kontakt na příslušná školská zařízení (střední školy), se kterými jsem se poté emailem spojila. Ze začátku jsem (čistě na základě mých osobních preferencí) vybírala střední školy zejména v oblasti města Trondheim, později jsem tento výběr rozšířila o další města jako Oslo, Ålesund, Stavanger a Bergen. V posledním zmíněném městě se mi nakonec podařilo navázat spolupráci s místní soukromou školou a uskutečnila jsem zde svůj půlroční studijní pobyt.³⁶

Celý proces mého zařizování studia v zahraničí jsem nastínila v jednom z mých článků na blogu *Jak jsem se dostala do Norska?* (v příloze na straně 48).

https://www.dzs.cz/sites/default/files/2022-10/eTwinning_nase_budoucnost_krasna_udrzitelnsa_spolecna_2022.pdf

34 FAQ. eTwinning [online]. 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: <https://www.etwinning.cz/faq/>

35 Programy: eTwinning. *Dům zahraniční spolupráce* [online]. 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: <https://www.dzs.cz/program/etwinning>

36 V průběhu pobytu jsem přešla na jinou střední školu v blízkosti bydliště mé hostitelské rodiny. Více o této zkušenosti reflektuje článek *Změna školy aneb všechno jde, když se chce (a máte dobrou agenturu)* v příloze na straně 58.

Články

Rozsah článků

Jako minimální rozsah jsem si vytyčila 15 komplexních článků. Nechtěla jsem si definovat článek pomocí počtu slov nebo znaků, protože si myslím, že kvalita textu se neodvívá od jeho délky, nýbrž od jeho obsahu. Výsledné články se ale pohybují v rozsahu 960 až 1400 slov, což odpovídá 3 až 5 normostranám.

Námět článků

Již od začátku jsem se chtěla zaměřit především na norskou společnost – myslím si, že právě prostřednictvím kontaktu s místními lidmi a vlastní zkušeností se zdejší kulturou, jsem se nejvíce dozvěděla o zemi jako takové a zároveň jsem v takto orientovaných článcích viděla možnost přínosu i pro ostatní.

Jelikož pojem společnost ale zahrnuje řadu různých témat a fenoménů a celkově působí dosti abstraktně, rozhodla jsem se náměty článků ještě specifikovat pomocí pěti tematických okruhů, které jsem zvolila následovně:

1. Osobní zkušenost a program Erasmus +
2. Norský život a realie, odlišnosti vůči České republice
3. Kulturně – historické okénko Bergenu
4. Rozhovory s místními
5. Vztah Norů k aktuálním tématům

Každý okruh tak měl zahrnovat zhruba 3 texty, rozdělení ale není zcela striktní, a tak některé články prolínají i více tematických okruhů, což si myslím, že je v pořádku a nejde nutně o odchýlení se od původního záměru. Místo doslovného plnění tematických okruhů jsem dbala spíše o kvalitní výběr jednotlivých témat, aby texty byly zajímavé, různorodé, vycházely z mé zkušenosti, ale zároveň byly relevantní i pro mé publikum. To mi přijde podstatnější a myslím si, že to přispívá také k autenticitě samotných textů.

Struktura článku

Vytvořila jsem si strukturní muštr, který jsem pak aplikovala na všechny mé články, které tím pádem mají obdobnou strukturu. Vycházela jsem z obecné charakteristiky tohoto literárního žánru:

Každý článek by měl obsahovat titulek, který text dostatečně charakterizuje a zároveň upoutá čtenářovu pozornost. Podobnou roli plní i perex, následující za titulkem, který nám podává základní informace o tématu. Delší text je vhodné proložit mezititulky, tvořící osnovu článku. Oživovacím prvkem může být použití citace či přímé řeči.³⁷

Toto vše si troufám říci, že moje články splňují. Texty jsou navíc doplněné i o mnou pořízené fotografie – každý článek obsahuje úvodní fotografii, která se společně s titulkem a perexem zobrazuje čtenáři v náhledu. Pokud jsem k textu neměla odpovídající obrazový doprovod z mého archivu, což se mi v několika případech stalo, využila jsem fotografie, které byly volně dostupné na internetu (např. ve fotobance). Některé články, u kterých jsem to uznala za

³⁷ KOBÍKOVÁ, Zuzana Mgr. Struktura článku. In: IS MUNI: Informační systém Masarykovy univerzity [online]. [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: https://is.muni.cz/el/1421/jaro2011/IM088/um/Struktura_clanku.pdf

vhodné, jsou doplněny i o více fotografií napříč celým textem. Na konci každého článku jsou také uvedené zdroje, pokud jsem s nějakými pracovala.

Vzhledem k tomu, že jsem články tvořila a publikovala v průběhu mého studijního pobytu v Norsku, a často jsem se věnovala místům či událostem, které mě bezprostředně obklopovaly a obvykle se vázaly k lokalitě mého bydliště či budovy školy, přišlo mi vhodné některé informace anonymizovat. V textech tak vynechávám název školy, místa bydliště nebo kompletní jména blízkých (např. hostitelská rodina).

Proces psaní

Moje původní představa byla taková, že články budou vycházet každý týden již od mého příjezdu do Norska (začátek ledna), abych docílila, co největší pravidelnosti, jejíž nastolení je podle mě klíčové hlavně z čtenářského hlediska. Tento plán se mi zejména v počátcích psaní nedařilo naplnit – první článek jsem publikovala 29.1. 2023, tedy téměř měsíc po mém příjezdu, určité pravidelnosti jsem dosáhla až začátkem března. Moji úvodní „pasivitu“ přičítám tomu, že jsem potřebovala určitý čas na vstřebání všech nových vjemů a skutečností, které mi pobyt v cizím prostředí přinesl, než jsem o nich byla schopna něco smysluplného napsat. Myslím si, že čím více jsem se sžívala s norskou kulturou, tím pravidelněji mé články vycházely, protože jsem měla pocit, že mé zážitky a zkušenosti dokážu relevantněji reflektovat. S koncem mého studijního pobytu (polovina června) nabylo tempo vydávání článků opět sestupnější tendence, kdy jsem polevila ve psaní k prospěchu posledních společných zážitků a několik článků jsem tak dodělala zpětně, po návratu v Praze.

Celkově byla ale pro mě tvorba článků mnohem náročnější, než jak jsem původně předpokládala. Více než hledání námětů, kterých jsem naopak měla vždy dost a většina z nich se tak nedočkala realizace, mi dělalo problém samotné psaní na rutinní bázi. Obecně si totiž myslím, že jsem schopna produkovat poměrně kvalitní a čtivé texty, nejsem zvyklá však psát v takové kvantitě, což se ukázalo jako náročné. Chtěla jsem, aby si moje články držely určitou „úroveň“, a abych s nimi mohla být já osobně spokojena, a proto jsem se někdy uchýlovala k pozdějšímu datu vydání místo toho, aby byl text zbytečně odbytý.

Výstupy

Přehled výsledných článků

Celkem jsem publikovala následujících 15 textů. U každého článku je v závorce uvedené číslo zamýšleného tematického okruhu*ů (viz strana 20) a krátká anotace, kompletní text každého článku včetně obrázkového doprovodu najdete v příloze (strana 40-89). Články jsou řazeny chronologicky.

1. Proč nikomu nerozumím? Aneb není norština jako norština

- Publikováno 29.1.2023 (tematický okruh 1,2)
- Článek pojednává o mých počátečních zkušenostech s norštinou, která byla hlavní motivací pro studium v Norsku. I přes pilnou přípravu v Čechách jsem po příjezdu do Norska narazila na komplexnost tohoto jazyka a množství jeho dialektů, což do velké míry zapříčinil historický vývoj této krajiny. I to je v textu objasněno stejně jako existence dvou variant spisovné norštiny. Skrze článek sdílím své zážitky z prvotních setkání s místními obyvateli a výzvy, které mi norský jazyk přináší a tím mi i připomíná, že cesta k porozumění bude ještě složitá.

2. Všechno nejlepší, králi!

- Publikováno 21.2.2023 (tematický okruh 2,5)
- Při příležitosti 86. narozenin norského krále Haralda V. jsem se v článku zaměřila na norskou královskou rodinu, její překvapivě krátkou historii a jednotlivé členy. Snažím se také objasnit příčiny její vysoké popularity u svých občanů a způsoby, jakými oslovuje mladší generaci. Článek přináší i pohled běžného Nora a jeho pozitivní dojmy i přes to, že někteří členové rodiny, jako princezna Märtha Louise, jsou vnímáni kontroverzně.

3. Jak jsem se dostala do Norska?

- Publikováno 2.3. 2023 (tematický okruh 1)
- Článek se věnuje mému rozhodnutí se vydat do Norska a popisuje proces, který předchází samotnému studijnímu pobytu. Sdílím mé zkušenosti s agenturami, zprostředkovávajícími studijní výjezdy, a zaměřuji se hlavně na program Erasmus +, který mi umožnil získat finanční podporu pro můj pobyt. V článku se snažím nastínit, jak může prakticky vypadat proces žádosti o takovou podporu a vyvrátit některé mýty, které ohledně fungování tohoto programu panují.

4. Telavåg – norské Lidice

- Publikováno 17.3.2023 (tematický okruh 3)
- Téma článku byla obec Telavåg, v jejíž blízkosti jsem strávila svůj studijní pobyt. Ačkoliv se na první pohled neliší od ostatních obcí v okolí, její historie je poznamenána tragickými událostmi z roku 1942, kdy němečtí okupanti toto místo srovnali se zemí jako odvetu za údajnou pomoc místních obyvatel při útěku norských odbojářů. V textu

jsem se snažila poskytnout stručný přehled o osudu této obce a také nastínit, jakým způsobem si Norové tento příběh dodnes připomínají.

5. Volný víkend? Rusalka!

- Publikováno 22.3.2023 (tematický okruh 3)
- Článek pojednává o mojí nečekané návštěvě (a také úplně první návštěvě operního představení vůbec) Dvořákovy Rusalky v Bergenu, navíc zřejmě jediné stopy české kultury, kterou jsem za půlroční pobyt měla možnost potkat. Autentickou a snad i trochu úsměvnou formou popisuji, co návštěvě opery předcházelo, samotné zážitky z představení, nebo jaké je to slyšet zpívat Nory v češtině.

6. Norský fenomén jménem Bunad

- Publikováno 31.3.2023 (tematický okruh 2)
- V rámci textu se zaměřuji na Bunad – tradiční norský kroj a velký národní fenomén. Kromě historického vývoje, který překvapivě není tak dlouhý, jak mnoho turistů předpokládá, se dozvíte i z čeho se takový oděv vůbec skládá, které kroje patří mezi nejhezčí, na kolik vás jeho koupě vyjde a v neposlední řadě, jak je mezi dnešní generací Norů populární. Na závěr přidávám svojí vlastní zkušenost a beze zmínky nezůstane ani tradiční oděv Sámů, obyvatel nejsevernějších oblastí Skandinávie, který nese název Kofte.

7. Změna školy aneb všechno jde, když se chce (a máte schopnou agenturu)

- Publikováno 6.4. 2023 (tematický okruh 1)
- Tématem tohoto článku je moje zkušenost se studiem na norské střední škole, a především pak rozhodnutí školu změnit, ke kterému jsem se uchýlila v polovině studijního pobytu. V textu líčím své zážitky z první, soukromé, školy, kde počáteční nadšení postupně vystřídalo zklamání doprovázené různými jinými obtížemi a strastmi, které mi nakonec byly impulsem k přestupu na krajem zřizovanou „vesnickou“ školu. I přes tragikomický začátek, a ne zcela vydařený první dojem se ale očekávání od nové školy vyplnila a ukázalo se, že s trochou vůle lze změnit cokoliv, což je také hlavní poselství celého článku.

8. Jak mi chutná v Norsku?

- Publikováno 29.4.2023 (tematický okruh 1,2)
- Článek se věnuje norské kuchyni a stravovacím zvyklostem Norů, na které jsem během svého pobytu narazila a které jsou podle mě skvělým nástrojem pro poznávání místní kultury. V textu se dozvíte, na čem je norská kuchyně postavená, co je to Taco Fredag, proč si myslím, že je jejich národní jídlo chleba a po jakých výrobcích se mi bude doma v Čechách stýskat. Popisuji také jak se téma jídla promítá ve škole – ať už v samotné výuce, tak i v návycích mých spolužáků. Celkově text nabízí pohled na pestrost a odlišnost norské stravovací kultury.

9. 17.5. – Gratulerer med dagen, Norge!

- Publikováno 18.5.2023 (tematický okruh 2)
- Hlavní téma tohoto textu je 17. květen – norský národní svátek a zřejmě nejdůležitější a nejvíce Nory očekávaný den v roce, jehož oslavy se svojí velikostí zcela odlišují od jakéhokoliv českého státního svátku. Skrze svojí osobní zkušenost popisují průběh tohoto slavnostního dne a různé tradice, které si Norové s tímto svátkem spojují, a které mohou všem lidem jiné než norské národnosti, připadat přinejmenším podivné. Nechybí historický kontext tohoto svátku ani mé zážitky z oslav v centru Bergenu.

10. Dětství v kraji polárních září – Hammerfest před 70 lety z pohledu norské babičky

- Publikováno 27. 5. 2023 (tematický okruh 2,4)
- Tento text je rozhovorem s „mojí norskou babičkou“ Eilin, ve kterém vzpomíná na svoje dětství v nejsevernějším městě na světě, v Hammerfestu. V rozhovoru se věnujeme jejímu vyrůstání na ostrově Seiland a stěhování do Hammerfestu, specifickým životu v polárních podmínkách, jejímu rozhodnutí se usadit na středozápadě Norska a také změně atmosféry města Hammerfest s příchodem těžby zimního plynu, která výrazně proměnila zdejší ekonomickou situaci. Cílem rozhovoru byla snaha překonat (nejen) moje předsudky o norském „rozkvětu“ po 2. světové válce a zjistit, jak toto období vnímá rodilý Nor, zejména s ohledem na příjmy z ropného průmyslu.

11. Turistický ráj jménem Norsko aneb co se skrývá pod zkratkou DNT

- Publikováno 23.6. 2023 (tematický okruh 2,3)
- Článek se zaměřuje na fenomén turistiky v Norsku, s důrazem na Norskou Turistickou Asociaci (DNT), která je od roku 1868 hlavním aktérem, co se týče podpory a rozvoje turistiky v Norsku a má zásadní podíl také na popularizaci turismu v této zemi. V článku popisují začátky této norské tradice a jakým způsobem se budovala současná síť turistických tras a legendárních chat. V druhé části textu sdílím svou osobní zkušenost s DNT, především pak zážitky z účasti na legendárním bergenském pochodu 7- fjellsturen, který je skvělým příkladem toho, proč Norové milují turistiku.

12. Jak si užít svůj pobyt v Bergenu a stojí tohle město plné deště vůbec za naši návštěvu?

- Publikováno 1.7. 2023 (tematický okruh 1,3)
- Článek poskytuje pohled na město Bergen z mé perspektivy, tedy z úhlu pohledu člověka, který v něm strávil půl roku. V rámci článku se pasuji do role „místního znalce“ a pokouším se posoudit jestli, a co, stojí za návštěvu tohoto deštivého města. Kromě profláknutých a turisticky atraktivních míst jako je Bryggen, část města zapsaná na seznamu kulturního dědictví UNESCO, se snažím přinést i tipy na neotřelá místa a aktivity, kterými toto město disponuje, nebo se nacházejí v jeho bezprostředním okolí. Závěrem zdůrazňuji, že i když Bergen nemusí být na první pohled atraktivní

turistický cíl, má své vlastní kouzlo, především pro jeho obyvatele, kterým nabízí klidný životní styl.

13. "Vždy se těším na návštěvu svojí rodiny v Peru, ale vracím se s tím, že jsem ráda, že už je moje doma tady." - se Soniou o životě v jiné zemi

- Publikováno 5.7. 2023 (tematický okruh 4,5)
- Článek je rozhovorem se Soniou, mojí volejbalovou spoluhráčkou, která se do Norska z Peru přestěhovala před 11 lety společně s její rodinou. Rozhovor poskytuje pohled na její životní příběh a věnuje se především tématu adaptace v nové zemi. Sonia popisuje svoji motivaci k odchodu z Peru a zkušenosti s integrací do norské společnosti, kterou navzdory počátečním obtížím už dnes vnímá jako svojí vlastní a považuje Norsko za svůj domov.

14. Proč je Norsko tak úspěšné ve sportu a v čem je skvělý místní tělocvik

- Publikováno 6.7. 2023 (tematický okruh 1,2,5)
- V rámci článku se snažím nalézt odpověď na otázku, jak je možné, že země s pouhými 5 miliony obyvatel dosahuje tak výrazných úspěchů ve sportu, zejména v zimním. Kromě skvělých lyžařských podmínek, které jsem si měla možnost na vlastní kůži také vyzkoušet, vidím hlavní důvod v místní sportovní kultuře a přístupu norských sportovních klubů. Jejich cílem je totiž především radost z pohybu a aby sport byl dostupný všem dětem bez ohledu na jejich ekonomické zázemí, což se projevuje i na náplni a popularitě školního tělocviku. Norský přístup ke sportu tak vnímám velmi pozitivně, což je založeno i na mé osobní zkušenosti, ať už z volejbalových tréninků či tělocviku, která je v článku taktéž zahrnuta.

15. Jaké je to pracovat v norské armádě? S mojí host mámou Anette (nejen) o jejích začátcích v námořnictvu

- Publikováno 11.8. 2023 (tematický okruh 4,5)
- Text je rozhovorem s mojí host mámou Anette pracující v rámci pobřežní hlídky, která je součástí norské armády. V rámci rozhovoru se věnujeme Anettiným začátkům a výzvám, kterým musela čelit jako jedna z prvních žen v tomto donedávna čistě mužském odvětví. Dotýkáme se také řady aktuálních témat jako kloubení mateřství a kariéry nebo potřeby změny přístupu k minoritám a nastolení genderové rovnosti v armádě. Dle Anettiných vlastních slov má její příběh sloužit jako inspirace pro další ženy v podobných odvětvích.

Přehled kratších textů

Blog jsem se rozhodla obohatit i o kratší příspěvky, které jsem vydávala pod názvem „Postřehy“, pojednávající o aktuálních tématech nebo fenoménech, na které jsem v průběhu pobytu narazila, a chtěla jsem se jim věnovat nad rámec vytyčených článků. Strukturou jsou podobné ostatním, delším textům a svojí délkou se pohybují v rozsahu 130–190 slov. Celkem jsem publikovala tři příspěvky:

1. Vyhladili jste si na fotce vrásky na čele nebo zvětšili biceps? Tak to označte.

- Publikováno 20.5.2023
- Text informuje o zákoně norské vlády, zavedeném v létě 2022, který stanovuje povinnost označit všechny reklamní materiály, na kterých byly osoby retušovány nebo byl jiným způsobem upraven jejich vzhled. Příspěvek se zaměřuje na důvody existence tohoto zákona, proč s ním nesouhlasí někteří fotografové a zároveň vznáší otázku, zda by se něco podobného mělo zavést i v českém prostředí.

2. Pan Lány či Slečna Kunratická – dovedete si představit, že se takhle jmenujete? Norové ano.

- Publikováno 28.5.2023
- V tomto textu se věnuji norským příjmením a změnám, kterými prošly v průběhu času. Před několika sty lety bylo v celé Skandinávii běžné mít patronymum, tj. přídavek k osobnímu jménu odvozený od jména otce. Po schválení zákona, nařizující pevná příjmení, si většina obyvatel zvolila příjmení podle názvu místa, kde žili, a díky tomu je možné u řady Norů zjistit, odkud pocházejí, jen za pomoci jejich jména, což mi přijde zajímavé.

3. Nejdelší cyklistický tunel v Evropě

- Publikováno 3.6.2023
- Příspěvek popisuje nově otevřený tříkilometrový tunel v Bergenu, určený zejména pro cyklisty a pěší, který se stal nejdelším tunelem v Evropě tohoto typu. V textu se kromě samotného tunelu věnuji také cyklistické síti v Bergenu celkově a zaměřuji se i na jeho vnitřní výzdobu, která odkazuje na čtvero ročních období.

Sdílení mé zkušenosti

Jako jeden z cílů jsem si vytyčila také sdílení mé zkušenosti se studiem v zahraničí v prostředí naší školy, konkrétně těmito dvěma způsoby – plakátem, upozorňujícím na můj blog, a prezentací na společném shromáždění. Plakát jsem zhotovila v programu Canva a součástí něho byl odkaz na blog skrze několik QR kódů, které si mohl zájemce z plakátu odtrhnout – zpětně bych to vyřešila trochu jinak a místo několika malých odkazů bych umístila na plakát jeden velký QR kód, protože se ke mně dostalo, že na některé zájemce odtrhací odkaz nezbyl, což je určitě škoda. Kromě QR kódu mohla být součástí plakátu i adresa webové stránky blogu pro ty, co nedisponují čtečkou kódů na mobilním zařízení. Plakát jsem zhotovila ke konci března a byl za pomoci mé vedoucí práce zveřejněn na společném shromáždění a umístěn na nástěnku v polovině dubna.

Obrázek 19 - Podoba plakátu umístěného na školní nástěnce

Po mém návratu jsem svoji zkušenost také prezentovala na společném shromáždění, konkrétně 7. listopadu. V prezentaci jsem se věnovala jak osobním zkušenostem (umístění, pobyt v hostitelské rodině, studium, přínos), tak jsem se také snažila ve stručnosti představit program Erasmus +. Vzhledem k tomu, že v průběhu podzimu proběhly i prezentace ostatních, kteří studovali v zahraničí za pomoci tohoto programu, přišlo mi vhodné krátce nastínit i fungování samotného programu. Podobu prezentace najdete v příloze na straně 94.

Kromě prezentování mé zkušenosti ve školním prostředí jsem sdílela svůj blog i na mých sociálních sítích, konkrétně Instagramu. Cílem nebyla propagace blogu jako taková, což by vzhledem k charakteru mého účtu na této sociální síti, který je soukromý, ani nešlo dobře realizovat, ale spíše osobní potřeba se o blog podělit a na mojí práci upozornit také v mém okruhu přátel. Právě Instagram se stal významným informačním kanálem a díky sdílení na této platformě jsem získala řadu čtenářů, jak později vyplynulo ze zpětné vazby, jejíž výsledky a interpretaci si můžete přečíst na straně 32.

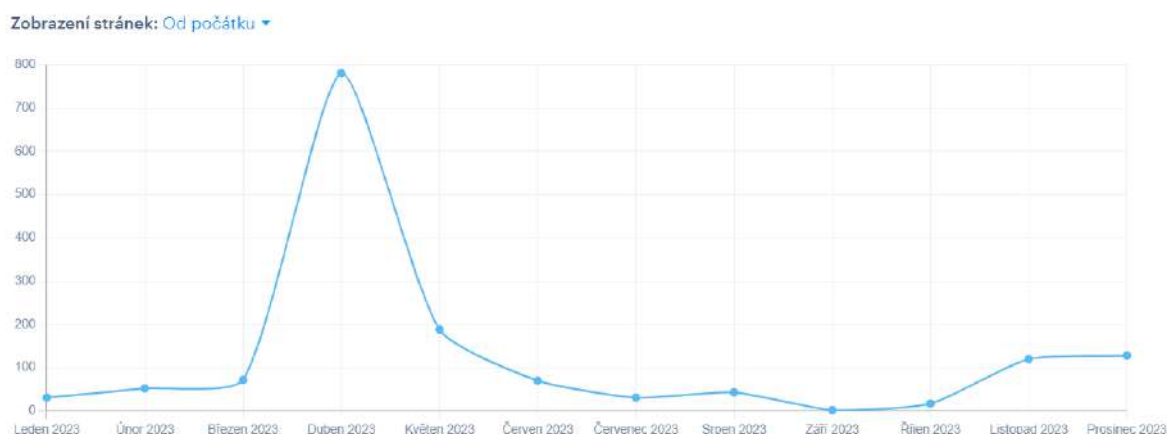
Obrázek 20 - Podoba instagramového story informující o blogu

Zpětná vazba

Důležitou součástí mé práce je také zpětná vazba, díky které jsem měla možnost si udělat ucelenou představu o tom, zda se mi vedení blogu a jeho náplň povedla. Tuto představu jsem si (kromě osobních pocitů) vytvořila pomocí dvou ukazatelů – statistiky návštěvnosti webu a formuláře, který jsem zhotovila a nechala vyplnit mé (ne)čtenáře.

Ačkoliv pro mě vysoká návštěvnost nebyla primárním cílem, i tak může sloužit jako důležitá součást zpětné vazby – myslím si, že blog bez čtenářů není blogem a měl by sloužit především pro potěšení publika a až následně autorovi.

Návštěvnost blogu jsem zjistila pomocí nástroje „Statistiky návštěvnosti“, který je na platformě Webnode dostupný a který sleduje počet zobrazení webové stránky za určité časové období. Já jsem si jako časové období pro sledování návštěvnosti určila dobu od založení blogu, tedy leden–prosinec 2023.

Obrázek 21 - Statistika návštěvnosti blogu leden–prosinec 2023

V prvních měsících fungování blogu (leden–březen 2023) se návštěvnost držela pod hranicí 100 zobrazení za měsíc, s příchodem dubna pak prudce vzrostla a byla vůbec nejvyšší za celý rok. Myslím si, že tento prudký nárůst je způsobený pravidelností publikování článků, které se mi na přelomu března a dubna podařilo dosáhnout a udržela jsem jí až ke konci května, kde návštěvnost opět klesá. Důležitým faktorem je ale dle mého názoru i sdílení blogu na sociálních sítích (Instagramu), které jsem realizovala na začátku dubna. S koncem mého studijního pobytu, a také s publikováním článků, na přelomu června a července 2023 (některé články ještě vyšly v červenci a srpnu) se postupně snižuje počet zobrazení stránky.

To, že sdílení blogu na sociálních sítích zvyšuje jeho návštěvnost, se potvrdilo i na přelomu listopadu a prosince, kdy jsem skrze Instagram sdílela formulář pro vyplnění zpětné vazby, včetně odkazu na webovou stránku blogu. V tomto období se tak počet zobrazení stránky zvýšil oproti předchozím měsícům, kdy jsem na blogu již nebyla aktivní ani jsem ho nijak nesdílela na sociálních sítích.

Zpětná vazba od čtenářů

V závěru mé práce jsem nad rámec mých cílů vytvořila i malý dotazník ve Formulářích Google, který jsem nechala vyplnit mým známým i studentům Přírodní školy prostřednictvím odkazu na Instagramu či přímo zasláním do různých chatových skupin.

Zajímalo mě, kdo z mého okruhu přátel vůbec blog četl, jaká část těchto lidí studuje na Přírodní škole, jaké konkrétní články byly čtenářsky úspěšné či jak se mi celkově blog vyvedl po obsahové i vizuální stránce. Zhotovila jsem proto následující formulář, který čítá celkem 10 otázek³⁸:

Hallaien (Norský blog) – Zpětná vazba

Úvod:

Ahoj! V rámci svojí školní práce jsem psala blog o mých zážitcích, zkušenostech a všem možným, na co jsem narazila během mého půlročního studijního pobytu v Norsku, který jsem tenhle rok absolvovala (odkaz na blog tady: <https://hallaien.webnode.cz/>) Ráda bych měla k mému psaní nějakou zpětnou vazbu (abych zjistila, jestli to vůbec někdo četl :) a moc mi pomůžeš vyplněním tohoto krátkého formuláře. Že o žádném blogu nevíš a nic si nečetl? Nevadí, i takové odpovědi ocením a budu ráda, když formulář vyplníš.

Děkuju moc!

Žofka

Formulář:

Všechny otázky označené * jsou povinné

1. Chodíš na Přírodní školu? *

- Ano
- Ne

2. Četl*a jsi něco na blogu? *

- Ano!
- Podíval*a jsem se na něj, ale nečetl*a jsem žádný konkrétní článek
- Víím, že jsi něco takového dělala, ale nedíval*a jsem se na to
- Ne, sorry
- Jiné: (uveďte)

*V případě odpovědi „Vím, že jsi něco takového dělala, ale nedíval*a jsem se na to“ a „Ne, sorry“, pokračuje respondent*ka na otázku 10*

³⁸ Formulář najdete pod tímto odkazem:

<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScK0VqhYmla7mtnm7TdARcU0VRmVom-a5JZgeMvymdRlml5A/viewform?vc=0&c=0&w=1&flr=0>

3. **Jak ses o blogu dozvěděl*a? ***

- Ze sociálních sítí
- Z plakátu na nástěnce/prezentace na společňáku
- Jiné: (uved'te)

4. **Byl*a jsi pravidelným návštěvníkem blogu? ***

- Byl*a jsem pravidelným návštěvníkem
- Zavítal*a jsem na něj několikrát, ale ne pravidelně
- Zavítal*a jsem na něj jen jednou
- Jiné: (uved'te)

5. **Jaký článek sis přečetl*a? ***

- Četl*a jsem všechno
- Četl*a jsem jeden a více
- Četl*a jsem nějaký článek, ale nevzpomínám si konkrétně
- Nic jsem nečetl*a

V případě odpovědi „Četl*a jsem jeden a více“ pokračuje respondent*ka na otázku 6, v případě zbývajících třech odpovědích pak na otázku 7

6. **Jaké konkrétní články sis přečetl*a? (v této otázce je více možností)**

- Proč nikomu nerozumím? Aneb není norština jako norština
- Všechno nejlepší, králi!
- Jak jsem se dostala do Norska?
- Telavåg – norské Lidice
- Volný víkend? Rusalka!
- Norský fenomén jménem Bunad
- Změna školy aneb všechno jde, když se chce (a máte schopnou agenturu)
- Jak mi chutná v Norsku?
- 17.5. – Gratulerer med dagen, Norge!
- Dětství v kraji polárních září – Hammerfest před 70 lety z pohledu norské babičky
- Turistický ráj jménem Norsko aneb co se skrývá pod zkratkou DNT
- Jak si užít svůj pobyt v Bergenu a stojí tohle město plné deště vůbec za naši návštěvu?

- "Vždy se těším na návštěvu svojí rodiny v Peru, ale vracím se s tím, že jsem ráda, že už je moje doma tady." - se Soniou o životě v jiné zemi
- Proč je Norsko tak úspěšné ve sportu a v čem je skvělý místní tělocvik
- Jaké je to pracovat v norské armádě? S mojí host mámou Anette (nejen) o jejích začátcích v námořnictvu
- "Postřeh" (kratší text) - Vyhladili jste si na fotce vrásky na čele nebo zvětšili biceps? Tak to označte.
- "Postřeh" (kratší text) - Pan Lány či Slečna Kunratická – dovedete si představit, že se takhle jmenujete? Norové ano.
- "Postřeh" (kratší text) - Nejdelší cyklistický tunel v Evropě

7. Jak hodnotíš blog obsahově? *

je pro mě přínosný, nic bych neměnil*a 1 2 3 4 5 nic jsem se nedozvěděl*a

8. Jak hodnotíš vizuální stránku blogu? *

je to skvělý, nic bych neměnil*a 1 2 3 4 5 vůbec se mi to nelíbí

9. Dalo by se něco podle tebe vylepšit? *

- Určitě a mám nápad!
 - Co konkrétně? (uved'te)
- Myslím si, že ano, ale nenapadá mě nic konkrétního
- Ani ne

10. Prostor pro připomínky/cokoliv jiného na závěr

Výsledky zpětné vazby a interpretace

Celkově formulář vyplnilo 71 respondentů, z toho 32 lidí studuje na Přírodní škole. Z výsledků vyplývá, že blog četlo 70 % z nich, na Přírodní škole pak 81 % dotázaných. Většina čtenářů a čtenářek pak na blog zavítala několikrát (56 %), pravidelně blog četlo 21 % respondentů*tek. 10 dotazovaných, což odpovídá zhruba 16 % procentům všech návštěvníků blogu, přečetlo všechny publikované texty. Vzhledem k minimu reakcí okolí, kterých se mi v průběhu tvorby dostávalo³⁹, jsem příjemně překvapena z počtu dotazovaných, kteří některé nebo dokonce všechny příspěvky na blogu četli.

Jako hlavní informační kanál, odkud se respondenti*tky dozvěděli o existenci blogu, se ukázaly sociální sítě (66 %), což mě nepřekvapilo, vzhledem k tomu, že více než polovina dotázaných nestuduje na Přírodní škole a tím pádem byl počet možností, jak se o práci dozvědět, dosti omezený. Co mě ale zajímalo byl výsledek této otázky u studentů*tek Přírodní školy - chtěla jsem si ověřit zdali propagace blogu prostřednictvím plakátu na nástěnce či prezentace na společném shromáždění skutečně splnila svůj účel. Plakát či prezentaci uvedlo jako zdroj informací o blogu 45 % studujících, což mě potěšilo, protože z tohoto výsledku vyplývá, že příprava obou zdrojů nebyla zbytečná, ale hrála důležitou roli mezi respondenty*tky z Přírodní školy, co se týče návštěvnosti mého blogu.

Zajímalo mě také, jaké články byly čtenářsky nejvíce populární. Jako nejčtenější se ukázal článek *Jak jsem se dostala do Norska?*⁴⁰, který popisuje proces a sdílí moji zkušenost se zařizováním studijního pobytu v zahraničí skrze program Erasmus +. Zájem o toto téma koreluje s mojí vstupní domněnkou a motivací, proč se tomuto tématu věnovat, tedy nízké povědomí o možnostech středoškolských pobytů v rámci tohoto programu. Dále mezi nejvíce čtené články patřily všechny tři rozhovory, které jsem publikovala – *Jaké je to pracovat v norské armádě? S mojí host mámou Anette (nejen) o jejích začátcích v námořnictvu*, *“Vždy se těším na návštěvu svojí rodiny v Peru, ale vrátím se s tím, že jsem ráda, že už je moje doma tady.” - se Soniou o životě v jiné zemi a Dětství v kraji polárních září – Hammerfest před 70 lety z pohledu norské babičky*. Popularitu těchto článků podle mě mohl zapříčinit samotný formát, vnímám, že rozhovory jako takové jsou čtenářsky atraktivní. Důležitý faktor je ale dle mě i ten, že všechny tři texty patřily k nejnověji publikovaným (11., 16. a 18. příspěvek z 18) - když jsem proto sdílela formulář pro vyplnění zpětné vazby obsahující odkaz na webovou stránku blogu, řada lidí stránku navštívila, což potvrzuje i statistika návštěvnosti webu zhotovená platformou Webnode, a jako první si mohla všimnout právě těchto článků, které se na úvodní stránce zobrazují nejvýše. Nejméně populární byl naopak článek *Telavåg – norské Lidice* a také text *Volný víkend? Rusalka!* o návštěvě operního představení. Tento výsledek si interpretuji tak, že obě témata jsou velmi specifická a na první pohled nemusí, ve výčtu všech článků, které jsou na blogu publikované, působit čtenářsky atraktivně. Oba články patří také k prvním příspěvkům na blogu vůbec, kdy jsem ještě neměla tak širokou čtenářskou základnu.

Respondentů a respondentek jsem se také ptala na celkové hodnocení obsahové a vizuální stránky blogu. Na škále od 1 do 5, kdy 1 znamená, že by odpovídající nic neměnil, zvolilo číslo 1 u hodnocení obsahu 79 % respondentů*tek, u vizuální stránky stejné číslo označilo 74 %. Ani u jedné z otázek jsem nedospěla, k horšímu hodnocení než 3.

Na základě této otázky a výsledků celého formuláře jsem nabyla přesvědčení, že záměr přiblížit ostatním zahraniční studijní pobyt a norskou kulturu, s čímž jsem do tvorby blogu

³⁹ Více v kapitole reflexe na straně 33

⁴⁰ v příloze na straně 46

vstupovala, se mi podařilo naplnit a práce celkově měla smysl. Závěry, které si odnáším z této zpětné vazby, tak mají zásadní vliv na mé konečné vnímání celé profilové práce.

Reflexe

Domnívám se, že celkově měla moje práce smysl, i když jsem o tom v různých fázích tvorby nebyla vždy přesvědčena. Řada věcí mě také oproti mé původní představě překvapila.

V začátcích mé práce jsem byla přesvědčena, že se musím věnovat ve svých článcích serióznějším a celospolečenským tématům, abych dosáhla relevantnosti a naplnila záměr samotné profilové práce, která by měla mít určitou odbornost. Představa o mých časových možnostech při pobytu v Norsku, byla také do jisté míry zkrácená – myslela jsem si, že budu schopna přispívat týdně a první článek jsem si naplánovala již na můj první týden. Čím jsem si naopak nebyla jistá bylo, jestli mě to bude skutečně bavit, nikdy jsem si totiž psaní v takovéto kvantitě předtím nevyzkoušela.

To, že mě samotný proces psaní naplňuje, jak se později ukázalo, byla v průběhu mé práce jedna z mála věcí, která se příliš neměnila a stala se tak nakonec mojí jistotou. Na rozdíl od mé původní představy jsem se místo snahy o odbornost, začala věnovat tématům, která mě samotnou zajímaly a byla jsem schopna do nich vnést osobní zkušenost. Připravovaný článek o norské historii, který byl jedním z prvních, na kterých jsem pracovala, tak díky absenci mé osobní zkušenosti nikdy nevyšel. Došla jsem k závěru, že můj blog díky zmínění vlastních zážitků bude působit autentičtěji a hledání vhodných námětů bylo pro mě tím pádem mnohem snazší. Řadu z nich jsem díky mým obtížím s dodržováním časového plánu ale nerealizovala – v plánu jsem měla se věnovat například původním obyvatelům a nejpočetnější etnické menšině Norska, Sámům, nebo více prozkoumat životní osudy Noráků - Čechů, kteří museli za druhé světové války odejít do totálního nasazení do Norska.

První měsíce jsem nebyla schopna vydávat texty tak často, jak jsem původně předpokládala, ale postupně se mi to začalo dařit a polevila jsem až ke konci mého studijního pobytu (více o tom v kapitole „Proces psaní“ na straně 21). Největší problém pro mě ale byl, že jsem pociťovala z mého pohledu naprosto minimální podporu či zpětnou vazbu od mého okolí a často jsem tak pochybovala o tom, zdali má moje práce smysl. Upřímně si myslím, že tento pocit byl do jisté míry zapříčiněn také velkými očekáváními, které jsem si na začátku práce vybuodovala, protože jsem neměla s blogováním žádnou zkušenost. Mojí hlavní motivací tak pro mě bylo to, že mě samotné psaní, tvorba článku a udržování chodu blogu naplňovalo a také jsem měla několik „oddaných příznivců“ z řad kamarádů a rodiny, kteří mi poskytovali dostatečnou reflexi.

Při závěrečném zhodnocení celé mé práce jsem na základě zpětné vazby nabyta přesvědčení, že moje celkové počínání mělo smysl a to, že se mi podpory v průběhu psaní příliš nedostávalo neznamená, že žádná neexistovala, nýbrž nebyla pouze „slyšet“, jak jsem vyčetla z reakce ostatních. Díky rozeslanému formuláři jsem také došla k zjištění, že články, které byly zaměřené na mojí osobní zkušenost nebo obsahovaly nějaký jiný osobní příběh (rozhovory), tak byly ve výsledku čtenářsky nejpopulárnější. Moje obava, že články nebudou mít určitou odbornost a tím pádem nebudou dostatečně reprezentativní mi, proto z dnešního úhlu pohledu přijde jako zcestná.

Velký posun ale vidím především sama v sobě a mých stylistických schopnostech – nemyslím si, že jsem se výrazně posunula v kvalitě textů, která mi, pokud srovnám první a poslední vydané články, přijde na podobné úrovni, ale pokrok vidím především v schopnosti vyprodukovat (z mého pohledu) dobře napsaný článek za mnohem kratší časový úsek. Zatímco na prvních článcích jsem pracovala i po dobu několika dnů, poslední články vznikaly během několika hodin.

Zajímavé je, že vedení blogu a s tím spojená neustálá tvorba článků, se projevilo na mojí práci do školy (ať už české či norské), kde se mi velmi obtížně formulovaly delší texty a eseje a toto „vyčerpání“ do jisté míry doznívá dodnes.

Výsledky a závěr

Závěrem bych shrnula, co se mi vše podařilo a zda jsem splnila cíle, které jsem si na začátku práce předsevzala.

- 1. Vytvořit vlastní blog, jehož cílem bude přiblížit a dokumentovat můj studijní pobyt v Bergenu pomocí série článků zaměřených především na norskou společnost a témata s tím spojená. Články budou vydávány průběžně po celou dobu půl roku a budou doplněny fotkami.**

Myslím, že tento cíl se mi podařilo naplnit. Vytvořila jsem vlastní blog, který dokumentoval můj studijní pobyt a zároveň si kladl za cíl přiblížit norskou kulturu a společnost českým čtenářům a čtenářkám. Toho jsem docílila pomocí 15 komplexních článků a 3 kratší textů, které jsem na blogu postupně publikovala v průběhu studijního pobytu, a které pojednávají o různých kulturních fenoménech či aktuálních společenských tématech a zároveň reflektují mojí osobní zkušenost, díky níž články působí autentičtěji. Jednotlivé texty jsou doprovázeny vlastními fotografiemi či, v některých případech, volně dostupnými fotografiemi na internetu, pokud jsem v mém archivu nenašla odpovídající obrazový doprovod.

- 2. Naučit se tvořit webové stránky z grafického hlediska na vhodné platformě**

I tento cíl si myslím, že jsem zvládla splnit. Na základě rešerše, kdy jsem srovnala některé z uživatelsky nejpobulárnějších blogových platform, a která je součástí této teoretické práce, a mnou určených kritérií jsem zvolila platformu Webnode, na které jsem za pomoci dostupných nástrojů a funkcí vytvořila vlastní webovou stránku blogu, jejíž konečná vizuální podoba je dle mého názoru adekvátní k předsevzatému cíli s ohledem na fakt, že jsem si tvorbu webové stránky nikdy předtím nevyzkoušela.

- 3. Popularizovat středoškolské studijní pobyty – zveřejnění odkazu na blog na Přírodní škole a prezentace mé zkušenosti po mém příjezdu na společném shromáždění**

Moji zkušenost jsem sdílela mezi ostatními studenty a studentkami Přírodní školy pomocí plakátu, informujícím o existenci blogu včetně odkazu, a prezentace na společném shromáždění, která se věnovala jak mé osobní zkušenost, tak ve stručnosti představila také program Erasmus +. Cíl se mi tedy podařilo naplnit. Kromě prostředí školy jsem blog sdílela také v okruhu mých přátel skrze sociální sítě. Za přínos zapojení se školy do Erasmu+ na základě mého podnětu, díky čemuž celá práce vznikla, vnímám také fakt, že program finančně podpořil i zahraniční pobyty ostatních studujících, se kterými jsme následně mohli vzájemně sdílet naše zkušenosti a snáze se tak povědomí o tomto programu dostalo do celého školního prostředí

- 4. Zdokonalit vlastní dovednosti při psaní textů**

Ačkoliv je naplnění tohoto cíle těžko prokazatelné, myslím si, že se mi ho podařilo splnit. Více než posun v samotné kvalitě textu, která se, při porovnání prvních a posledních článků, jeví na podobné úrovni v průběhu celé tvorby, vidím pokrok především v schopnosti produkovat kvalitní texty v určité kvantitě a časovém presu. Celkový proces tvorby a vývoje vlastních stylistických dovedností jsem popsala a reflektovala v rámci této teoretické práce.

Všechny vytyčené cíle se mi podařilo splnit. Nad rámec jich jsem provedla ještě zpětnou vazbu pomocí Formulářů Google. Dotazník celkově vyplnilo 71 respondentů*tek a je důležitou součástí zhodnocení celé profilové práce. Na základě odpovědí dotazovaných, které v práci interpretuji jako pozitivní, jsem nabyla přesvědčení, že má práce měla celkově smysl. Jako největší přínos ale vnímám, že práce obohatila i posunula mě samotnou a myslím si, že je to nakonec to nejdůležitější, co si z této práce odnáším a co je dle mého názoru hlavním smyslem existence profilové práce na Přírodní škole.

Zdroje

Akademické práce:

MRÁZKOVÁ, Barbora Mgr. *Blog jako nástroj marketingové komunikace* [online]. Zlín, 2017 [cit. 2023-12-13]. Bakalářská práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně – Fakulta multimediálních komunikací. Dostupné z: https://digilib.k.utb.cz/bitstream/handle/10563/41444/mr%c3%a1zkov%c3%a1_2017_dp.pdf?sequence=1&isAllowed=y .

Internetové publikace:

KOLEKTIV AUTORŮ. *Naše budoucnost – krásná, udržitelná, společná IN eTwinning* [online]. Dům zahraniční spolupráce, 2022 [cit. 2023-12-13]. ISBN 978-80-88432-24-1. Dostupné z: https://www.dzs.cz/sites/default/files/2022-10/eTwinning_nase_budoucnost_krasna_udrzelnsa_spolecna_2022.pdf

Webové stránky:

Blog. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: <https://en.wikipedia.org/wiki/Blog>

Akademie CZ.NIC. Jak na internet: Publikování na internetu. In: NÁRODNÍ PEDAGOGICKÝ INSTITUT ČESKÉ REPUBLIKY. *Metodický portál RVP* [online]. 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: <https://clanky.rvp.cz/clanek/c/s/19801/JAK-NA-INTERNET-PUBLIKOVANI-NA-INTERNETU.html?rate=5>

What is open source software? In: IBM. *IBM* [online]. 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: <https://www.ibm.com/topics/open-source>

KYANON DIGITAL BLOG. Comparison: Open-source vs Closed-source E-commerce Platforms. In: *Medium* [online]. 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: <https://medium.com/@kyanon.digital/comparison-open-source-vs-closed-source-e-commerce-platforms-83fd07cf0e69>

WORDPRESS.ORG. *About WordPress* [online]. 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: <https://wordpress.org/about/>

WordPress.com. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: <https://en.wikipedia.org/wiki/WordPress.com>

WORDPRESS.COM. *Pricing* [online]. 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: <https://wordpress.com/pricing/>

WIX.COM. *About us* [online]. 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: <https://www.wix.com/about/us>

WIX.COM. *Premium purchase plan* [online]. 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: <https://www.wix.com/premium-purchase-plan/dynamo>

TUMBLR. *About Tumblr* [online]. 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: <https://about.tumblr.com/>

WEBNODE. *O Webnode: Tvorba stránek opravdu pro každého* [online]. 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: https://www.webnode.com/cs/onas/?_gl=1%2AqrBknk%2A_up%2AMQ.&gclid=Cj0KCQiAsvWrBhC0ARIsAO4E6f9Jgpjqqe-UxTxsnXbnC-WnBXc5LOFGIP3BVzMI72K-9ewb0FWAFDcaArtVEALw_wcB

WEBNODE. *Ceník prémiových služeb* [online]. 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: https://www.webnode.com/cs/cenik-w2/?_gl=1%2A9n1smz%2A_up%2AMQ..&gclid=CjwKCAjw7c2pBhAZEiwA88pOFwb3O8_dgKxtN6V_BAQ08Dnv2WMEAbRsTtCJVaLR2ES98fecZL_jghoCzHsQAvD_BwE

WEEBLY.COM. *About Us* [online]. 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: <https://www.weebly.com/about>

WEEBLY.COM. *Pricing* [online]. 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: <https://www.weebly.com/pricing>

MEDIUM. *Membership* [online]. 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: <https://medium.com/membership>

Blogger (service). In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: [https://en.wikipedia.org/wiki/Blogger_\(service\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Blogger_(service))

Medium (website). In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: [https://en.wikipedia.org/wiki/Medium_\(website\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Medium_(website))

Joomla. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: <https://en.wikipedia.org/wiki/Joomla>

Ka betyr det for nokke? In: *Bergen Kommune: Fakta om Bergen* [online]. 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: <https://www.bergen.kommune.no/omkommunen/fakta-om-bergen/kuriosa/ka-betyr-det-for-nokke>

DISQUS.COM. *About Us* [online]. 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: <https://disqus.com/about-us/>

Erasmus to Erasmus+: history, funding and future. *Erasmus +: EU programme for education, training, youth and sport* [online]. 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/about-erasmus/history-funding-and-future>

Erasmus + výjezdy a pobyty: Žáci ZŠ a SŠ. *Dům zahraniční spolupráce* [online]. 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: <https://www.dzs.cz/program/erasmus/vyjezdy-pobyty/zaci-zs-ss>

Pupil mobility. *Erasmus +: EU programme for education, training, youth and sport* [online]. 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/opportunities/opportunities-for-individuals/pupil-mobility>

Mobility for pupils and staff in school education. *Erasmus +: EU programme for education, training, youth and sport* [online]. 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/programme-guide/part-b/key-action-1/mobility-school>

eTwinning - komunita škol v Evropě. *eTwinning* [online]. 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: <https://www.etwinning.cz/o-nas/>

KOBÍKOVÁ, Zuzana Mgr. Struktura článku. In: *IS MUNI: Informační systém Masarykovy univerzity* [online]. [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: https://is.muni.cz/el/1421/jaro2011/IM088/um/Struktura_clanku.pdf

Plugin. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2023 [cit. 2023-12-29]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Plugin>

MEDIUM.COM. Membership. [online]. 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: <https://medium.com/membership>

Evropská společenství. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2023 [cit. 2023-12-29]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Evropsk%C3%A1_spole%C4%8Denstv%C3%AD

Jaký je rozpočet?. *Erasmus +: EU programme for education, training, youth and sport* [online]. 2023 [cit. 2023-12-28]. Dostupné z: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/cs/programme-guide/part-a/priorities-of-the-erasmus-programme/budget#footnote1_t0q5gds

Kdo realizuje Program Erasmus +?. *Erasmus +: EU programme for education, training, youth and sport* [online]. 2023 [cit. 2023-12-28]. Dostupné z: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/cs/programme-guide/part-a/priorities-of-the-erasmus-programme/implements>

Erasmus +: Často kladené dotazy. *Dům zahraniční spolupráce* [online]. 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: <https://www.dzs.cz/program/erasmus/casto-kladene-dotazy>

Byly vyhlášeny termíny výzvy programu Erasmus+ pro rok 2022. *Dům zahraniční spolupráce* [online]. 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: <https://www.dzs.cz/clanek/byly-vyhlaseny-terminy-vyzvy-programu-erasmus-pro-rok-2022>

Seznam schválených žádostí 2022. *Dům zahraniční spolupráce* [online]. 2022 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: https://www.dzs.cz/sites/default/files/2023-12/Seznam%20schv%C3%A1len%C3%BDch%20%C5%BE%C3%A1dost%C3%AD%202022_na%20web.pdf

FAQ. *eTwinning* [online]. 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: <https://www.etwinning.cz/faq/>

Programy: eTwinning. *Dům zahraniční spolupráce* [online]. 2023 [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: <https://www.dzs.cz/program/etwinning>

Obrazové přílohy použité v textu:

Obrázek 1 - Logo Wordpress – Graphics & Logos: *Official WordPress logo*. In: *Wordpress.org [online]*. 2023 [cit. 2023-12-30]. Dostupné z: <https://wordpress.org/about/logos/>

Obrázek 2 - Logo Wix – *Logo for Wix.com*. In: *Wikimedia commons: the free encyclopedia [online]*. San Francisco (CA): *Wikimedia Foundation*, 2023 [cit. 2023-12-30]. Dostupné z: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Wix.com_Logo.svg

Obrázek 3 - Logo Blogger – *Blogger icon*. In: *Wikipedia: the free encyclopedia [online]*. San Francisco (CA): *Wikimedia Foundation*, 2023 [cit. 2023-12-30]. Dostupné z: https://en.m.wikipedia.org/wiki/File:Blogger_icon_2017.svg

Obrázek 4 - Logo Tumblr – *Logo Tumblr [online]*. In: *TUMBLR*. 2023 [cit. 2023-12-30]. Dostupné z: <https://www.tumblr.com/logo>

Obrázek 5 - Logo Webnode – *Logo of Webnode*. In: *Webnode [online]*. 2023 [cit. 2023-12-30]. Dostupné z: <https://www.webnode.com/about-us/>

Obrázek 6 - Logo Medium – *Medium Logo Usage Guidelines*. In: *Medium [online]*. 2023 [cit. 2023-12-30]. Dostupné z: <https://medium.design/logos-and-brand-guidelines-f1a01a733592>

Obrázek 7 - Logo Weebly – *Logo of Weebly*. In: *Weebly [online]*. 2023 [cit. 2023-12-30]. Dostupné z: <https://www.weebly.com/about>

Obrázek 8 - Logo Joomla! - *Joomla! -Logo*. In: *Wikipedia: the free encyclopedia [online]*. San Francisco (CA): *Wikimedia Foundation*, 2023 [cit. 2024-01-06]. Dostupné z: <https://en.m.wikipedia.org/wiki/File:Joomla!-Logo.svg>

Obrázek 9 - Srovnání vizuální podoby blogu a výchozí šablony (zhotovený blog) - *archiv autorky*

Obrázek 10 - Srovnání vizuální podoby blogu a výchozí šablony (šablona) - *archiv autorky*

Obrázek 11 - Používané fonty na blogu – *archiv autorky*

Obrázek 12 - Podoba úvodní stránky – *archiv autorky*

Obrázek 13 - Zobrazení článku na úvodní stránce: titulek, perex a doprovodná fotografie – *archiv autorky*

Obrázek 14 - Podoba stránky Kultura – *archiv autorky*

Obrázek 15 - Podoba stránky Erasmus + - *archiv autorky*

Obrázek 16 - Podoba stránky "Postřehy" - *archiv autorky*

Obrázek 17 - Podoba stránky O mně – *archiv autorky*

Obrázek 18 - Logo Disqus – *Branding & Logo Guidelines*. In: *Disqus [online]*. 2023 [cit. 2023-12-30]. Dostupné z: <https://disqus.com/brand/>

Obrázek 19 - Podoba plakátu umístěného na školní nástěnce – *archiv autorky*

Obrázek 20 - Podoba instagramového story informující o blogu – *archiv autorky*

Obrázek 21 - Statistika návštěvnosti blogu leden-prosinec 2023 - *archiv autorky*

Příloha

Výsledné články

Proč nikomu nerozumím? Aneb není norština jako norština

Publikováno 29. 1. 2023

Jedním z důvodů, proč jsem si Norsko vybrala byl taky ten, že jsem se už nějaký ten čas doma v Česku norský učila. Za zhruba dva roky jsem získala poměrně slušné základy a myslela jsem si, že až přijde den D a já doopravdy stanu na norské půdě, budu schopna konverzovat a přeskočím ten moment absolutní zmatenosti, který čeká na téměř každého zahraničního studenta, který se vydá do země hovořící neobvyklým jazykem. A jak správně tušíte nestalo se tak - nebo alespoň ne tak, jak jsem si to představovala.

Trocha historie

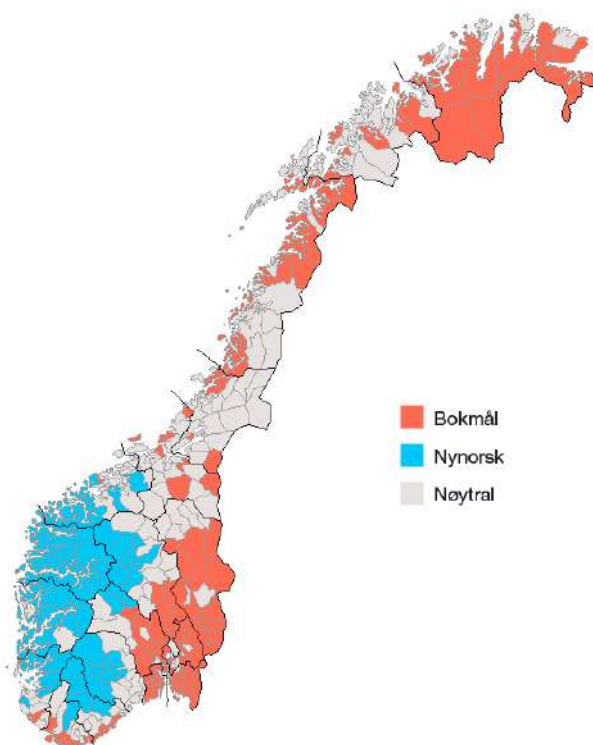
Aby bylo pochopeno moje trápení, musíme začít s trochou historie a faktů. Norština je jazyk s nespočtem dialektů. Za rozmanitost i variabilitu jazyka může členitost krajiny, která mnohdy zabraňovala jejím obyvatelům dojet za hranice kraje či dokonce vesnice a přijít tak do kontaktu s jinými mluvčími. Norštině se nejvíce podobá dánština a švédština, ale původně měl tento jazyk blíže spíše k islandštině a faerštině, které na neznalého čtenáře mnohdy působí spíše jako druh runového písma. Historický vývoj krajiny a nadvláda Dánska mezi lety 1397 a 1814, kdy na území byla dánština oficiálním jazykem, způsobilo, že se norština výrazně změnila a její psaná forma dokonce téměř vymizela.

17. května 1814 - Norsko získává nezávislost na dánském království a tím i začínají snahy na znovuoživení spisovné norštiny, jako součást národní identity, stejně jako v podobné době povstala čeština z popela během Národního obrození (Mimochodem, toto datum si zapamatuj – určitě to není naposled, co o něm tady na blogu bude řeč). Vznikají dva tábory, které na spisovné norštině usilovně pracují – První, v čele s Henrikem Wergelandem, vychází z dánštiny a snaží se ji přizpůsobit norským zvyklostem – přepisují pravopis a obměňují slovní zásobu. Druhá skupina, vedena Ivarem Aasanem, usiluje o norštinu postavenou na dialektech,

kterými se ještě stále mluví ve venkovských oblastech, avšak nemají psanou podobu. Produkt prvního týmu, byl nazvaný riksmål ("říšská řeč"), později **bokmål** ("knižní řeč"), verzi druhé skupiny známe pod názvem **nynorsk** ("nová norština") a obě varianty jsou úředně uznávané a je uzákoněno jejich rovnoprávné postavení. Co to znamená?

Každá obec si může zvolit jednu z variant (nebo dokonce obě), kterou používá jako úřední. Stejně tak i rodiče volí variantu, kterou si přejí, aby se jejich dítě na škole vyučovalo. Druhá forma ale pak musí figurovat jak v rozvrhu jako další předmět, tak ve veřejném prostoru – minimálně 25% veškerého obsahu v médiích a administrativě musí být v každé z forem.

Dvě varianty spisovného jazyka? Může to být ještě složitější! Realita je taková, že ač jednotlivé dialekty vycházejí z jedné nebo druhé formy, od spisovné varianty se více či méně liší. Takže všechno ty fráze, co jsem se drtila z učebnice pro samouky od skutečného Nora neuslyším. Alespoň ne v Bergenu.

Mapa používaných variant norštiny v jednotlivých obcích Norska, šedě vyznačená místa používají obě varianty

Moje zkušenost

Před samotným příjezdem do hostitelské rodiny nás, zahraniční studenty, kteří vyrazili do Norska či Dánska, čekal přípravný kemp se zaměstnanci agentury, která nám cestu zprostředkovává. Měla jsem tudíž možnost se poprvé pobavit norský s rodilým mluvčím, kterou jsem využila a světe div se – dokázala jsem se domluvit a vyjádřit, co potřebuji bez větších problémů. I když jsem věděla, že v mém budoucím domově budou mluvit patrně odlišným dialektem, získala jsem představu, že to půjde poměrně lehce.

Z omylu mě vyvedlo hned první setkání s O. (host táta) na letišti, který mi položil jednoduchou otázku - "Jaká byla cesta?" a já nevěděla, která bije. První týden jsme tedy komunikovali výhradně anglicky a občas když se potřebujeme domluvit na důležitých věcech, pokračujeme

v tom doted' (Naštěstí se později ukázalo, že O., který pochází z Ålesund, města zhruba 240 km severně od Bergenu, má nejhorší dialekt na porozumění ze všech Norů, které jsem měla tu čest zatím potkat, a tudíž nebude tak zle, jak to zprvu vypadalo).

Ne příliš sebevědomě jsem po víkendu poprvé zamířila do školy. I když jsem si o podobě studia s učiteli vyměňovala emaily měsíc předtím a věděla jsem, že počítají s tím, že nejsem norský student, byla jsem stejně poměrně zaskočena. Zadáání prvního úkolu, který jsem ve vyučování obdržela, znělo: "Analyzuj novelu" (psáno bergenským dialektem). Asi není těžké odhadnout, jak jsem si vedla – nezvládla jsem přečíst s porozuměním novelu, natož k textu napsat jakýkoliv komentář. Obrátila jsem se prosebně na učitele a dostalo se mi odpovědi: "Zkus to znovu!".

A tak to zkusím. Každý den. A čekám na den, kdy se vzbudím a budu moct (nejen) analyzovat text v tomto zpropadeném dialektu.

Zdroje:

<https://no.wikipedia.org/wiki/Norsk>

https://no.wikipedia.org/wiki/Norske_dialekter

<https://www.severskejazyky.cz/norstina/uvod-o-jazyce/>

Všechno nejlepší, králi!

Publikováno 21.2.2023

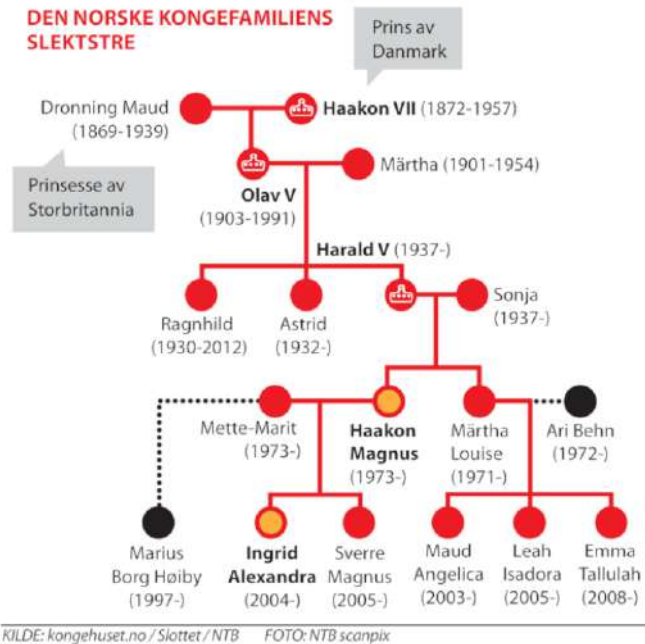
Kromě války na Ukrajině, projevu Joea Bidena ve Varšavě nebo zemětřesení v Turecku a Sýrii byste na předních stránkách norských médií dnes našli také tvář Haralda V. – norský král dnes totiž slaví 86. narozeniny. Co si představit pod norskou královskou rodinou a jakou roli hraje v životech současných Norů a Norska, se pokusím dnes přiblížit.

Mladá monarchie

Ačkoliv mělo Norsko na svém území prakticky od jakživa (přesněji řečeno mám tím na mysli 12. století) nějakou formu monarchie, za počátky současné královské rodiny se dá označit až rok 1905, kdy Norsko získalo konečně samostatnost a v referendu se jeho obyvatelé usnesli, že chtějí pokračovat v (konstituční) monarchii. Prvním králem tohoto nezávislého útvaru se stal Haakon VII., druhý syn tehdejšího dánského krále. Dnešní oslavenec, Harald V., je teprve třetím panovníkem z této rodiny.

Po boku norského krále stojí jeho manželka, královna Sonja, syn a zároveň korunní princ Haakon s manželkou princeznou Mette-Marit a dcerou, také princeznou, Ingrid Alexandrou, která je v rámci pořadí na trůn na druhém místě, po svém otci. Kromě nich tvoří širší královskou rodinu Haraldova sestra Astrid, jeho dcera Märtha Louise s rodinou a také synové Sverre Magnus a Marius, přičemž první jmenovaný je mladší dítě Haakona a Mette-Marit, druhý je syn z matčina prvního manželství.

DEN NORSKE KONGEFAMILIENS SLEKTSTRE

Rodokmen norské královské rodiny, panovníci jsou označeni korunkou, nejbližší nástupníci na trůn žlutě.

Královská rodina se těší nevídané oblibě, a to i u mladší generace – podle průzkumu veřejnoprávní televize NRK si více než 78% Norů mezi 16 a 20 lety přeje, aby monarchie pokračovala. Jedním z důvodů může být podle mě právě otevřenější společenství a uvolněnější pravidla uvnitř rodiny, které přibližují tuto instituci k fungování běžného obyvatelstva. Norsko je také, co se týče titulů, nejtíhlejší monarchií vůbec.

K dobrému obrazu může přispívat i panovníkova role, která je v současné chvíli spíše ceremoniální. Harald V. sice nadále zůstává hlavou Norské církve, velitelem ozbrojených sil a byla mu ponechána také pravomoc pověřit předsedu (z drtivé většiny) vítězného uskupení voleb do Stortinget (obdoba českého parlamentu) k sestavení vlády, nezasahuje ale výrazně do politického dění. V krajině, která má spíše levicové směřování a dlouhodobě nejpopulárnější politickým uskupením je "Strana práce" (norsky Arbeiderparti, zkráceně Ap), bychom takovou popularitu monarchie nemuseli brát jako samozřejmost.

Jak vnímá královskou rodinu běžný Nor?

Jak si královská rodina stojí u běžných obyvatel jsem se zeptala také O., mého "host táty". Rovněž on vnímá rodinu víceméně pozitivně a její role má podle něj opodstatnění i v dnešní době - "Král Harald V. je pro lidi stabilní bod, jistota, ke které se mohou upnout. Dobře reprezentuje naši zemi a je to navíc šéf mojí manželky (pozn.: A., manželka O. a moje "host máma", pracuje v pobřežní hlídce, která je jednou ze složek norských ozbrojených sil)," dodává s úsměvem. Podobné mínění má i o korunním princí Haakonovi – cení si především, že se věnuje aktuálním tématům, jako životní prostředí, vztahy mezi lidmi nebo technologiím. Pozitivně odpovídá i na účet jeho ženy - "Haakonově manželce, princezně Mette-Marit, neubírá na popularitě, že byla předtím už jednou vdaná, já myslím, že je to právě naopak – je to běžný člověk, který má za sebou již nějakou minulost. Myslím, že je dobře, že si nevzal nějakou aristokratku."

Patrně nejvíce kontroverzní osoba v královské rodině je dcera Haralda V. a sestra korunního prince princezna Märtha Louise, která se v listopadu minulého roku vzdala vykonávání oficiálních povinností pro královskou rodinu a platu spjatého s její funkcí. Vyznává alternativní medicínu a údajně komunikuje s anděly, o čemž napsala i řadu publikací. Její současný partner je Američan Durek Verett, který vystupuje jako šaman.

"Jo, je trochu šílená a stejně bych mohl mluvit o jejím příteli, ale nevnímám ji jako kontroverzní," odpovídá mi O., když se ho zeptám na jeho názor.

"Ale jak Mette-Marit, tak ona, dávají královské rodině lidskost. I díky nim vnímám krále a jeho rodinu jako úplně normální lidi, kteří se nad nikoho nepovyšují. Každá rodina má nějaké problémy, pro mě je důležité, jak se k nim staví a jakou práci pro Norsko odvádějí. V tom vidím jejich obrovský přínos." uzavírá O. rozhovor.

(rozhovor s O. byl přeložený z norštiny)

Zdroje:

Oficiální stránky královské rodiny <https://www.kongehuset.no/>

Deník N, Odebrat tituly, zajímat se o ekologii a LGBTQ, danit? Evropské monarchie se snaží zmodernizovat, 31.1.2023 <https://denikn.cz/1070400/odebrat-tituly-zajimat-se-o-ekologii-a-lgbtq-danit-evropske-monarchie-se-snazi-zmodernizovat/?ref=list>

NRK, průzkum veřejného mínění, 19.1.2022 <https://www.nrk.no/norge/3-av-4-unge-stottar-opp-om-monarkiet-1.15807716>

Jak jsem se dostala do Norska?

Publikováno 2.3.2023

Nápad, že bych se podívala do Norska se zrodil zhruba na jaře 2021. S tím se pojí samozřejmě moje oblíbená otázka "A proč?". Mohla bych vykládat o zajímavé kultuře a hezké přírodě, což jsem ostatně napsala i do mého motivačního dopisu, abych zněla jako správný exchange student, ale realita je taková, že důvodů k cestě bylo více, a ne všechny dokážu popsat slovy. Jeden z nich ale určitě byl i fakt, že jsem se norský už pár měsíců skrze online kurzy učila a přišlo mi to jako fajn příležitost na tom zapracovat.

Už ze začátku jsem se automaticky poohlížela po agenturách, které v českých vodách působí a umí takový studijní výjezd zprostředkovat. V dnešní době je jich nespočet, ale trůfám si říct, že drtivá většina z nich funguje na podobném systému – vyplníte přihlášku, ozve se vám koordinátor z agentury, se kterým se pak (společně se zákonnými zástupci) sejdete, řeknete, že chcete doopravdy jet, vyplníte papíry a zaplatíte požadovaný balík peněz a pak už jen doufáte, že se objeví nějaká laskavá hostitelská rodina, která vás bude chtít u sebe doma trimestr/půl roku/rok (nevyhovující škrtněte) živit, i když za to neobdrží žádnou finanční odměnu, a v místě jejich bydliště se najde i škola, která vás zvládne přijmout.

Agentur jsem oslovila hned několik a s jednou z nich to dokonce vypadalo, že výše popsaný cyklus absolvuji, nakonec jsem se ale rozhodla s díky rozloučit a přenechat místo někomu jinému – kromě lehce problematické komunikace mě (tedy lépe řečeno nás spolu s mými rodiči, protože tolik peněz, abych si mohla v klidu bez cizí pomoci odcestovat na půl roku pryč, bohužel nemám a asi dlouho mít ještě nebudu) odradila hlavně vysoká cena a nemožnost rozhodovat o tom, kde skončím. Měla jsem představu, že budu bydlet ve větším městě, protože tam bude určitě větší šance potkat skvělé lidi a budu moct také pravidelně docházet na beachvolejbalové kurty, které byly nedílnou součástí mého pražského života a neuměla jsem si to bez nich představit i když se nedá tvrdit, že bych hrála nějak vrcholově. Co k tomu říct?

Byla jsem velice naivní, ale na druhou stranu jsem se díky této volbě nakonec dostala k programu Erasmus +.

Peníze od Evropské unie

Erasmus + je program Evropské unie, který si klade za cíl finančně podporovat vzdělávání, odbornou přípravu, mládež a sport v Evropě. V rámci něho je možné uskutečnit různé projekty a navazovat mezinárodní spolupráce jak na úrovni studentů, tak i mezi učiteli, školami či různými organizacemi. Téměř každý máme ale tento program spojený hlavně s dlouhodobými studijními pobyty v zahraničí na vysoké škole, ale jak už nyní asi víte – lze to i na střední!

Stipendium, které můžete obdržet, se liší podle toho co, kde a na jak dlouho se chystáte realizovat, mně osobně se dostalo velkorysého příspěvku, který mi pokryl zhruba 80% všech nákladů, a to se vyplatí!

Samotný proces zažádání o podporu může pro nováčky působit složitě a trochu složitý opravdu je, obzvláště pokud se jako já rozhodnete svoji školu oslovit týden před uzávěrkou, ale není to nic, co by běžný smrtelník nemohl zvládnout. Ráda bych se mu, a i všem dalším možnostem, jak se zapojit, více věnovala v samostatném článku, ale ve zkratce probíhá takto:

1. Evropská komise zveřejní novou výzvu (možnost zažádat o grant), její rozpočet a také priority a cíle pro dané období. Obvykle se nová výzva/výběrové kolo koná 1-2x do roka.
2. Škola či jiná vzdělávací organizace vyplní žádost, ve které nastíní, jaké projekty by chtěla uspořádat
3. Komise obdoduje žádosti dle jejich kvality a toho, na kolik jsou v souladu s prioritami pro dané období, zároveň stanoví bodovou hranici, nad kterou jsou žádosti hodnocené jako schválené.
4. Přesáhla vaše žádost stanovenou hranici? Paráda, získali jste grant!

Prostřednictvím školy jsem takto získala grant i já, ale co potom s ním? Možností je několik, já jsem se rozhodla školu, a v mém případě i hostitelskou rodinu, zařídit na vlastní pěst.

Školu jsem si sehnala již před tím, než jsem vůbec věděla, jestli finanční podporu skutečně obdržím, ale na druhou stranu už jsem poté měla cestu poměrně zařízenou, nebo jsem si to aspoň myslela. Hledání školy probíhalo stylem "Rozešlu e-mailem motivační dopis v norštině do škol, co se mi líbí a uvidím", což se nakonec ukázalo jako poměrně úspěšné – jedna střední škola v Bergenu, které jsem teď studentem, mě vzala na milost a za pár týdnů jsme byli domluveni. Po této zkušenosti jsem nabyla pocitu, že najít si hostitelskou rodinu nebude o moc složitější – trvalo to nakonec celých sedm měsíců, tak dlouho, že jsem musela odjet až tento rok v lednu místo plánovaného podzimního semestru. I přesto, že jsem zkusila všechno možné – kontaktovala jsem naše známé a jejich rodiny, oslovovala rodiny nynějších i budoucích spolužáků, podala jsem si dokonce inzerát v místním tisku, jsem nikoho, kdo by se o mě chtěl půl roku starat, nenašla. Jak jsem rodinu teda nakonec objevila?

Pomyslně jsem se vrátila tam, kde jsem byla na úplném začátku – oslovila jsem agenturu. Agentura, se kterou jsem obecně jet nechtěla a věřila, že to zvládnou všechno sama, se tedy postarala i o můj pobyt, a tak se stalo, že místo plánovaného města bydlím na vesnici a beach volejbal tu nehrají, ale jsem za to neskutečně vděčná a s klidným srdcem můžu říct, že bych neměnila!

Telavåg – norské Lidice

Publikováno 17. 3. 2023

Dřevěné domky, fjord s rybářskými loděmi, fotbalové hřiště a sem tam autobusová zastávka – na první pohled se Telavåg, obec se zhruba 600 obyvateli ničím neliší od ostatních zdejších vesnic na ostrove Sotra. Pokud ale narazíte na maličký památník či zavítáte do místního muzea, zjistíte, že má místo za sebou těžký příběh – během druhé světové války ho Němci doslova srovnali se zemí.

Na hraně Severního moře

Díky své výhodné pozici, kdy obec leží již prakticky na samotné hraně Severního moře, se tu vždy dařilo rybolovu. Kromě sledů či makrel patřily mezi obvyklé kořisti obyvatel také velryby, a to již od středověku. Někteří místní se také živili chovem ovcí, či pěstováním obilí, v obci se dříve údajně nacházelo až osm mlýnů., kde mohli následně sedláci svoji úrodu zpracovat.

V roce 1940 německá vojska vpadla do Norska, a i přes několika měsíční boje bylo Norsko nuceno vyhlásit kapitulaci a stát byl okupovaný až do samotného konce války. Někteří Norové se rozhodli ze země uprchnout, a právě Telavåg a jeho obyvatelé se stali leckterým při jejich cestě prostředníky – na Shetlandské ostrovy, území Velké Británie, je to odsud lodí zhruba 330 km. I když šlo o plavbu poměrně nebezpečnou, a ne všechny posádky se zvládly dostat do cíle, podařilo se takto zachránit zhruba 150 lidí.

Nelegální cesty byly organizovány mimo jiné i za pomoci norských odbojářů z uskupení nazývaného "Kompani Linge", které bylo podřízené britskému oddělení pro zvláštní operace (The Special Operations Executive, zkratkou SOE), stejně tak jako český exilový odboj. Právě

dva členy této organizace ukrývala místní rodina Lauritze Telleho, což se jim, ale následně i celé vesnici, stalo osudným.

Telavåg srovnán se zemí

1942

V roce 1942 se objevilo podezření zapojení Telleho a jeho rodiny do ubytování odbojářů. Bergenský policista Johan Bjørgan se je v doprovodu s třemi důstojníky gestapa a několika norskými policisty rozhodl chytit při činu. 26. dubna v brzkých ranních hodinách vtrhli do domu a došlo k přestřelce, při níž byli zabiti dva příslušníci gestapa a jeden odbojář, druhý byl těžce zraněn.

Tuto skutečnost bylo pro tehdejšího říšského protektora Josefa Terbovena těžké přijmout a rozhodl se smrt německých důstojníků odčinit. O čtyři dny později, 30. dubna, byly všechny budovy Telavåg vyhozeny do povětří či spáleny, dobytek poražen nebo zabaven a potopeny lodě. 71 mužů ve věku 16-60 let bylo deportováno do německého koncentračního tábora Sachsenhausen, ženy, děti a staří byli internováni v budově školy v dvě hodiny vzdáleném Norheimsundu. Některé z žen měly být poslány na nucené práce do východního Norska, díky vypuknutí epidemie záškrtu a šarlatové horečky se ale plán nepodařilo zrealizovat. Přeživší odbojář a také syn Lauritze Telleho, Lars, který též působil v odboji, byli v roce 1943 popraveni, samotný Lauritz byl vězněn v zajateckém táboře Grini u Osla.

Do domoviny se jako první vrátili obyvatelé internováni v Norheimsundu, a to v roce 1944, o rok později se s koncem války, a tedy kapitulaci Němců, podařilo navrátit i 31 přeživším z Sachsenhausenu, kteří do Bergenu dorazili ke konci května. Situace ale nebyla tak růžová, jak se mohlo zdát – obyvatelé museli vesnici vybudovat znovu "od nuly", a to s pouhou polovinou mužů než před válkou, což se jevilo jako nelehký úkol. S rekonstrukcí vesnice ale finančně naštěstí značně pomohl stát, různé organizace i soukromí dárci a v roce 1949 byli práce dokončeny.

Návštěva místního památníku

Odkaz události v dnešní době

V rámci rekonstrukce vzniknul i skromný památník, který se nachází v pomyslném centru vesnice. Zhruba tří metrová žulová deska s černě raženými jmény obětí, ohraničená nízkou zídkou – při návštěvě jsem měla pocit, že událost takového rozsahu by si zasloužila něco trochu opulentnějšího. Podobně přemýšlelo zřejmě více z nás, a proto v roce 1998 bylo otevřeno Nordsjøfarmuseet, muzeum mapující historii celé vesnice, ale hlavně zmiňované události roku 1942. Vstupné stojí 120 noků (cca 250 českých korun) a otevřeno mají bohužel spíše sporadicky, aktuálně do začátku turistické sezony, která propukne v květnu, pouze v neděli. Během mé přítomnosti bylo samozřejmě zavřeno, což mě mrzelo, protože i přes poměrně vysokou cenu jsem do muzea opravdu zavítat chtěla, což bylo ještě umocněné nevlídným počasím a teplotou pocitově na bodě mrazu, kdy vidina chvíle ve vytápěné budově byla velmi lákavá.

Všichni "šťastlivci" na otevírací doby jako jsem já, ale nemusí zoufat – jestli patříte k vlastníkům mobilního telefonu s operačním systémem iOS či Android, vřele doporučuji si stáhnout aplikaci Telavåg 1942, která vás za doprovodu nahrávek pamětníků provede po nejdůležitějších místech.

Muzeum, ale není jediná možnost, jak se o události dozvědět více – pokud kolem Telavåg nemáte zrovna cestu, ale příběh vás zajímá a umíte norsky, máte možnost shlédnout na YouTube hodinový dokumentární film z roku 1988 či o polovinu kratší počín veřejnoprávní televize NRK z roku 2015. Chystá se i vydání knihy se vzpomínkami přeživších a dalších pamětníků. Loňské výročí 75 let od vypálení vesnice zaznamenalo i četnou pozornost médií a místo navštívili v průběhu let několikrát i všichni norští králové – Haakon VII., Olav V. i nynější Harald V. I když Čechům událost pochopitelně není moc známá (ale tobě nyní už ano!), Norové na ní určitě nezapomněli.

Zdroje:

Telavåg. In: Wikipedia: the free encyclopedia [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2023-03-17]. URL: <https://no.wikipedia.org/wiki/Telav%C3%A5g>

<https://telavag.no/>

Hella A., Folgerø H. (30.dubna 2017). Tyskerne brente en hel bygd og sendte mennene i konsentrasjonsleir. URL: <https://www.nrk.no/vestland/tyskerne-brente-en-hel-bygd-og-sendte-mennene-i-konsentrasjonsleir-1.13494276>

Fotografie likvidace - Nordsjøfoartsmuseet. (2023). Televåg blir jevnet med jorda [Fotografie], URL: <https://nordsjofartsmuseum.museumvest.no/english/our-exhibitions/#pid=2>

Volný víkend? Rusalka!

Publikováno 22.3.2023

V sobotu 18. března proběhla na bergenské scéně premiéra Dvořákovy Rusalky – pro všechny místní milovníky opery vrchol sezony. I přesto, že se nemůžu označit za místního ani za milovníka opery, neobešla se tato událost bez méj účasti!

Akci jsem zaregistrovala hned první den mého pobytu a od té doby ještě mnohokrát – centrum Bergenu nepatří mezi ty největší, a navíc jsem kolem Grieghallen, koncertního sálu, kde se opera konala, chodila každý den do školy. Upoutávku v podobě velkého billboardu táhnoucího se přes fasádu budovy, jsem si pobaveně vyfotila a v této fázi zájmu jsem také skončila. Nikdy jsem na opeře nebyla a ani jsem to neměla v plánu měnit. Víkend jsem měla narvaný volejbalovými turnaji, pro nedostatek týmů se ale jeden zrušil a já najednou nevěděla co se sebou – celá volná sobota.

Pokud vás napadá tisíce jiných a lepších aktivit, co s volným dnem, věřte, že mě také, ale v kombinaci s dlouhým spánkem, který byl mojí jasnou prioritou, a víkendovým jízdám řádem autobusů, se nedalo téměř nic z toho realizovat. Jako poctivý zahraniční student bych navíc měla utužovat vztahy s mojí host rodinou a co může být větší zkouškou než česká opera!

Měli jsme s tedy vypravit společně s mojí host mamou A., která ale ke svému smutku (nebo štěstí, vlastně nevím) zjistila, že jsi již naplánovala víkend studijní na místní univerzitě. Nápad oslovit někoho z mých vrstevníků jsem zamítla již předem, protože ve svém okolí jsem zatím nepotkala nikoho, u koho bych si řekla: "Jo, ten vyloženě touží jít na Rusalku!".

A tak jsem šla sama. Studentský lístek stál "pouhých" 150 norských korun, což je cena, kterou bych dala za oběd ve skromnější místní restauraci. Nejdříve jsem si říkala, že to je promarněný čas, při desátém řevu jednoho nebo druhého syna host rodiny za odpoledne mi to ale zas tak jako špatný nápad nepřišlo a s jedenáctým jsem se i začala těšit.

Večer jsem se dostavila na představení. Už v autobuse mi dělalo společnost nebývalý počet důchodců, ne jinak tomu bylo v samotném sále. Kromě této věkové skupiny měla mezi diváky

silné zastoupení také dvojice matka + dospělá dcera, častými návštěvníky byly také kamarádky v doprovodu trpějícího muže jedné z nich. Při pohledu na tyto nešťastné jedince jsem rychle nabyla pocitu, že jsem na tom vlastně ještě docela dobře.

Není čeština jako čeština

Dvořákovu Rusalku asi všichni známe a ani v tomto podání nešlo o nic převratného. Autoři se snažili hru aktualizovat a přiblížit současnosti, mimo jiné i tím, že spolu s operními pěvci na podiu vystoupili také herci s mentálním postižením z bergenského spolku "Teatertigrene". Hlavní hvězdou večera byla ale švédská sopranistka Malin Byström – operní pěvkyně roku 2018 a představitelka hlavní role.

Ráda bych k jejímu, ale i k výkonu ostatních účinkujících řekla něco, no s mým hudebním vzděláním, čímž se rozumí nula, toho nejsem hodna ani schopna, přesto se ale pokusím představení nějakým způsobem zhodnotit.

Při rozhodování, zda jít, či nejít hrál roli taky fakt, že opera je v češtině, kterou jsem zatoužila uslyšet. Věděla jsem, že zřejmě nebude možné rozumět všemu, no čekala jsem, že se aspoň pobavím na roztomilých přerčecích či výslovnosti umělců. Nepobavila jsem se – atypická výslovnost v kombinaci s operním zpěvem mi nedávala ani nejmenší šanci rozeznat o čem je zrovna řeč, a tak jsem se celé představení paradoxně řídila norskými titulky a zkoušela za zvuky dosadit česká slova, která by významově odpovídala, což se mi někdy dařilo více, někdy bohužel méně. Moje snahy navíc hatil symfonický orchestr, který slovy mě, jakožto laika, hrál jinak krásně, ale místy se snažil svojí hlasitostí konkurovat operním pěvcům. Tři hodiny trvání opery bylo proto tak akorát, co jsem byla schopna se svojí pozorností udržet.

Sál jsem ostudně opustila již na začátku děkovačky – ne, že bych déle sedět nevydržela, ale neměla jsem chuť si vymýšlet v Bergenu náhradní program, pakliže mi ujede jediný bus za hodinu. Dle zvuku, který se nesl téměř k samotné zastávce, ale soudím, že publikum bylo spokojeno. A já vlastně taky – samotné představení nebylo bůh ví jaký zážitek, ale okolnosti návštěvy a po dlouhé době jen čas sama se sebou, činí z celého večera něco, na co budu do budoucna určitě vzpomínat!

Norský fenomén jménem Bunad

Publikováno 31.3.2023

Kdo někdy měl to štěstí být v Norsku na 17. května nebo jiný významný norský svátek a zároveň se ocitl v civilizaci, určitě si nemohl nevšimnout obleků různých barev, stříhů i materiálů, které ale všechny vypadají jak z předminulého století. Toto typické oblečení se nazývá Bunad a někdy mám pocit, že kdo ho nemá jakoby ani Norem nebyl.

Původně se jedná o tradiční oděv venkovského obyvatelstva. Norsko je krajina členitá a spousta míst bylo a je špatně přístupných, a tak se klidně před několika sty lety mohlo stát, že jste nevytáhl za celý svůj život paty ze svojí vesnice – to kromě spousty dalších věcí způsobilo i to, že jednotlivé lidové kroje se navzájem od sebe hodně liší.

Stejně jako v dalších koutech Evropy i v Norsku propukla v 19. století myšlenka národního romantismu a městští intelektuálové v čele s Huldou Garborg, se začali zajímat o všechno, co se venkova týče – místo, kde měli pocit, že se stále jedná o autentickou norskou kulturu, k čemuž patřili i lidové kroje. Právě již zmíněná Garborg a její následnice Klara Semb mají velký podíl na tom, že se jejich užívání rozšířilo a stalo "trendem".

Ačkoliv si spousta turistů, včetně mého já před několika týdny, myslí, že se jedná o tradici bůh ví jak starou, není tomu tedy úplně tak. Největší "boom" v jejich nošení nastal zhruba až v polovině 20. století a dnes má svůj Bunad téměř každá Norka, u Norů je to ale zhruba každý pátý. Možná tě stejně jako mě napadá otázka "proč?" a já na ní zatím nemám odpověď – v mém okolí všichni muži Bunad vlastní i když věřím, že mezi mými vrstevníky se najdou tací, co budou preferovat spíše běžný pánský oblek. Relativně nízká popularita může mít podle mě kořeny i v "nezájmu" ze strany již zmíněných národních buditelek Garborg a Semb, které se soustředili na dokumentaci spíše ženských krojů.

Ať je tomu ale, jak tomu je, můžeme obecně konstatovat, že nabýt tohoto svátečního oděvu nebylo patrně nikdy jednodušší nežli teď. V dnešní době si může člověk vybrat z nespočtu druhů či stylů a kombinovat mezi sebou různé prvky a doplňky v takové míře, že se ne zřídka výsledný produkt od původního kroje velmi liší a někteří venkované z předminulého století by možná měli problém svůj každodenní oděv rozpoznat. Navzdory tomu, jestli je váš kroj kopií "originálu" nebo pouze inspirovaný, platí tady takové nepsané pravidlo – měl by být z místa odkud vy, nebo vaše rodina doopravdy pocházíte. Všimla jsem si ale, že někteří, hlavně ti mladšího věku, tento princip ignorují a pořizují si Bunad oku ladící bez ohledu na oblast. U některých to chápu – být-li z Finnmark a mít možnost kroje z například Telemarku, neváhám.

Z čeho se vlastně skládá?

Jak už bylo řečeno, pojem Bunad zahrnuje obrovské množství oděvů rozličných podob a stejně jako u folkloru v ostatních zemích, neexistuje jeden "správný" kroj – Norský institut pro Bunad a lidové kroje zaznamenal více než 400 typů. Přesto ale můžeme říct, že existují typické prvky, které většinu spojují. Jaké to jsou si ukážeme na těch nepovolanějších – rodině korunního prince Haakona Magnuse a jeho manželky Mette-Marit.

Dámský kroj se sestává ze sukně (1) doplněnou často zástěrou (2), horní díl tvoří halenka či košile (5) a živůtek (3), který může být různě zdobený a se šněrováním (4). Nezbytnou součástí jsou také šperky v podobě broží a spon (6). Pánové mají obvykle na sobě kombinaci kratšího kabátu (7) s vestou (8) a košilí, typické jsou kalhoty do výše kolen (9) a vysoké vlněné punčochy (11). Na rozdíl od žen není pánská verze kroje tolik zdobená, ale kdo má rád detaily, jistě ocení stříbrné knoflíky (10). Ať už máte ale na sobě cokoli, k pánskému i dámskému kroji patří nízké kožené boty se sponou (12).

Krása, že? Já osobně trpím slabostí pro všechny typy krojů a při pohledu na tyto norské mě napadlo, že bych si nějaký z druhé, třetí či čtvrté ruky (prostě z bazaru), mohla odvést "na památku". To jsem se ale šeredně spletla – takováto hezká vzpomínka by mě vyšla na 20 000 norských korun (v přepočtu na české zhruba 42 000), v případě nového je cena téměř dvojnásobná.

Není tedy divu, že většina Norů si kroj pořizuje jen jednou za život nebo ho dědí po svých příbuzných, já budu doufat aspoň v možnost si ho vyzkoušet.

Nikoliv Bunad, ale Kofte!

Nejen Norové, ale i Sámové, dnešní národnostní menšina, avšak původní obyvatelé Skandinávie, kteří žijí v těch nejsevernějších oblastech, mají svoje tradiční slavnostní oblečení. Jejich kultura se od té norské velmi liší a odráží se to i na vzhledu jejich lidového kroje, který se nazývá Kofte.

Konkrétní jeho podoba záleží, z jaké oblasti pocházíte, ale obecně je kroj laděn do modročervených barev a skládá se z přehozu či kardiganu s páskem ozdobeného různými stuhami, kůží nebo vyšíváním. Stejně jako norské majoritní obyvatelstvo i Sámové vytahují své Kofte ze skříně o slavnostních událostech, a kromě různých svátků lze jejich různé podoby sledovat také každé čtyři roky při zasedání nového složení sámského parlamentu.

Bylo by ale hloupé sámskou kulturu omezovat pouze na jejich lidový kroj a věnovat jim na tomto blogu jen malou zmínku. Proto o tomto národu ještě určitě uslyšíte. Třeba v příštím článku?

Zdroje:

Bunad. In: Wikipedia: the free encyclopedia [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2023-03-31]. URL: <https://no.wikipedia.org/wiki/Bunad>

Storlien B., Aagot N., Haugen B. S. H. (2023, 31. march). Bunad. In Store norske leksikon. URL: <https://snl.no/bunad>

Reaidu, Gaski H. (2023, 28. februar).Kofte (samisk). In Store norske leksikon. URL:
https://snl.no/kofte_-_samisk

Bunadbruk. URL: <https://www.bunadbruk.no/>

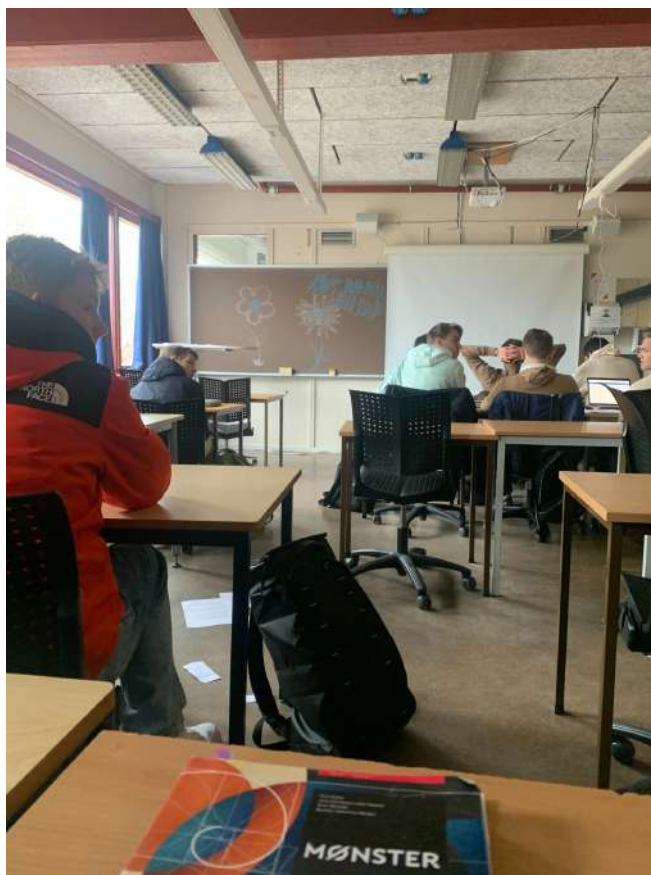
Hætta K. (2013). Sametingets representanter for valgperioden 2013-2017 [Fotografie]. Sámediggi Sametinget. URL:
[https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Plenum_2013-2017_\(10323811996\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Plenum_2013-2017_(10323811996).jpg)

Waldron N. (2018). Norway National Day (2018) [Fotografie]. Getty Images Entertainment. URL:
https://www.gettyimages.no/detail/news-photo/prince-sverre-magnus-of-norway-princess-mette-marit-of-news-photo/959412230?utm_medium=organic&utm_source=google&utm_campaign=iptcurl

Fostervald B. (2018).National costumes, "bunad". [Fotografie] URL:
https://www.flickr.com/photos/another_me/41540053365

Změna školy aneb všechno jde, když se chce (a máte schopnou agenturu)

Publikováno 6.4.2023

Není to až tak dávno, kdy jsem tu v jednom článku psala (konkrétně Jak jsem se dostala do Norska) o tom, jaká byla moje cesta při zařizování zahraničního studia a zakončila jsem ho větou, že i přes všechny překážky bych nic neměnila. Tři týdny na to jsem žákem jiné školy a do Bergenu zavítám už jen při náhodných víkendových výletech. A světe div se – jsem za to ráda!

Je to tady ok

Asi nějak takto jsem popsala pocity z bergenské školy mojí koordinátorce (= zástupce agentury v oblasti bydliště, který se zjednodušeně řečeno stará o to, abyste se měli dobře), když jsem byla u ní v půlce března na návštěvě. Z počátečního stavu, kdy jsem se sice měla občas s kým bavit, ale kamarádi jsme rozhodně nebyli, se stal stav dlouhodobý s mizivými možnostmi na zlepšení. V kombinaci s každodenním hodinovým dojížděním jsem si sama uvědomovala, že to není ideální, což mě občas dost mrzelo, i kvůli učitelům a ostatním zaměstnancům školy, kteří vynakládali velké úsilí mi zprostředkovat, co vůbec nejhezčí studium. O změně školy jsem ale nepřemýšlela. Nevěděla jsem totiž, že to vůbec jde.

Proto když v našem rozhovoru vyvstala tato otázka, byla jsem ze začátku trochu skeptická, postupem času jsem ale přišla na to, že bohužel nemám tolik co ztratit, a nakonec vidina místní školy s dojezdem 15 minut a s možností "začít nanovo" byla velmi lákavá. Abych ale měla jistotu, že nejdu, jak se říká z bláta do louže, vyprosila jsem si zkušební týden. Vděčná za to, že celý proces zařizování nemusím řešit na vlastní pěst, jsem napsala email na centrálu mé

studijní organizace a ani ne za dva týdny jsem stanula před branami nové školy. Takhle jednoduché to bylo.

Bylo by ale pošetilé si myslet, že vše proběhne tak, jak jsem si představovala – tedy že po příjemném setkání s pedagogem mě čeká neméně pěkné setkání se třídou, kde budu alespoň den panovat "za atrakci" a stihnu se s někým seznámit a ideálně se hned s někým skamarádit, nicméně jsem doufala, že alespoň některé body z mého "plánu" budou naplněny. Můj první den ale spíše připomínal scénu z nějakého amerického seriálu pro náctileté, kdy hlavní hrdinka přijde do školy a připadá si jako totální outsider. V těchto seriálech se ale obvykle protagonistka dá nakonec dohromady s nejhezčím klukem na škole, což se mně (zatím) nepovedlo, ale moje situace již není dávno tak tragická, jak tomu bylo na začátku.

Sonja z Askøy

Schválně jsem první den na náš sraz s učitelem přišla trochu pozdě, abych předešla prostoji, kdy nebudu vědět co mám v nové budově dělat. Učitelův plán byl ale zřejmě podobný, a tak jsem po uplynutí akademické čtvrt hodinky zamířila do místní sborovny, po cestě jsem ale nedopatřením narazila do jednoho z pedagogů, z něž se samozřejmě vyklubal onen učitel.

Po lehce trapném seznámení se ukázalo, že oba úplně nevíme, co si se mnou počít. Při zmateném pobíhání z jednoho patra do druhého a ukazování všelijakých kabinetů jsme nakonec dospěli k názoru, že by bylo asi dobré předstoupit před budoucí spolužáky a stručně se představit. Učitel ve snaze mi to ulehčit prohlásil, že se toho zhostí a já že ho pak případně doplním.

"Tak tohle je Sonja a bydlí v Askøy," oznámil pedagog třídě. Za můj pobyt v Norsku už jsem si zvykla na spoustu variant jmen Sofie, Sonja byla ale pro mě novinkou, stejně jako to, že bydlím v Askøy, které je mé vesnici vzdálené na kilometry. Upravila jsem tedy věci na pravou míru a odpovědí mi bylo "překvapivě" ticho, no za úspěch se dá považovat, že se někteří zmohli alespoň na rozpačitý úsměv.

S takovým entrée se seznamovalo se spolužáky jedna radost – počet konverzací za dopoledne bych spočítala na prstech jedné ruky. První den jsem opustila školní budovu s přesvědčením, že na mé bergenské škole nebylo vlastně tak zle a vděčila svému dva týdny starému já, které trvalo na tom, že to nejdříve "jenom zkusí".

Třešničkou na dortu celé mé hospitace byla skutečnost, že jsem se zrovna trefila do "tematického týdne" – každý den viselo na nástěnce téma, podle kterého se žáci, nebo i někteří odvážlivci z učitelského sboru, oblékali. Postupně ale popularita této akce slábla a s blížícím se víkendem již dress code nerespektoval téměř nikdo, což mi poměrně vyhovovalo, protože pátku alias "beach party" jsem neměla úplně zájem se účastnit.

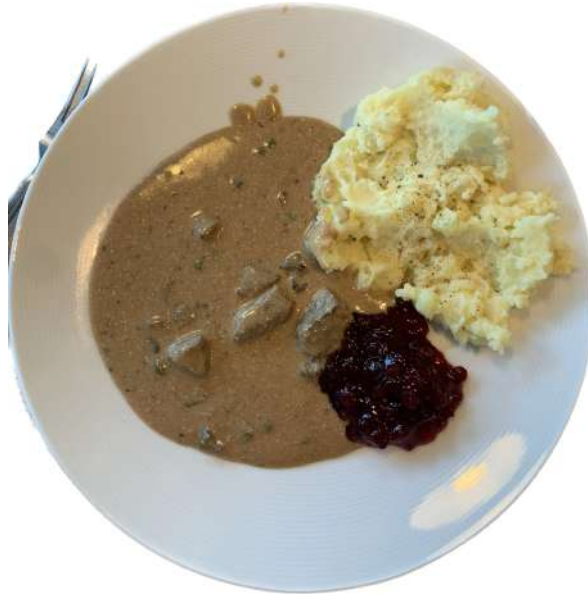
Jak ale týden plynul, začalo se ukazovat, že všechno má svůj čas a já se ve čtvrtek přistihla, jak si říkám: "Tyjo, tady mě to vlastně docela baví!". Moje předem zaujaté stanovisko, že po týdnu jdu určitě zpátky, se začalo bortit v základech.

Změna je život

I přes počáteční nezdary jsem se nakonec rozhodla školu změnit. Kromě dojezdové vzdálenosti a knihovny mě nakonec přesvědčil kolektiv, který je početnější, už teď jsem tam spokojená a kde je do budoucna potenciál, že se mi bude doopravdy líbit. A nebo třeba ne – ať je tomu, jak tomu je, poznám alespoň nové lidi a odnesu si zkušenost jak ze soukromé, tak z krajem zřizované školy a do příště budu vědět, že s trochou vůle se dá změnit cokoliv!

Jak mi chutná v Norsku?

Publikováno 29.4.2023

Říká se, že jídlo je skvělý nástroj na poznávání nové kultury a já nemůžu jinak než souhlasit. S italskou či vietnamskou kuchyní se ta norská srovnávat sice nemůže, ale i přesto se tu najdou jídla a zvyky, které je doprovází a které stojí za zmínku.

Moje úplně první norská hodina, kterou jsem ve škole absolvovala, byla o jídle. V rámci hodiny přírodních věd si spolužáci měli připravit prezentace, které se věnovali zdravému stravování a životnímu stylu, norským lokálním potravinám a označením různých certifikací, které můžeme najít na obalech produktů. Pamatuji si, že jsem z toho byla, na rozdíl od většiny třídy, pro které se jednalo jen o další školní povinnost, nadšená – ani na základce nebo gymplu jsem dosud nezažila, že bychom se tomuhle tématu takhle důkladně věnovali.

Tomu odpovídá i situace v běžném supermarketu. Oproti těm českým mi přijde, že nabídka potravin s kvalitním složením a lokálními produkty je o něco širší. Na svoje si tu rozhodně přijdou i vegetariáni a vegani a věřte tomu, nebo ne, i ve školní jídelně – ta moje má každý den na výběr ze dvou jídel, kdy jedno z nich je vždy bezmasé a ve většině případů také zcela rostlinné. Obědy navíc vaří studenti z "gastro oddělení" – budoucí kuchaři, servírky a další zaměstnanci v gastronomii, čímž se připravují na svoje povolání. Měla jsem v plánu jejich práci zakoupením si oběda podporovat, no cena v přepočtu 90 Kč za jeden, mi neumožňuje to dělat na pravidelné bázi a ze stejného důvodu tak nečiní ani moji spolužáci. Místo toho si každý přinese oběd z domova, čímž se dostáváme k fenoménu norského stravování.

Brød neboli chleba

Norská kuchyně upřímně nebyla jedním z důvodů, proč jsem si tuto zemi právě vybrala. Jídelniček místních je založený na rybách, nejrůznějších mořských plodech a myslím, že můžu říct, že masu obecně. Součástí téměř každého tradičního jídla jsou také brambory či dušená zelenina. Nejdůležitější element je ale bezesporu chleba. Chleba se sýrem a se šunkou, s marmeládou nebo s paštikou – zkrátka se vším, co si dokážete představit. Vzhledem k tomu, že první teplé jídlo dne, tzv. middag (brzká večeře), se podává až kolem 16. hodiny, je potřeba si připravit do školy či do práce pořádnou svačinu – a asi vám je jasné, co je takové svačiny (kromě energetických nápojů, které pije snad každý mladý Nor) nejčastěji obsahem.

Poměrně dlouhou dobu jsem se snažila tomuto stravovacímu směru nepodlehout. Nejenže nepatřím k úplným milovníkům pečiva, navíc představa o chlebu je zde od té české dosti odlišná – místní "chleba" by se v naší krajině prodával spíše pod názvem veka, na klasický kváskový bochník musí člověk zajít do nějakého z "hipsterského" (a často taky předraženého) pekařství v Bergenu. Postupem času mi ale začaly docházet nápady na rychlé pokrmy do krabičky, a navíc při spotřebě, jaká v mé hostitelské rodině panuje (vypozorovala jsem až 5 bochníků týdně), je vyhýbání se tomuto produktu poměrně náročný koníček.

Nejen chleba ale vládne kuchyni norské rodiny, ve které pobývám. Měla jsem sice možnost ochutnat již pár tradičnějších pokrmů, jako například Jegergryte (= smetanová omáčka se zvěřinou, trochu na způsob nám známého guláše) na úvodní fotografii, za což jsem nesmírně vděčná, jinak je ale jejich jídelníček kombinací mezinárodních jídel – v Česku ale také nejíme Knedlo Vepřo Zelo každý den. Výsadní postavení tu má Tacos a Tacos Fredag (= tacos pátek) je pojmem nejen v naší domácnosti. Téměř každý pátek se tak mohu spolehnout na tortillu s mletým masem, zeleninou, sýrem, nachos a salsou. Možná to působí trochu jednotvárně, no právě tyto pátky jsou v "mojí" rodině prostorem pro největší variaci. Jaká jídla se ocitnou na stole totiž do velké míry diktují oba synové, a tak většinu času vybíráme ze seznamu hot dog/lasagne z polotovarů/pizza z mrazáku norské značky Grandiosa/masové kuličky s instantní bramborovou kaší bez možnosti nějaké zásadní proměny, kterou ale, jak jsem zjistila, poměrně potřebuji.

Párkrát jsem se tu snažila tedy i já přispět svým kuchařským "uměním" a uvařit něco českého. Kromě toho, že mi to trvalo tak dvojnásobek času, než jsou moji hostitelé přípravou jídla zvyklí strávit (dobu přípravy rajčatové polívky z pytlíku hold nepokořím), tak bramborový salát ani rízky, úspěch úplně nesklidily a v obou případech jsem je pak sama dojídala ještě tři dny (alespoň jsem ale nemusela vymýšlet svačinu). Onehdy jsem ale jen tak udělala brownies z pytlíku a byly snězeny hned první den. Nebudu si to brát osobně, ale zřejmě prostě nejsou Norové na české (a moje) chutě připraveni.

Moji oblíbenci

Nejlepším dnem v týdnu, co se týče jídla, je ale bezesporu sobota – právě v tento den mají norské děti "oficiální právo" si po večeři dát pár sladkostí. V každém větším i menším supermarketu tak můžete u pokladen najít oddělení s různými cukrovinkami, přitom nejpopulárnější variantou je si vzít papírový pytlík a nabrat si to, na co máte vy, nebo vaše ratolesti, zrovna chuť. Výsledek pak jen zvážíte u pokladen a zaplatíte odpovídající sumu. I já jsem tu za pár měsíců stihla objevit několik sladkých položek, ale i několik jiných produktů, které pokud mám možnost si dát, tak jen málokdy odolám a možná se mi po nich bude v Česku i dokonce stýskat.

Fløtemysost

Miluju brunost (=tradiční norský nasládlý sýr), ale na to abych si dávala "správný" z kozího mléka asi nejsou moje chuťové pohárky uzpůsobeny. Tento druh je z kravského a nejlepší je na chlebu s máslem a marmeládou.

Skoleboller

Toto pečivo s vanilkovým krémem ve středu a cukrovou polevou se strouhaným kokosem navrchu není těžké si oblíbit. Najdete do v každé kavárně, stánku i supermarketu, ale nejlepší je od norské babičky!

Čokoláda Smash

Tabulka mléčné čokolády s rozdrčenými a lehce slanými kukuřičnými kornoutky. Geniální. Originál, tedy samotné kornoutky obalené v čokoládě, mě moc nezaujal, ale v podobě tabulky je to návykové

Kvikk Lunsj a cokoliv od Freia

Tato legendární tyčinka se vyrábí již od roku 1937 a za to dobu si našla stabilní místo v jídelníčku všech horalů. Toho jsou si výrobci vědomi a proto na vnitřní straně obalu najdete desatero toho, jak se na túře ideálně chovat. Chutově se podobá KitKat, ale pozor na to - jednou jsem toto porovnání vytáhla před rodilými Nory a z jejich velmi zaraženého pohledu jsem pochopila, že o tomto se nediskutuje. Kvikk lunsj je zkrátka lepší a já už nemůžu jinak než souhlasit. Firma Freia, která za ním stojí, obecně produkuje velké množství velmi chutných, především čokoládových, výrobků

Brusinková marmeláda

Když jsem v roce 2017 zavítala do Norska poprvé s rodinou a objevila v supermarketu marmelády v obřích kilogramových balení, musela jsem se smát. U brusinkové marmelády tomu už nyní ale naprosto rozumím - hodí se k masu, rybě, bramborám i jen tak na chleba a není jí zkrátka nikdy dost.

17.5. – Gratulerer med dagen, Norge!

Publikováno 18.5.2023

Párkrát se mě tu někdo zeptal, kdy a jak v Česku slavíme národní den a musím říct, že pokaždé bylo pro mě těžké odpovědět. Ani 28. říjen nebo 17. listopad (který já osobně považuju za "ten svátek") totiž nedosahuje takových rozměrů jako norský 17. květen – den, který netrpělivě většina Norů očekává a já jsem měla letos to štěstí ho prožít s nimi.

Proč zrovna 17. května?

Norové svůj národní den stanovali na den vzniku první vlastní ústavy, proto se také den jmenuje Grunnlovsdagen (grunnlov=ústava). Ta byla schválena na národním shromáždění v roce 1814 a ve stejný den byl princ Christian Frederik korunován králem a vzniklo tak Norské království. Napoleonské války umožnily zemi získat nezávislost na Dánsku po dlouhých 434 letech, ne však na dlouho – již v listopadu stejného roku si švédský král Karel XIII. říkal i králem Norska. O tom však tenhle svátek není.

O čem to teda je?

Dnešní podoba syttende mai (= sedmnáctého května) spočívá v tom si ho prostě užít, a to platí hlavně pro děti. Právě na ně je v tento den podle mě kladen největší důraz a často se samotná oslava odehrává právě ve školách. To jsem měla možnost zažít i já.

Slavnostní den byl v mém případě zahájen snídaní, ale ne ledajakou! Ke stolu plnému dortů, baget s uzeným lososem, uzenin a nevím čeho všeho ještě, zasedlo kompletní příbuzenstvo v jejich nejlepším oblečení – norském kroji Bunad (o němž si můžete přečíst víc tady). Kdo vlastní neměl, vytáhl oblek či šaty, což byl i můj případ. S sebou jsem si ale samozřejmě nic hodno této události z Česka nepřivezla, naštěstí si toho moje host rodina všimla dříve než já den před vypuknutím, a tak jsem nakonec také obdržela něco hezkého na sebe.

Krátká proluka mezi výtečnou snídaní a oslavě na "základce" mých norských bráchů, kam byl naplánován následný přejezd, byla vyplněna sledováním každoroční přehlídky stráží v Oslu, která mimochodem není jen suchým pochodováním, jak by si člověk myslel, ale obsahuje spoustu pro diváka zábavných prvků od házení flint až po tanec s obecnstvem na konci, kdy si každý ze stráže vybere v davu nějakou náhodnou ženu. Kromě toho byla ale provedena i

velice důležitá činnost, a to sice věšení vlajky. Norové to neberou na lehkou váhu a u každého (a když říkám každého, myslím každého) domu stojí stožár na to určený. Moje host rodina má jeden z největších v okolí a je na to náležitě hrdá – jen málokdy vynechá možnost se před hosty pochlubit. Ostatně i já jsem znala výšku stožáru dříve než třeba cestu na autobus.

Pravá zábava, tedy alespoň pro mé host bratry, začala až ve škole. Po tradičním průvodu, který doprovázely různé pokřiky, které měly jednotlivé třídy nacvičené, a školní dechový orchestr, se na dvorku uskutečnilo spousta různých aktivit a mini soutěží. Prvně mi bylo trapné se zapojit, abych svým výkonem případně nedeprimovala nějaké prvňáčky, po mém představení na chůdách, na kterých jsem se téměř neudržela, jsem ale prozřela a následně oběhla skoro všechny stanoviště, aniž bych vzbudila jakoukoliv pozornost. Co ale upoutalo tu mojí byla tělocvična plná jídla připraveného rodiči, které bylo na místní poměry až podezřele levné. K dostání byla již osvědčená trojkombinace hot dogy-dortíky-zmrzlina a když jsem se od host mámy A. dozvěděla o celodenním norském pravidle "all you can eat", které se 17. května vztahuje především na zmrzlinu, asi tušíte, jak to dopadlo.

Bergenu vládne "matějská" a alkohol

Co by to ale bylo za syttende mai, kdybych nevyrazila aspoň na chvíli společně s mými dalšími vesnickými kamarády na oslavy do velkoměsta, tedy do Bergenu. Cesta tam ani zpátky se ale neobešla bez komplikací. Poslední roky se totiž 17. květen nepojí jen se zmrzlinou, hot dogem a dětskými soutěžemi, ale také s alkoholem. Částečně i proto, že studenti "maturitních" ročníků, kterým se říká Russ, napříč Norskem v tento den zakončují svoje tří týdenní oslavování dospělosti. Policie se tak i letos snažila opilé zpacifikovat, avšak někdy marně,

čehož jsem byla svědkem v obou mých autobusových spojení. Strážníci se snažili vyprostit ze zadních řad skupinu podnapilých maturantů, kteří "překvapivě" nespolupracovali. Místo plánovaných 30 minut tak cesta zabrala celou hodinu, ale stálo to za to.

Kromě obrovského množství lidí, které v běžně poloprázdném centru působilo až neuvěřitelně, jsem měla možnost vidět řadu koncertů, stánků s norskými pochutinami, ale hlavně Lunds Tivoli. Tato místní "matějská" proběhla poprvé v roce 1895 na severu Norska a od té doby je součástí všech možných norských akcí a již tradičně právě také bergenského 17. května. Vzhledově se ale neliší od jiných atrakcí, které jsou v Česku k vidění – překvapením pro mě byl snad jen "dábelský rotující stroj" ve výšce 45 metrů, kdy po výlezu z něj bylo na zvracení i naprosto střízlivým návštěvníkům, včetně mě. Jen třešničkou na dortu tohoto zážitku je fakt, že této zrudnosti předcházela téměř hodinová fronta, které jsme se zúčastnili dobrovolně. Zbytek dne se snad pochopitelně nesl při zemi a v poklidném duchu, avšak stále se sváteční náladou, která ze mě ještě stále nějak nevyprchala. Je těžké si říct, že den, na který jsem se tak dlouho těšila je už doopravdy u konce. Asi se ze mě stává Nor.

Zdroje:

Mardal, M. A. , Tvedt K. A. & Scott, I. (2023, 1. mai). Dataspill. I Store norske leksikon. https://snl.no/17._mai

Lunds Tivoli (2023). Historien om Lunds Tivoli. <https://www.lundstivoli.no/om-oss/historien/>

Dětství v kraji polárních září – Hammerfest před 70 lety z pohledu norské babičky (Rozhovor)

Publikováno 27.5.2023

Asi jako spousta dalších Čechů jsem měla vždy pocit, že zatímco my jsme se potýkali s komunistickou totalitou, Norsko po 2. světové válce díky příjmům z ropného průmyslu jenom vzkvétalo. Částečně se tento předpoklad možná zakládá na pravdě, ale jak na toto období vzpomíná rodilý Nor? O životě v nejsevernějším městě na světě jsem si povídala s "mojí" norskou babičkou Eilin.

Pověz mi trochu o tom, jaké bylo tvoje dětství v Hammerfestu...

Narodila jsem se roku 1950, ale do Hammerfestu jsme se přestěhovali až v roce 1959, když mi bylo 9 let. První roky jsme bydleli na ostrově Seiland, odkud pochází oba moji rodiče. Je to ale poměrně nedaleko, zhruba hodinová plavba lodí.

Můj táta pracoval v továrně Findus (= norská firma produkující mražené rybí filety a zeleninu), máma byla první roky v domácnosti – je nás přeci jenom pět dětí, já jsem třetí v pořadí. Díky tomu jsem ale měla pořád s kým trávit čas, hodně jsme si spolu vyhráli, ať už vevnitř nebo venku.

Hammerfest je jedno z nejsevernějších měst na světě a leží pár set kilometrů za polárním kruhem, tudíž tu v období polární noci (od konce listopadu do konce ledna) nesvítí vůbec slunce. Jak jste toto období zvládali a co jste dělali?

Bez ohledu na to jestli bylo světlo nebo tma, jsme trávili mnoho času se sourozenci venku. V zimním období bylo navíc spousta sněhu, takže se dalo vymyslet více her nebo se třeba různě schovávat. Samozřejmě jsme museli i pomáhat naší mamince v domácnosti, když už jsme byli trochu starší a nebo jsme nebyli zrovna ve škole. Hammerfest je jinak první město v severní Evropě, kde bylo vybudované veřejné elektrické osvětlení, ještě před začátkem 20. století, takže ta temná zimní období byla díky tomu trochu snesitelnější.

Zmínila si chození do školy. Jak na toto období vzpomínáš?

Do školy jsem nastoupila, když mi bylo sedm. Na ostrově jsme ale žádnou školu neměli, musela jsem tedy chodit do Hammerfestu stejně jako moji starší sourozenci. První dva roky jsme bydleli na internátě. Musím říct, že to pro mě jako dítě bylo ze začátku těžké, ale rychle jsem si zvykla. Kromě sourozenců bylo na internátě i většina mých kamarádů ze Seilandu a celkově nás bylo v budově asi 50 dětí. Školní výuka probíhala stylem 6 týdnů ve škole a 6 týdnů prázdnin doma, takže jsme nebyli úplně osamělí a poté, co jsme se přestěhovali, jsme na školu mohli docházet i z domova.

Jaký byl vlastně důvod vašeho stěhování?

Život na ostrově byl poměrně náročný, cokoliv jsme potřebovali, museli jsme lodí do Hammerfestu. Fabrika, kde pracoval můj táta, navíc také byla tam a tak se moji rodiče rozhodli postavit dům. Moje máma pak začala ve městě podnikat – otevřela si dva pouliční stánky s občerstvením a protože by to sama neutáhla, po škole jsem začala pracovat s ní.

Vím, že ale nyní bydlíš v malém městě Ulsteinvik v kraji Møre og Romsdal (středozápad Norska blízko města Ålesund), což je téměř na úplně druhém konci Norska, než si vyrůstala. Jak ses tam ocitla?

Můj muž Olger odtamtud pochází. Při jedné ze svých pracovních cest na sever zavítal také do našeho stánku, kde jsem obsluhovala. Stěhovala jsem se pak za ním v roce 1975, když mi bylo čerstvě pětadvacet. V Hammerfestu ale zůstali moje rodiče a někteří sourozenci, takže jsme sem často, například s mými dětmi o prázdninách, jezdili. Po tom, co ale zemřel můj táta a pak i moje maminka jsem neměla moc důvodů proč se vracet. Loni jsme byli navštívit moje sourozence po 15 letech a skoro jsem to tam nepoznala – úplně se to tam změnilo.

Co konkrétně? Myslíš, že je to spojené i s těžbou zemního plynu, která tam vypukla v roce 2005?

Určitě. V Evropě není tolik míst, kde by se těžil, možná máte náš plyn i vy doma v Česku, a Hammerfest na tom dost zbohatl. Za prací přicházejí noví lidé, které by jinak místo třeba úplně nelákalo. Město se rozrůstá a s tím i příležitosti – dnešní děti jich mají mnohem více, než jsem měla já nebo moji rodiče. Kdysi byl každý rybář, námořník, nebo měl statek. Po 2. světové válce tu navíc museli všichni začít od znova, téměř celý Finnmark (kraj na severu Norska, pod který Hammerfest spadá) byl po nacistickém ústupu vypálený. Muselo se navíc stavět úsporně, materiálu byl nedostatek a dostával se na příděl. Proto také města tady na severu vypadají dost podobně a chybí jim historické centrum jako například to, které najdeme v Bergenu.

Je naopak něco, co ti připadalo tenkrát lepší?

Doopravdy si myslím, že toho není tolik, ale přijde mi, že dnešním dětem chybí volnost. Když jsem já byla malá, nikdo mě netlačil do něčeho, co jsem nechtěla dělat. Mohli jsme si s ostatními sourozenci vymýšlet vlastní program a hry, vlastně dokonce museli – neměli jsme žádné hračky, nebo volnočasové kroužky, které bychom mohli navštěvovat. Vzpomíná se mi

na to moc hezky i když bych si občas přála vyrůst teď. Dnešní možnosti jsou zkrátka neuvěřitelné.

Zdroje:

Fotografie Hammerfestu - K., Jan. Flickr [online]. (27.5.2023). URL: <https://www.flickr.com/photos/derjank/39932306275/>

Turistický ráj jménem Norsko aneb co se skrývá pod zkratkou DNT

Publikováno 23.6.2023

Túry, turistika, výlety, čundry – ať už to nazveme jakkoliv, jedno je jisté. Norové, ale i zahraniční návštěvníci, jsou tím naprosto posedlí, což je vzhledem k unikátní přírodě více než pochopitelné, zásluhu na tom má ale i dlouhodobá tradice. Do jaké doby se datuje tento fenomén, kdo stojí za norskou turistikou a v čem spočívá legendární bergenský pochod, se pokusím v tomto článku přiblížit.

Začátky organizované turistiky

Zkratka DNT může na první pohled působit poměrně záluďně, avšak pod třemi písmeny se neskrývá nic komplikovaného. Den Norske Turistforening neboli "Norská Turistická Asociace" je spolek, který se již od roku 1868 stará o rozvoj turistiky a všech věcí s tím spojených v této zemi – něco jako Klub českých turistů v našich krajích, akorát s o něco vyšší popularitou (sorry jako).

"Udělejme to jednoduše a levně, aby se spoustu lidí mohlo přijít podívat, co je v naší zemi skvělé a krásné" – takový byl cíl jednoho ze zakladatelů Thomase J. Hefteyho. Turistika se ale nejprve stala výsadou té nejbohatší třídy, která na to měla dostatek času i prostředků, zatímco níže postavení obyvatelé brali přírodu stále spíše jako místo pro obživu než něco, čím by se měli kochat. Není pro to divu, že první turistické trasy se začínaly budovat v blízkém okolí hlavního města Osla, kde žila norská elita.

Velké lákadlo ale představovali čím dál více horské oblasti jako Hardangervidda či Jotunheimen, které DNT začalo postupně zpřístupňovat, a kromě tras postavili také první turistické chaty, kde mohli výletníci přespat. Takové túry se staly velmi populární a výstavba železniční trati mezi Oslem a Bergenem v roce 1909 umožnila ještě větší rozmach turismu.

Ve stejné době se začalo upouštět od přítomnosti horských průvodců – zpočátku totiž nebylo možné vyrazit na výlet na vlastní pěst, jako bychom to udělali dnes my, ale každá skupina byla doprovázena místním znalcem, obvykle zemědělcem z nedaleké vesnice. Se zlepšujícími se trasami a stále větším počtem návštěvníků už ale taková praktika nebyla potřeba.

Od 20. let 20. století si spolek získával podporu i ostatních vrstev obyvatelstva a vznikalo čím dál více lokálních jednotek, které se starali o turismus a jeho rozvoj v jednotlivých regionech.

Dnes má DNT na kontě 56 lokálních organizací, kolem 230 dětských turistických oddílů a více než 300 000 členů. K dispozici je také více než 570 chat, které se leckdy svým komfortem, architekturou a výhledem můžou rovnat kdejakému luxusnímu horskému hotelu. Rozdíl je ten, že vám na rozdíl od hotelu stačí ke všem chatám jen jeden univerzální klíč, který vás v přepočtu vyjde, pokud jste tedy členem jako já, asi na 200 Kč.

DNT už ale dávno není jen o turistice, zastřešuje totiž i mnoho dalších aktivit napříč různými sportovními odvětvími. Díky nim jsem tak měla možnost absolvovat víkendový kurz plavby v kajaku na moři, který mě (nebo spíše moje rodiče) vyšel na zhruba stejnou cenu, kterou bych dala za jednodenní splutí přečpané Berounky. Kromě toho můžete vyrazit i na různé, a musím přiznat, že většinou i trochu "masové", akce pro veřejnost, které organizace pravidelně pořádá.

Pochod přes sedm hor

Jednou z takových akcí, kterou pořádá každý rok bergenská "pobočka", je 7-fjellsturen neboli pochod přes sedm hor, kterými je město obklopeno. Tato túra si drží svou popularitu už od prvního ročníku, který proběhl v roce 1948, a například v loňském roce se jí zúčastnilo více než 3000 lidí. Postupem času přibýly i jednodušší varianty, přes 4 nebo jen 3 hory, pro všechny, kdo se na tak dlouhé chození necítí – plnohodnotná trasa totiž má kolem 35 kilometrů a celkově nastoupáte 2500 výškových metrů.

Letošní ročník, který se konal v sobotu 28. května, se neobešel také bez mé účasti. Původně jsem pomýšlela, že si dám všech sedm hor, protože přece jenom něco vydržím, a tak to musím zvládnout. Protože jsem ale netoužila jít o samotě, upustila jsem nakonec z plánu a přidala jsem se k mým kamarádům na středně dlouhou trasu, která má něco okolo 20 kilometrů. A udělala jsem dobře.

To jsem si uvědomila už při ranním vstávání, kdy jsem v čase startu nejdelší trasy mohla ještě spokojeně dospávat v posteli. Mé veselé ranní rozpoložení, ale narazilo na první výstup, a to sice na horu Ulriken, která byla nejenže nejtěžší, ale také jsme měli tu čest být opět překvapeni místním počasím, a tak jsme po čas stoupaní zakusili nejdříve vydatný déšť, ze kterého se posléze vyklubal sníh a po cestě zpět nastaly na Norsko téměř tropické podmínky – 20 stupňů a sluníčko. Díky němu se už zbytek pochodu nesl v dobré náladě a velký podíl na tom má taky množství občerstvení, které jsme cestou potkali – z českých akcí sportovního typu jsem zvyklá na jedno zastavení s vodou a maximálně nějakým ovocem, a tak mě dosti udivilo, když před, po a na každém vrcholu na nás čekali dobrovolníci z některé firmy či politické strany, které si rozdaným jídlem snažili udělat dobré promo. Nejdou na to špatně – kdybych mohla, tak si u Sparebanken za toho skořicového šneka, co jsem obdržela po druhém výstupu, udělám bankovní účet hned.

Přes třetí vrchol Fløyfjellet a čtvrtý Rundemann jsme se zdárně dostavili do cíle, kde na nás kromě další hordy občerstvení čekal i zástup usměvavých organizátorů, kteří nám ze všech sil gratulovali a nabízeli všemožné upomínkové předměty, jako kdybychom zdolali Mount Everest. Zkrátka Norové to prostě umí.

Zdroje:

Den norske turistforening (2023), DNTs historie: 150 år med turglede. URL: <https://www.dnt.no/om-dnt/organisasjon/dnts-historie/>

Jak si užít svůj pobyt v Bergenu a stojí tohle město plné deště vůbec za naši návštěvu?

Publikováno 1.7.2023

Bergen bývá častým cílem ne jednoho turisty mířícího do severských krajín, ale ne všichni si ho zamilují. Jakožto člověk, který v okolí Bergenu nebo přímo v něm strávil půl roku, jsem se rozhodla pasovat do role místního znalce a pokusit se posoudit, jestli a co, stojí za návštěvu tohoto deštivého města.

Bergen je s necelými 300 tisíci obyvateli druhé největší město Norska, po hlavním městě Oslu. Velikostně je podobné české Ostravě, na rozdíl od ní je ale jeho historie o něco starší. Podle legendy bylo město založené v roce 1070 králem Olafem III. Norským, současné archeologické průzkumy naznačují, že by to mohlo být i o pár desítek let dříve. Bergen byl do 17. století vůbec největší město severní Evropy, o jeho významu svědčí i to, že od konce 13. století město patřilo mezi 4 nejvýznamnější pobočky Hanzy – sítě převážně německých měst, která mezi sebou obchodovala. Právě v téhle době zřejmě zažil Bergen svoji zlatou éru. Přípomínkou této doby jsou bývalé domy německých obchodníků dodnes stojící na nábřeží, kterému se říká Bryggen.

Právě Bryggen, který je i zapsaný na seznamu kulturního dědictví UNESCO, představuje to největší turistické lákadlo tohoto města, což se projevuje neobvyklými návaly lidí v jinak velmi poklidném městě a nespočtým množstvím gift shopů, prodávající vše od sošek trollů, přes oblečení se soby až k placatkám v norských barvách. Na žádném jiném místě v Bergenu tak vysokou koncentraci turistů nezaznamenáte – zřejmě i proto, že na první pohled nemá moc co jiného nabídnout.

Centrum ≠ Bergen

Historické centrum, které je pro návštěvníky cizích měst obvykle nejatraktivnějším místem, je v Bergenu opravdu maličké a všechna turisticky profláklá místa, jako například náměstí Torgalmenningen, pevnost Bergenhus nebo prostranství Festplassen, jsou od sebe vzdálené pár minut pěšky. To může být na jednu stranu vlastně fajn – ušetříte strávený čas i peníze za hromadnou dopravu, a ještě k tomu se hezky projdete. Taky to ale znamená, že všechna místa, o kterých se zmiňují turistické průvodce, obejdete za několik hodin, pokud se nebudete hnát a zalomíte to na chvíli v restauraci, možná z toho budete mít celodenní program. Věřím ale, že by nikdo z vás jen kvůli jednomu dni tu štreku do Bergenu nejel, a tak jsem sepsala pár tipů, které by vám mohly zpříjemnit dlouhé chvíle a rozhodně zpříjemnily mně, když jsem byla v Bergenu už asi po desáté a chtěla jsem dělat něco jiného než zaplout mezi zájezdy křižující centrum.

- **Bryggen je fajn, ale jeho okolí je ještě lepší**

Odjet z Bergenu bez toho, aniž byste viděli Bryggen, je snad zločin a bez ohledu na to, jestli se rádi mačkáte s ostatními turisty nebo ne, vyžaduje si toto ikonické místo vaši návštěvu. Kde jsem to ale měla mnohem radši, bylo v blízkých uličkách s typickými malými domky, táhnoucími se od čtvrti Sandviken až k vlakovému nádraží. Moje oblíbené sousedství je hned za Bryggenem mezi ulicemi Øvregaten a Øvre Blekkeveien, které je až kýčovitě krásné a když budete stoupat ulicemi směrem od Bergenu, budete mít navíc hezký výhled.

- **Podívejte se na město z výšky**

Kdo touží po ještě lepších výhledech, tak je v Bergenu správně. Město je obklopeno sedmi horami a na některé z nich se dá poměrně jednoduše dostat i z centra města. Nejlépe přístupná je hora Fløyen, tyčící se nad městským centrem, nebo ještě vyšší Ulriken, ze kterého dohlédnete až k Severnímu moři. Na obojí vede lanovka, v případě nižšího vrcholu jde o dost podobnou té pražské z Petřína, na Ulriken se dostanete lanovkou kabinkovou. Pokud jste šetřiví čeští turisté nebo chudí studenti a nechcete platit 65 norských korun (=135 Kč) na Fløyen či dokonce 210 korun (=438 Kč) na Ulriken za jednu jízdu, dá se na oba vrcholy dostat samozřejmě i pěšky. A pokud vše spojíte dohromady a uděláte si výlet na Ulriken, přes Fløyen až dolů do centra, zažijete regulérní horskou túru o zhruba 12 kilometrech a 1000 metrech převýšení. Jakkoliv odrazujíc to teď momentálně zní, pokud chytne hezké počasí, tak to stojí určitě za to. My jsme si to užili i s (pro Bergen typickým) vydatným deštěm.

- **Půjčte si kolo**

Bergen je skvělé město pro cyklisty a v jeho ulicích se povaluje velké množství sdílených kol, které je možné si poměrně levně půjčit. O jejich provoz se stará společnost Bergen bysykkel v jejíž aplikaci si můžete kolo pronajmout za 39 norských korun na hodinu (=81 Kč) nebo za 69 korun na celý den (=144 Kč). Snadno si tak můžete prohlédnout, díky novým cyklostezkám a cyklo tunelům, město od centra až po letiště a vyjde vás to o polovinu levněji než půlhodina cesty hromadnou dopravou.

- **Využijte vstupy zdarma**

Pokud máte rádi muzea či galerie a zároveň jste ještě neoslavili své osmnácté narozeniny, bude pro vás Bergen ráj na zemi! Do objektů historického muzea Bymuseet nebo budov výtvarné galerie Kode se totiž dostanete zcela zdarma. Za návštěvu stojí například stálá expozice děl slavného Edvarda Muncha ze sbírky Rasmuse Meyera nebo Muzeum lepry v nemocnici sv. Jørgena (norsky Lepramuseet St. Jørgens Hospital), kde, pokud pěkně poprosíte, můžete dostat i komentovanou prohlídku jako já.

- **Jed'te taky někdy pryč**

Ostrov Sotra či Askøy, les a koupací jezírko v Kanadaskogen, nespočet vodopádů a blízké moře – okolí Bergenu je přímo stvořené pro výlety a je to nesporná výhoda tohoto města. Někdy stačí 30 minut a jste obklopeni přírodou, po civilizaci ani památky. Z Bergenu, jakožto přístavního města, navíc vyplouvá spousta výletních lodí, a proto je to skvělý výchozí bod pro poznávání západního Norska.

Pokud jsem vás po přečtení textu navnadila se do tohoto norského města vydat, je to jediné dobře. Pokud ne, nevadí. Někdy mám totiž pocit, že kromě prodavačů v již zmíněných gift shopech, tu o turisty až tak nestojí. Za půl roku jsem stihla vyzorovat, že život tu plyne poklidným tempem a nikdo se nikam nežene, ani když se strhne veliký liják, na který jsou tu ostatně už všichni zvyklí. Se západem slunce se ulice vylidní a centrum města ztichne – na Pražáka, jako já, až s podivem moc. V něčem má ale Bergen své ojedinělé kouzlo a ač se může zdát turistům málo atraktivní, o to lépe se v něm nejspíš žije.

Zdroje:

Douglas, K. (2006). Bergen [Fotografie]. Flickr. URL: https://www.flickr.com/photos/good_day/229844197

WIKIPEDIA. Bergen [online]. [cit. 2023-6-30]. URL: <https://no.wikipedia.org/wiki/Bergen>

STORE NORSKE LEKSIKON. Bergen [online]. THORSNÆS, Geir a Nina Aldin THUNE. [cit. 2023-6-30]. URL: <https://snl.no/Bergen>

"Vždy se těším na návštěvu svojí rodiny v Peru, ale vrátím se s tím, že jsem ráda, že už je moje doma tady." - se Soniou o životě v jiné zemi (Rozhovor)

Publikováno 5.7.2023

Norsko za poslední roky přijalo desítky tisíc migrantů, kteří se rozhodli zde vybudovat svůj nový domov. Mezi ně patří i Sonia, která sem se svojí rodinou zavítala v roce 2013. Co ji k tomu vedlo a jak vzpomíná na jejich začátky? Nejen o tom byl náš rozhovor.

Kdy jsi se vlastně přestěhovala do Norska? Přestěhovali jste se společně s tvým manželem?

Bylo to zhruba před 11 lety. Manžel sem přijel pracovně o 10 měsíců dříve a až pak jsme se rozhodli, že se sem celá rodina přestěhujeme.

Proč jste se rozhodli odejít z Peru?

Když jsme se stěhovali z Peru, byl to opět manžel, kdo odjel první, nejprve do Španělska. On byl vždycky takové cestovatelské národy, chtěl poznat různé kultury, ale hlavní důvod k odchodu z Peru byl pracovní – v Evropě si člověk za stejnou práci vydělá výrazně více.

Přemýšlela jsi nad životem v jiné krajině předtím, než jste se s tvým mužem potkali?

Vůbec, právě naopak. V Peru jsem studovala na univerzitě, do toho pracovala jako hlasatelka místního rádia a byla jsem se svým životem spokojená. Jenže jsem byla taky hrozně zamilovaná a možná i trochu naivní a chtěla jsem abychom zůstali spolu, tak jsem si řekla, že do toho půjdu s ním.

Ve Španělsku jsme žili 6 let, narodila se nám tam druhá dcera (první se narodila ještě v Peru). Vzhledem k tomu, že mluvíme španělsky, se nám tam podařilo poměrně dobře uchytit, ale po chvíli se manželovi přestalo pracovně dařit a byl nucen se ohlídnout po něčem jiném. Našel si práci v jedné norské firmě zabývající se elektroinstalacemi. Norsko nám přišlo jako hezká země se spousty příležitostmi pro cizince, jako my, takže jsme opustili Španělsko a od té doby žijeme tady a doufám, že tu už zůstaneme.

Jaké byly tady v Norsku první měsíce? Co bylo nejtěžší?

První měsíce a možná i roky byly pro mě osobně fakt šílené, zpětně nechápu, že jsem to vůbec vydržela. Všechno bylo tak rozdílné oproti tomu, na co jsem byla zvyklá, ale nejtěžší byl jazyk – vůbec jsem nerozuměla ani neuměla norsky. První rok jsem navíc byla doma s mladší dcerou, takže jsem se ani moc norštinu nenaučila a nikoho, kdo by mluvil španělsky v mém okolí, jsem neznala. Já navíc neumím ani pořádně anglicky, takže to pro mě bylo ještě o to těžší. Neměla jsem moc známých, se kterými bych si mohla popovídat, a cítila jsem se hodně osamělá, izolovaná od ostatních.

Zvažovala jsi někdy návrat do Peru?

Musím říct, že jsem nad tím jednu dobu hodně přemýšlela. César chodil do práce, naučil se za tu dobu docela dobře norsky a našel si tu i pár přátel. Já jsem neměla nic z toho a připadala jsem si na něm závislá, něco, na co jsem nebyla předtím zvyklá. To, co jsem ale už od doby, kdy jsme přijeli, měla ráda a vlastně mě svým způsobem fascinovalo, byla norská "výletnická" kultura. Odjakživa jsem ráda chodila ven a našla jsem v tom skvělý balanc se všemi těmi překážkami, co na nás po příjezdu čekali.

Po asi třech letech jsem si začala hledat práci, což bylo opět docela složité, ale vzali mě jako pomocnou sílu do místní mateřské školy. I když je to něco jiného, než jsem původně vystudovala, a čím jsem se zaobírala v Peru, pracovat s dětmi mě moc baví a chodím do práce ráda.

Cítíš se po té době jako Nor?

Jo, vlastně jo. Mám pocit, že už se pomalu stávám plnohodnotnou součástí norského společenství.

Jaká je tvoje zkušenost se začleňováním se do místní společnosti?

O Norech se traduje, že jsou velmi chladní a uzavření a je těžké s nimi navázat nějaký bližší kontakt, což je podle mě částečně i pravda, ale potkala jsem taky spoustu lidí, kteří byli velmi otevření a nápomocní, což pro mě, a nás jako rodinu, bylo hlavně v začátcích důležité. Myslím si, že když se vám Norové otevrou, udělají to celým svým srdcem, ne jen proto, že mají pocit, že jste nějakí chudáci, ale doopravdy to tak myslí. My máme velké štěstí na naše sousedy, kteří se se mnou snažili komunikovat i když jsem s nimi ze začátku nedokázala žádným jazykem hovořit. Občas mě pozvali na návštěvu, nebo upekli koláč, snažili se pomoci s čím jsem potřebovala. Bylo to občas velmi vtipné, protože jsem jim na oplátku nebyla schopná nic říct, uměla jsem jenom "ahoj" a "děkuju", což jsem opakovala pořád dokola.

V Norsku tvoří poměrně významnou část obyvatelstva přistěhovalci (cca 16 %, 2023). Máš pocit, že tato skutečnost udělala tvoje začleňování do společnosti v něčem jednodušší?

Souhlasím s tím, že mít v okolí někoho, kdo zažívá to stejné jako vy a má podobné zkušenosti, může být velmi úlevné a určitě bych byla bývala ráda, kdybych v začátcích kolem sebe někoho takového měla, pokud nepočítám svého manžela. Hezky je to vidět třeba i v našem

volejbalovém klubu, kde se setkávají zástupci z různých kultur – máme tam lidi z Ukrajiny, Polska, Vietnamu, Srbska, Thajska, Francie, díky tobě i z Česka a určitě jsem na někoho ještě zapoměla. Je to příjemné být pro mě, jako přistěhovalce, v takovém prostředí, avšak si myslím, že pokud se chce člověk začlenit do společnosti doopravdy, je nesmírně důležité si budovat i vztahy mezi majoritním, tedy norským, obyvatelstvem, aby člověk nezůstal jen ve svojí uzavřené bublině.

Je něco, co ti tady v Norsku chybí?

Určitě slunce, tady ho občas skoro nevidíme, ale jinak nic. Líbí se mi, jak to tu chodí. Myslím si, že Norové dokážou lépe skloubit svoji práci s rodinou. V Peru to funguje úplně jinak – rodiče musí pracovat skoro celý den, aby dokázali svoji rodinu uživit, a nezbývá jim žádný čas na své potomky. Přijde mi skvělé, že po práci můžu trávit čas se svými dětmi, bez toho, aniž bych se musela stresovat penězi. Samozřejmě se vždy těším na návštěvu svojí rodiny v Peru, ale vracím se s tím, že jsem ráda, že už je moje doma tady – v Norsku.

Přeloženo z norštiny. Tázaná si nepřála připojit k rozhovoru její fotografii, proto je úvodní fotografie čistě ilustrační.

Zdroje:

Statistisk sentralbyrå (2023, 6. march). Innvandrere og norskfødte med innvandrereforeldre. URL: <https://www.ssb.no/befolkning/innvandrere/statistikk/innvandrere-og-norskfodte-med-innvandrereforeldre>

Proč je Norsko tak úspěšné ve sportu a v čem je skvělý místní tělocvik

Publikováno 6.7.2023

Bjørn Dæhlie, Ole Einar Bjørndalen, Marit Bjørgen nebo v poslední době třeba J.T. Bo či Marte O. Røiseland – to jsou jména známá nejen v norském, ale i českém rybníčku, a za každým z nich stojí spousta olympijských medailí. Jakto, že je země s pouhými 5 miliony obyvatel takhle úspěšná ve sportu a co jsem měla možnost si zde po sportovní stránce zažít já?

Norové jsou dominantní především ve sportech zimních a říká se, že se s lyžemi na nohou už rodí. S mým umístěním na ostrov nedaleko Bergenu bylo ale již předem jasné, že účastnit se pravidelně čehokoliv na sněhu je nereálné – vládne tu totiž přímořské klima a na závěje sněhu člověk jen tak nenarazí. Jako každý správný Bergenčan ale i má hostitelská rodina vlastní chatu v nedaleké chalupářské oblasti Kvamskogen a tak jsem mnou přivezenou kompletní výbavu na běžky nakonec využila. A jak! Necelých 70 kilometrů běžkařské trasy je nejen, že v naprosto perfektním stavu, o čemž svědčí i fakt, že si to tu celou zimu sviští i legendární bývalý francouzský biatlonista Raphaël Poirée, ale navíc tam skoro nikdo není – jakmile je trochu pod mrakem nebo se nedej bože stmívá, má člověk stopu celou pro sebe. Když si vzpomenu jak se loňský prosinec na 1,5 kilometrovém okruhu v Bedřichově mačkali již v osm ráno celé Jizerské hory, musím se lehce pousmát.

Převaha Norů v lyžařských sportech by se dala svést na ideální podmínky, které v této zemi panují – přece jenom není tolik zemí na světě, které by měli i v červnu pořádnou vrstvu sněhu a měli tak na čem stále trénovat. Ale co takový Karsten Warholm, Jakob Ingebrigtsen nebo Erling Haaland? To jsou současné sportovní hvězdy, jejichž pole působnosti má ale od lyží poměrně daleko. Jak to tedy ti Norové dělají?

Radost z pohybu

"Bez kvalitního sportování dětí není žádného vrcholového sportu" – to je jedna z tezí, kterou se řídí Norská konfederace sportů, národní organizace sdružující sportovní federace i olympijský a paralympijský výbor. Pojem "kvalitní sportování dětí" si ale můžeme vykládat různě – některé země sází na přivádění talentovaných dětí do elitních klubů a jejich drilování od útlého věku, Norsko místo toho dbá na vysokou účast. Podle norského statistického úřadu se v roce 2021 ve volném čase pravidelně věnovalo organizované sportovní aktivitě až 76% dětí (Statistisk sentralbyrå, 2023) což je například téměř dvakrát více než u českých dětí (ČT 24, 2019). Cílem by totiž podle norské konfederace sportů nemělo být dosažení co nejlepšího výkonu, ale samotná radost z pohybu. Od toho se odvíjí také přístup Norů ke sportování mládeže, který je ve světovém měřítku poměrně unikátní.

Fungování sportovních oddílů a přístup k jejich svěřencům se řídí podle dokumentu "Práv dětí v rámci sportu" (= Idrettens barnerettigheter), který v roce 2007 norská sportovní rada schválila. Týká se všech dětí do 12 let a vyjadřuje hodnoty, které by měly být základem dětského sportu v Norsku. Cílí především na kluby, které by měly vytvářet bezpečné a podpůrné prostředí, ve kterém si děti ke sportu vytvoří pozitivní vztah.

Místo specializace je důraz na všestrannost a vyzkoušení si různých sportů, ze kterých by si pak dítě mělo samo svobodně vybrat. Třeba takový Karsten Warholm, světový rekordman na 400 metrů překážek a také bratranec přes koleno mého host táty O., dělal do svých 20 let desetiboj a až poté se začal věnovat pouze své nynější disciplíně.

Se sportem se pojí i různé soutěže, které někdy bývají zdrojem nepříjemných zážitků. Právo se jich účastnit má každé dítě, bez ohledu na to, jak moc mu to zrovna jde nebo ne. Dětem do 13 let se navíc nesmí zaznamenávat výsledky a neexistují pro tuto skupinu ani žádné žebříčky, či výběrové týmy.

Čím se ale zásadně sportování dětí v Norsku liší a co ho dělá tak rozšířeným je jeho finanční dostupnost. Ilustrujme si to na příkladu fotbalu, sportu v obou zemích velmi populárním – zatímco v Česku se tréninky vaší ratolesti můžou pohybovat i kolem desíti tisíc za rok, mého desetiletého host bráchu, respektive jeho rodiče, přišlo roční trénování na pouhých 1700 norských korun, což je v přepočtu na naše zhruba 3500 korun. Všem dětem by totiž mělo být umožněno se pohybově rozvíjet bez ohledu na ekonomickou situaci v jejich rodině. Pro ty, kteří by si ani za tuto částku nemohli dovolit nechat své děti sportovat, existují různé fondy, často zřizované samotnými kluby. Sportovní a pohybový rozvoj dítěte je zkrátka v Norsku prioritou.

Jaké mám zkušenosti s organizovaným sportem v Norsku já?

Ačkoliv jsem bydlela na zdánlivě opuštěném ostrově, v okolí se nacházelo spoustu možností sportovního vyžití. Musím se ale přiznat, že jsem to do hloubky příliš nezkoumala – věděla jsem, že jednou z variant je totiž volejbalový klub a to mně, jakožto dlouholetou hráčku plážové varianty, bohatě ke spokojenosti stačilo. A taky že jo – maličký místní klub jsem si rychle oblíbila a díky početné komunitě cizinců a neméně sympatickým hráčům rodilým Norům, jsem se tam cítila jako doma a nejraději bych se tam vrátila zpátky. Představu norské konfederace sportů jsem tedy splnila bravurně.

To, že ale v našem týmu byl abnormální počet přistěhovalců z různých částí světa, o něčem vypovídalo. Jak jsem totiž později zjistila od svých spolužáků, všichni moji vrstevníci (alespoň tedy na mém ostrově) hráli přesně dva sporty – fotbal nebo házenou. Ačkoliv je volejbal i v Norsku považován za celkem běžný sport, připadala jsem si díky tomu chvílemi v naší třídě jako outsider, nemluvě o tom, když jsem se zmínila, že doma se věnuju tomu plážovému. Většinou následovala řada zmatených reakcí, a to má Norsko v tomto sportu mistry světa i olympijské vítěze.

Jediný sportovní kontakt se svými spolužáky byl pro mě tedy školní tělocvik – předmět, který nezřídka vzbuzuje v českých studentech čirou hrůzu a je vnímán jako hodina "za trest". V norském podání tou ale bylo jinak a tělocvik se v mých očích stal nejoblíbenější částí vyučování.

Jakto? Místo přemetů, výmyků, chození na kladině a šplhu po tyči jsme se věnovali tomu, co nás doopravdy baví a do čeho se mohla celá třída zapojit – ne, neměli jsme dělené tělocviky a ano, všichni se museli tělocviku aktivně účastnit. Výsledné hodnocení totiž nebylo založené na vaší fyzické zdatnosti, ale snaze a míře zapojení do hry. Přečkat tak hodinu vysedáváním na lavičce, zatímco část třídy hraje fotbal tak nepřicházelo v úvahu. Všichni museli hrát, bez

ohledu na to, jestli se do míče vůbec dokážou trefit nebo ne. Samotnou mě překvapilo, když se v rámci střídání rozhodl nejlépe hrající spolužák se se mnou, jakožto nejhůře hrajícím, vyměnit – dal tím tak najevo, že víc, než na samotném skóre mu záleží, abych se také na hře podílela. Vzala jsem si to za své a při první příležitosti jsem vstřelila gól, bohužel ale do vlastní brány. Nejenže na mě nebyl nikdo ze spoluhráčů našťvaný, ale po skončení hodiny jsem ještě dostala pochvalu od učitele za to, jak jsem byla aktivní. Takhle prostě má vypadat tělocvik.

Kdybychom se tedy měli od Norů jednu věc naučit, byl by to rozhodně jejich vztah ke sportu. A tím nemám na mysli se vrátit ze zimní olympiády s 35 medailemi, i když tohle by nikomu jistě taky nevadilo, ale vnímat sport jako přirozenou součást našeho života a budovat lásku k němu už od mala. To si myslím, že je ve finále hodnota do života mnohem prospěšnější než umět třeba skok přes kozu.

Zdroje:

Statistisk sentralbyrå. (2023, 26. januar). 3 av 4 barn deltar i organisert idrett på fritiden. URL: <https://www.ssb.no/kultur-og-fritid/kultur/statistikk/norsk-kulturbarometer/artikler/3%20av%204%20barn%20deltar%20i%20organisert%20idrett%20p%C3%A5%20fritiden>

ČT 24 (2019, 31. oktober). Sportují, povídají si s rodiči, chodí do kroužků. České děti v průzkumu překvapily. URL: <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/2964197-ceske-deti-jsou-ve-volnem-case-aktivnejsi-nez-jejich-vrstevnici-z-jinych-zemi-ukazala>

Norges idrettsforbund (2023). «Uten god barneidrett – ingen toppidrett». URL: <https://www.idrettsforbundet.no/tema/barneidrett/nyheter/uten-god-barneidrett--ingen-toppidrett/>

Norges idrettsforbund (2023). Idrettens barnrettigheter. URL: <https://www.idrettsforbundet.no/tema/barneidrett/idrettens-barnrettigheter/>

Jaké je to pracovat v norské armádě? S mojí host mámou Anette (nejen) o jejích začátcích v námořnictvu (Rozhovor)

Publikováno 11.8.2023

Policista, hasič nebo třeba právě voják – dříve ryze mužské pozice, kde ale dnes již není výjimkou, že je zaujímá žena. Jaká ale byla situace, když Anette začínala, jaké výhody a nevýhody s sebou přináší převážně mužský kolektiv a dá se skloubit kariéra v armádě s mateřstvím?

V čem spočívá tvoje práce?

Pracuji v rámci pobřežní hlídky, která je součástí norské armády, takže máme stejné uniformy, jsme na stejných typech lodí, ale v něčem je naše role trochu speciální, protože máme pravomoci i jako policie a řada dalších útvarů. Chráníme norské břehy, kontrolujeme cizince přecházející hranice země, zachraňujeme lodě a lidi na nich nebo kontrolujeme převážené zboží jako celníci. Náplň naší práce je tedy dost různorodá a je to právě jedna z věcí, co mě na tom baví – každou chvíli dělám něco jiného.

Zastávám pozici zástupce velitele, takže jsem vlastně druhý nejvyšší důstojník na lodi. Mám zodpovědnost za všechno, co se na lodi děje, za personál i administrativu. Do toho jsem ještě zdravotník a také navigátor, takže občas prostě jen sedím a řídím loď. Je to zkrátka hodně různorodé a náplň mojí funkce se liší den ode dne.

Bylo běžné mít jako holka takové povolání, když jsi začínala?

Ne, to nebylo, ale oba moji dědečkové pracovali na moři, buď jako rybář, nebo přímo námořník, takže mě to od malička tak nějak tímto směrem táhlo. Můj velký sen bylo plout po světě, ale

když mi bylo 16 a rozhodovala jsem se nad střední školou, objevila se náhodou možnost pobřežní hlídky. Celkem nás bylo ve třídě 30 a z toho jedna jediná holka – já.

Studium pro mě tak náročné nebylo, ale těžké byly začátky na lodi. Byli jsme dva nováčci – já a jeden kluk. Myslím, že oba jsme tou dobou toho věděli a uměli podobně, ale on na rozdíl ode mě nemusel neustále něco z toho dokazovat. Jako jediné holce v jinak čistě mužské posádce mi bylo několikrát řečeno, že to nezvládnou. Že jsem slabá a že to stejně vzdám. Strašně mě to štvalo, ale vždycky mě to naopak nakoplo jim ukázat, že to tak není a že můžu být stejně plnohodnotný člen jako jsou oni.

Tohle bylo v roce 2002 a situace se naštěstí od té doby proměnila. Dnes jsou holky u nás vítány v mnohem větší míře, než tomu bylo dříve, čemuž odpovídá i to, že v rekrutskule (= "přípravka", kterou musí každý projít, než může pracovat jako pobřežní hlídka) tvoří zhruba 40 %. Když já jsem začínala, bylo nás 20 holek na 1200 kluků.

Možná to bylo i proto, že si řada žen nedokázala představit, jak by skloubili takovou pozici s případným mateřstvím a péčí o děti...

Na tom něco je a je to taky jedna z mých největších motivací nebo pohonných motorů v práci – abych ukázala, že je to možné a že když to zvládnou já, tak ostatní také. Z toho důvodu se občas prezentuju v novinách, debatách nebo různých konferencích, které se tohoto tématu týkají.

Jak je to s mateřskou či rodičovskou dovolenou v Norsku? V Česku má rodič možnost zůstat s dítětem až do jeho 3 let.

3 roky? V Norsku je mateřská dovolená pro oba rodiče, každý z nich musí být doma 15 týdnů a zbytek (celkově je mateřská 49 týdnů se 100 % platu předchozího zaměstnání, nebo 59 týdnů s 80 %) si můžou rozdělit, jak chtějí. Dohromady je to zhruba 12 měsíců. Oba moji synové nastoupili do mateřské školy, když měli 15 měsíců. Tou dobou jsem pracovala jen "na souši", na základně, která je 20 minut autem od domu, a zůstala jsem takto 6 let – chtěla jsem být zkrátka doma, když byli menší. Když jsem se pak vrátila znovu na loď, manžel O. mě vystřídal "na souši". Ne každý, ale má takové štěstí – kdybych neměla partnera, který by chtěl být doma s našimi dětmi, nemohla bych tuhle práci dělat. Musela bych to vzdát a najít si něco jiného.

Takových, kdo by kloubili práci na moři i péči o děti moc není. První v celém Norsku jsem byla fakticky já, nyní jsme už tři a další tři jsou teď doma, ale chystají se vrátit zpět. Mnoho z nás žen si našlo svoje partnery na lodi, a proto je těžké rozhodnout, kdo bude ten na souši, protože ani jeden se své práce často nechce vzdát.

Mám také spoustu kolegů, kteří museli skončit, protože jejich partnerky či partneři nechtěli být osamocení, daleko od nich. Proto mám ve zvyku říkavat, že vzít si námořníka není jen vzít si toho daného člověka, ale pojí se s tím i určitý životní styl, který ne každému vyhovuje.

Musím říct, že jsem byla trochu skeptická jak to ty a J. (= výměnná studentka z Francie, co strávila v rodině půl rok přede mnou) jakožto zástupci odlišných kultur přijmete, co na to, že O. je doma a celkově na naše nenormální rodinné uspořádání, řeknete.

No určitě to není běžné, ale to neznamená, že to není normální...

To je hezky řečeno. Ale setkávám se s rodiči, kteří mi říkají: "Cože?! Ty seš tři týdny v kuse bez svých dětí? Opouštíš je na tak dlouhou dobu?"

Jaké je to pracovat v tak výhradně mužském kolektivu?

Skoro vždycky jsem byla jediná holka na palubě, takže jsem přemýšlela nad tím, co udělat, abych co nejlépe zapadla. Na lodi se probírali nejrůznější "mužské záležitosti" a tak jsem často nevěděla čím bych mohla přispět já. Asi před 5-6 lety se objevila možnost si doplnit vzdělání na vyšší hodnotu a v souvislosti s tím mě napadlo: "Proč bych se měla vlastně přizpůsobovat já jim, a ne oni mě?". Tak jsem začala, z části jen pro svoji vlastní zábavu a proto, že jsem je chtěla uvést trochu do rozpaků, mluvit i o "ženských věcech" – o oblečení, dětech a tak. Mám ve zvyku je upozorňovat taky na výrazy, které používají – bez toho, aniž by tom člověk přemýšlel, tak existuje spousta slov, které mají sexistický podtext. Tak třeba špatně udělanému uzlu se říká "ženský uzel" (Kjerring knute). 20 let jsem tomu tak říkala bez toho, aniž bych se nad tím nějak výrazně zamyslela, ale teď už raději použiju jiné slovo. Představuju si, jak se asi můžou cítit mladé holky, které chtějí mezi ostatní kluky zapadnout, když používáme takové výrazy? Já to toleruju, ale pro nové námořnice je začátek těžký sám o sobě, tak proč jim to neudělat příjemnější? Všem lidem na palubě se souhrnně říká "mužstvo" (mannskap), ale taky můžete použít "personál" (personal). Je to založené na tom, že pracovníci na lodi byli povětšinou muži, to samé platí pro "námořník" (sjømann – doslova "mořský muž"), to se změnilo na "pracovník na lodi" (skipsarbeidstaker).

Myslíš si, že je to změna k lepšímu?

Při práci je mi to upřímně jedno, toleruju obojí a nemyslím si, že je to vždy nutné – my, jako národ, se například jmenujeme nordmenn (= Norové, v doslovném překladu "norští muži") a nikdo by to neměnil, ale to je jen můj názor.

V rámci armády máme cíl mít za 20 let 20% žen ve vedoucích pozicích a občas mám pocit, že nabíráme ženy jen proto, abychom formálně splnili vytyčená procenta, ale už se nezajímáme tolik o to, jestli ty ženy mají na tu či tamtu pozici potřebnou kvalifikaci. Pak naši mužští kolegové říkají, že jsme upřednostňovaní, že nám je nadržováno, a ve výsledku na to doplatím já a moje další kolegyně a musíme ještě více dokazovat, že na to máme. Samozřejmě to tak nemá každý, ale já osobně se vždy budu cítit a budu přemýšlet nad tím, jestli si někdo nemyslí, že jsem tam, kde jsem, jenom proto, že jsem žena. Je to něco na čem se snažím pracovat a zlepšovat to – nechci být téma pro něčí diskusi. To je dle mého názoru ta největší věc, na které musíme v armádě pracovat – na našem vztahu k minoritám. Jak moc mě vidí na základě toho, že jsem žena, a jak moc na základě mých schopností? To je něco, co mě tíží, a doufám, že to brzo vymizí. Doufám, že ty a tvoje generace se s něčím takovým už nebude muset potýkat.

Přeloženo z norštiny

Zdroje:

Fotka v úvodu – osobní facebookový archiv Anette, fotografie je použita s jejím svolením

Norsk Samarbeid (2023). Norske Foreldrepenger. URL: <https://www.norden.org/no/info-norden/norske-foreldrepenger>

Postřehy

Postřehy – Vyhladili jste si na fotce vrásky na čele nebo zvětšili biceps? Tak to označte.

Publikováno 20.5.2023

Norská vláda vydala zákon, podle kterého musí být všechny reklamní materiály na kterých byly osoby retušovány, nebo jejich vzhled jiným způsobem upraven, označené speciálním vodoznakem. Nejde o zas takovou novinku, Norové se podle toho řídí již od loňského léta, avšak moji pozornost kampaň upoutala až v minulých týdnech při mojím brouzdáním místním nákupním centrem.

Podle ministryně dětí a rodiny Kjersti Toppe by opatření mohlo přispět ke snížení tlaku a nároků ve společnosti, jak má tělo a naše postava vypadat, což v současné chvíli pokládá za velmi důležité. Proti zákonu se ozvali někteří fotografové, podle nichž je jeho nynější podoba příliš přísná a označování každé jedné fotografie by mohlo mít negativní vliv na jejich práci. Co si o tom myslíš ty? Mělo by se něco podobného zavést i v českých vodách?

Zdroje:

Ørnhaug E. R. (2022, 28. juli). Forbrukertilsynet endrer retningslinjer om retusjerte reklamebilder. NRK. <https://www.nrk.no/trondelag/forbrukertilsynet-gjor-endringer-i-retningslinjer-om-merking-av-retusjerte-bilder-1.16051307>

Postřehy – Pan Lány či Slečna Kunratická – dovedete si představit, že se takhle jmenujete? Norové ano.

Publikováno 28.5.2023

Ještě před několika sty lety byste za typické norské příjmení označili to, které má váš táta. Nejen v Norsku, ale v celé Skandinávii bylo běžné mít tzv. patronymum – přídavek k vašemu osobnímu jménu, který je odvozený od jména otce a který se nedědí, protože každý táta se přece jmenuje jinak.

S postupujícími lety ale tato zkušenost začínala být poměrně nepraktická, a tak byl v roce 1923 schválen zákon, který obyvatelům nařizoval pevné příjmení, které se bude dědit z generace na generaci. Někteří se rozhodli ponechat "aktuální verzi" patronyma – to jsou ti, co se dnes jmenují třeba Olsen nebo Eriksen. Častěji ale můžeme pozorovat, že lidé zvolili název místa, kde zrovna bydleli či hospodařili, a tímto způsobem se dneska jmenují až 2/3 všech místních obyvatel (a mých spolužáků).

Schválně si tedy zkuste vyhledat příjmení některého z vašich oblíbených Norů na mapě a věřím, že povětšinou budete úspěšní!

Zdroje:

Nå er to av tre norske etternavn et gårdsnavn. Forsiden - forskning.no [online]. URL: <https://forskning.no/sprak-ny-etnisitet/na-er-to-av-tre-norske-etternavn-et-gardsnavn/276679>

Úvodní obrázek – Brukar over 300.000 kroner for å få vegskilt på nynorsk. Bergens Tidende [online]. Copyright © Bergens Tidende [cit. 28.05.2023]. URL: <https://www.bt.no/nyheter/lokalt/i/8y8Md/brukar-over-300000-kroner-for-aa-faa-vegskilt-paa-nynorsk>

Postřehy – Nejdelší cyklistický tunel v Evropě

Publikováno 3.6.2023

15. dubna se v Bergenu otevřel nový 3 kilometry dlouhý tunel určený hlavně pro cyklisty, ale i pro pěší. Trasa propojuje část města Fyllingsdalen a Kristianborg a navazuje na cyklostezku do samotného centra, do kterého je možné se tak dostat i ze vzdálenějších koutů už za necelou půl hodinu.

Tunel je kromě svojí délky zajímavý taky jeho "uměleckou" stránkou, tedy výzdobou, kterou najdeme vevnitř – úsek je rozdělen podle barevných světél na 4 části, které odpovídají ročním obdobím. Na stěnách tak můžete zahlédnout namalované různé výjevy, které jsou pro tuto dobu typické. Uprostřed tunelu je také jedna větší instalace se sezením.

Kdo nemá vlastní kolo, nemusí zoufat – na různých koutech města jsou k dispozici kola sdílená, které si za 39 nok (= zhruba 80 českých korun) můžete půjčit na hodinovou jízdu. Tak pokud se tu někdy náhodou ocitnete, stojí za to to zkusit. Dejte si ale pozor, kdy se rozhodnete vyrazit – za deštivého počasí, což je tady téměř každý den, se vám může lehce stát, že se v tunelu sejde skoro celý Bergen. Ale třeba budete mít štěstí a budete mít celý prostor skoro jenom pro sebe – jako já.

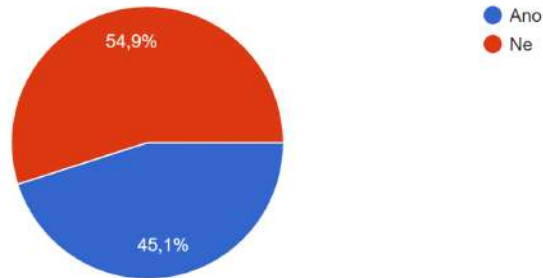
Zdroje:

Bergen kommune – Bli med inn i Europas lengste sykkel tunnel. Bergen kommune – Forside [online]. URL: <https://www.bergen.kommune.no/hvaskjer/bymiljo/bli-med-inn-i-europas-lengste-sykkeltunnel>

Výsledky zpětné vazby (zpracované ve formě grafu)

Chodíš na Přírodní školu?

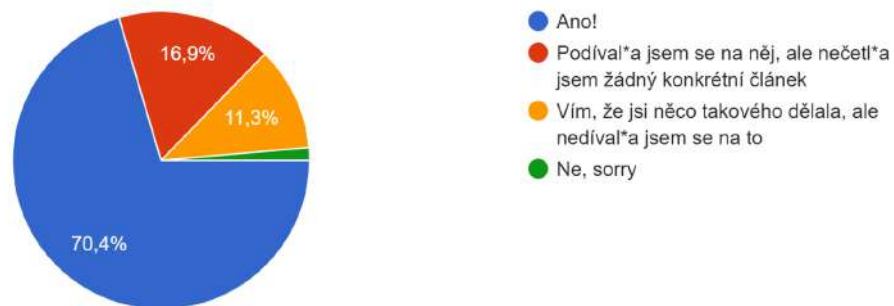
71 odpovědí

Graf 1 - Výsledky otázky „Chodíš na Přírodní školu?“

Četl*a jsi něco na blogu?

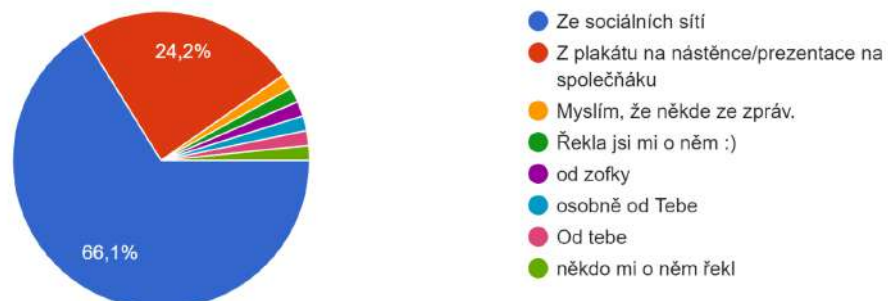
71 odpovědí

Graf 2 - Výsledky otázky „Četl*a jsi něco na blogu?“

Jak ses o blogu dozvěděl*a?

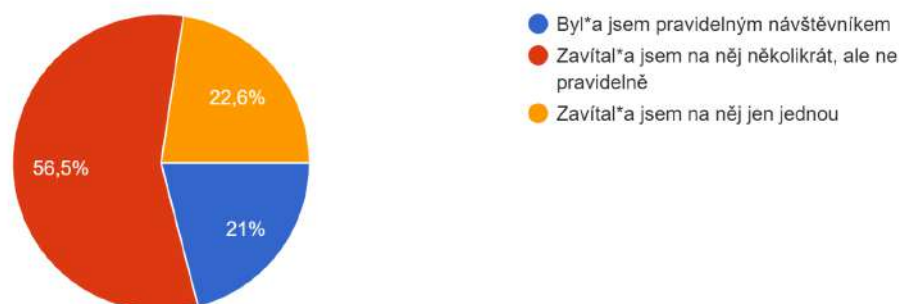
62 odpovědí

Graf 3 - Výsledky otázky „Jak ses o blogu dozvěděl*a?“

Byl*a jsi pravidelným návštěvníkem blogu?

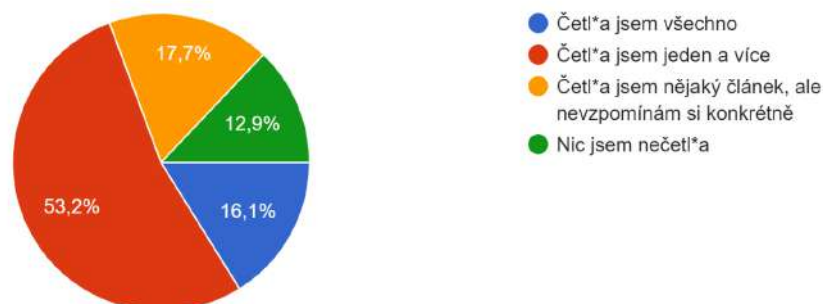
62 odpovědí

Graf 4 - Výsledky otázky „Byl*a jsi pravidelným návštěvníkem blogu?“

Jaký článek sis přečetl*a?

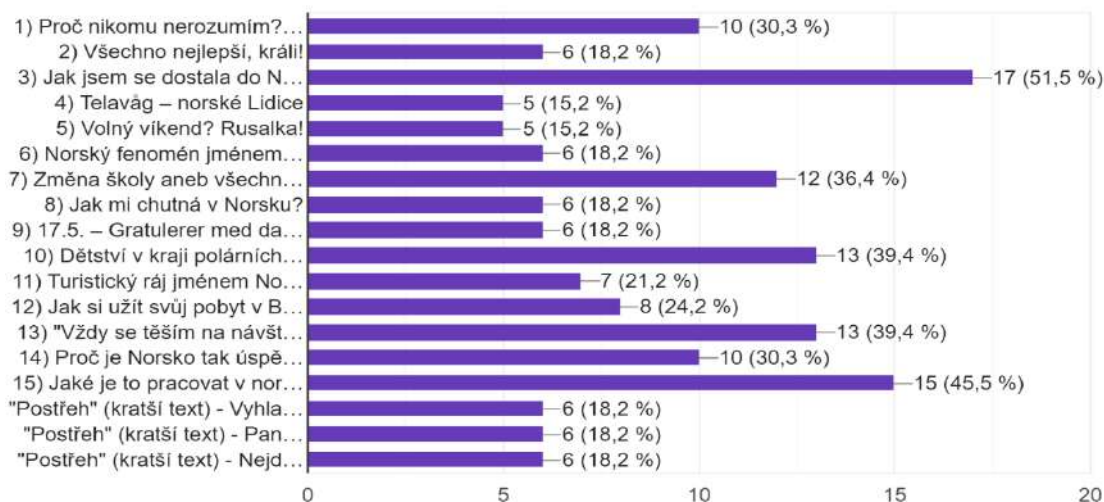
62 odpovědí

Graf 5 - Výsledky otázky „Jaký článek sis přečetl*a?“

Jaké konkrétní články sis přečetl*a?

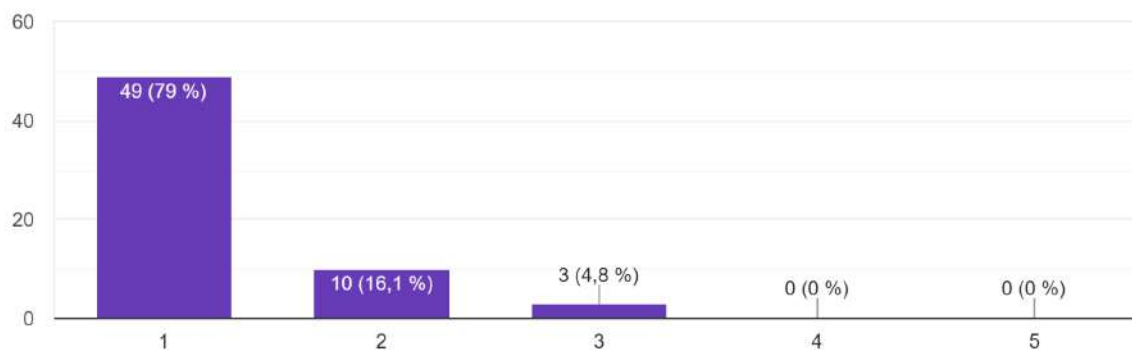
33 odpovědí

Graf 6 - Výsledky otázky „Jaké konkrétní články sis přečetl*a?“

Jak hodnotíš blog obsahově?

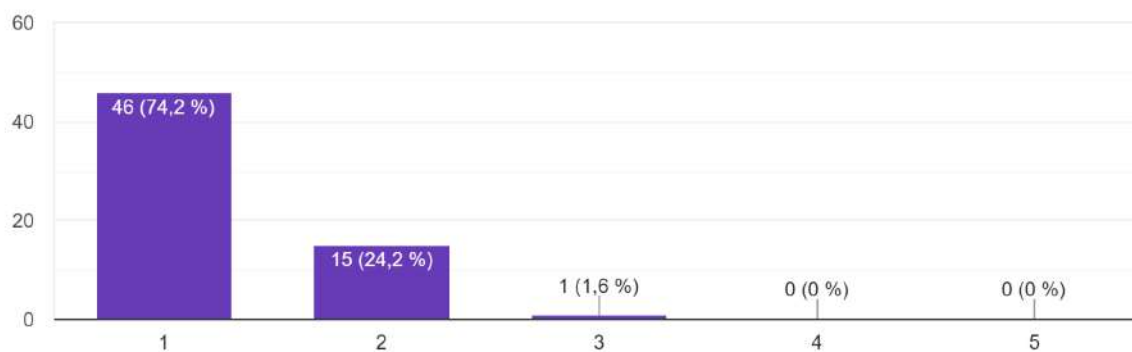
62 odpovědí

Graf 5 - Výsledky otázky „Jak hodnotíš blog obsahově?“

Jak hodnotíš vizuální stránku blogu?

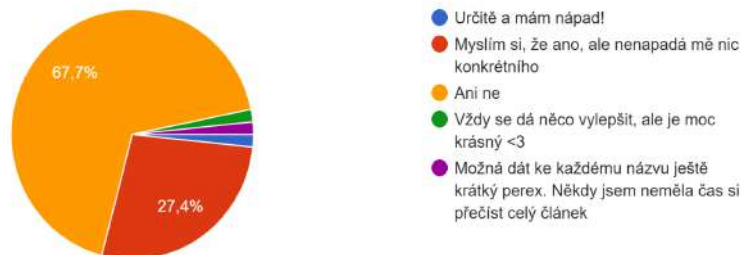
62 odpovědí

Graf 6 - Výsledky otázky „Jak hodnotíš vizuální stránku blogu?“

Dalo by se něco podle tebe vylepšit?

62 odpovědí

Graf 7 - Výsledky otázky „Dalo by se něco podle tebe vylepšit?“

Prostor pro připomínky/cokoliv jiného na závěr

9 odpovědí

Tvůj blog vypadá skvěle, určitě si ho někdy přečtu, až budu mít čas!

jses skvela!

Je to fakt skvělej projekt a podle mě to může pomoci právě třeba lidem, kteří přemýšlí o erasmu v Norsku a nebo je prostě zajímá norská kultura <33 (MF)

je to skvělý, díky za to

Myslím si, že jsi odvedla absolutně úžasnou práci! Hrozně moc tě obdivuji, že jsi se rozhodla vyrazit do Norska na erasmus a zvládla to i přes veškeré nástrahy skvěle! Mokrát děkuji za tvé zkušenosti a velmi hezké povídání 😊

Fakt mě bavilo číst články, líbil se mi Tvůj styl :)

ty ostatní si brzo dočtu, fakt 😊

Moc se mi líbila témata jednotlivých článků!

Graf 8 - Výčet odpovědí u otázky "Prostor pro připomínky/Cokoliv jiného na závěr"

Podoba prezentace na společném shromáždění

Moje zkušenost v Norsku

Slide 1

Erasmus +

Slide 2

Slide 3

Slide 4

Slide 5

Slide 6

Záměr profilové práce

Gymnázium Přírodní škola, z.ú.

Letohradská 370/1, 170 00 Praha 7 - Holešovice, IČ: 25107500
sekretariat@prirodniskola.cz, www.prirodniskola.cz

Záměr profilové práce 2022/2023 | vyšší stupeň gymnázia

odevzdáno: 02/25/2023

Třída: Ksí

Jméno a příjmení: Žofie Soukupová

Vedoucí práce: Mgr. Tereza Průšová

Odborný konzultant:

Téma práce: Norský blog

Téma:

Norský blog

Cíle:

- Vytvořit vlastní blog, jehož cílem bude přiblížit a dokumentovat můj studijní pobyt v Bergenu pomocí série článků zaměřených především na norskou společnost a témata s tím spojená. Články budou vydávány průběžně po celou dobu půl roku a budou doplněny mými fotkami.
- Naučit se tvořit webové stránky z grafického hlediska na vhodné platformě
- Popularizovat středoškolské studijní pobyty (zveřejnění odkazu na blog na Přírodní škole, prezentace mé zkušenosti a možnosti středoškolského Erasmu + po mém příjezdu na společném shromáždění/fóru)
- Zdokonalení vlastních dovedností při psaní textů

Metodika:

Využiji služby některé z platforem na zřízení webu (wordpress, webnode). Případné placené verze programů budou hrazené z vlastních zdrojů. Celý proces tvorby budu konzultovat s mojí maminkou Martinou Soukupovou Drbálkovou, která v oboru působí

Výstupy:

- Vlastní webová stránka (blog)
- Teoretická práce s postupem při tvorbě stránek, možnosti platforem na zřízení webu a blogovacích platforem a jejich výhody a nevýhody, Erasmus + a fungování programu pro středoškolské studenty, moje zkušenost s programem

Minimální rozsah:

viz „Upřesněte minimální rozsah“

Minimální rozsah:

Rozsah blogu: minimum 15 komplexních článků s různým tematickým

zaměřením: • Osobní zkušenost a program Erasmus +

• Norský život a realie, odlišnosti vůči České republice

• Kulturně – historické okénko Bergenu

• Rozhovory s místními

• Vztah Norů k aktuálním tématům

Od každého tématu publikuji minimálně 3 články, součástí blogu budou i příspěvky menšího rozsahu nad rámec článků